МҰСЫЛМАН ҚОРҒАНЫ

Құран мен Сүннеттен алынған зікір-дұғалар

[қазақ тілінде]

حصن المسلم من أذكار الكتاب و السنة

[في اللغة الكازاخية]

الفقير إلى اللَّهِ تعالى
د. سعيد بن علي بن وهف القحطاني

Жинақтаған: Аллаһ Тағалаға мұқтаж
доктор Са’ид бин ‘Али бин Уаһф әл-Қахтани

Үшінші, қайта өңделген және толықтырылған басылым
Дайындаған: Абу АбдуЛлаһ Қазақстани.

Кітаптың араб тіліндегі мәтінімен салыстырылып тексерген және ескертпелер еңгізілген орыс тіліндегі аударма түпнұсқасымен салыстырып өңдеген: «Абу Ханифа мирасы» сайтының редакциясы

1435 – 2014

Аса Мейірімді, ерекше Рахымды Аллаһтың атымен бастаймын!

Автордың алғы сөзі.

Бүкіл мақтау Аллаһқа, біз Оны мадақтаймыз, Одан ғана көмек пен кешірім тілейміз және өз нәпсіміз бен жаман істерімiздің кесірінен Оған ғана сиынамыз. Кімді Аллаһ тура жолға салса, оны ешкім адастыра алмайды, ал Ол кімді адастырса, оны тура жолға салар ешкім жоқ. Серігі жоқ Жалғыз Аллаһтан басқа құлшылыққа лайықты ешкім жоқ екеніне куәлік беремін және Мухаммад – Оның құлы әрі елшісі екеніне де куәлік етемін, әрі оның өзіне, отбасы мүшелеріне, сахабаларына және соларға ең көркем түрде ілескендерге Қиямет Күніне дейін Аллаһтың игілігі мен көп-көп сәлемі болсын. Ал содан соң:

Бұл менің «*Құран мен Сүннетте келген зікірлер, дұғалар және дем салып емдеу*» атты кітабымның қысқартылған нұсқасы. Оны алып жүруге және сапарда қолдануға жеңіл болу үшін, мен «*Зікірлер*» атты тарауды ықшамдадым.

Бұл жерде мен зікірлердің мәтіндерін ғана, олардың бір немесе бірнеше дереккөздерімен бірге келтірумен шектелдім. Хадис қай сахабадан жеткізілетінін немесе басқа да нақтылықтарды білгісі келгендер осы кітаптың толық нұсқасына оралсын.

Мен Құдіретті әрі Ұлы Аллаһтан Оның көркем есімдері мен кемел сипаттары арқылы бұл кітаптың тек Оның ғана игілікті Дидарына арналған болуын, және маған тірі кезімде де, қайтыс болуымнан кейін де пайда беруін сұраймын. Мен сондай-ақ Аллаһтан бұл кітап оны оқитындарға, басып шығаратындарға және таралуына себепші болатындарға да пайда келтіруін тілеймін, расында, бұл барлық кемшіліктен Пәк болған Оған ғана тәуелді әрі Ол осыған құдіретті.

Пайғамбарымыз Мухаммадқа, оның отбасы мүшелеріне, сахабаларына және оларға ең көркем үлгіде ілескендерге Қиямет Күніне дейін Аллаһтың игілігі мен сәлемі болсын.

Хижраның 1409 жылы, сафар айы.

АЛЛАҺ ТАҒАЛАНЫ ЕСКЕ АЛУДЫҢ (ЗІКІР ЕТУДІҢ) ПАЙДАСЫ ТУРАЛЫ.

Аллаһ Тағала былай деді:

فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُواْ لِي وَلاَ تَكْفُرُونِ

«Мені еске алыңдар, Мен де сендерді еске аламын; және Маған шүкірлік етіңдер де, күпірлік етпеңдер» («Бақара» сүресі, 152-аят).

Аллаһ Тағала сондай-ақ былай деді:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْراً كَثِيراً

«Әй, мүминдер, Аллаһты өте жиі еске алыңдар» («әл-Әхзаб» сүресі, 41-аят).

Аллаһ Тағала тағы да былай дейді:

وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيراً وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُم مَّغْفِرَةً وَأَجْراً عَظِيماً

«...Аллаһты көп еске алушы ерлер мен әйелдер үшін Аллаһ жарылқау және ұлы сый *(Жәннатты)* **әзірледі»** («әл-Әхзаб» сүресі, 35-аят).

Аллаһ сондай-ақ былай деп те айтты:

وَاذْكُرْ رَّبَّكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعاً وَخِيفَةً وَدُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ وَالآصَالِ وَلاَ تَكُن مِّنَ الْغَافِلِينَ

«Раббыңа құпия жалбарынып, қорыққан түрде *(қатты дауыстамай)* **ертелі-кеш іштей** *(дауыстау мен іштей айту арасындағы үнмен)* **Оны есіңе ал! Әрі қәперсіздерден болма»** («әл-Әғраф» сүресі, 205-аят).

Аллаһтың Елшісі, саллә-Ллаһу ʻаләйһи уә сәлләм: ***«Раббысын (зікір етіп) еске алатын адам мен Оны (зікір етіп) еске алмайтын адамның айырмашылығы тірі мен өлінің айырмашылығындай», —*** деді.[1]

Бірде Аллаһтың Елшісі, саллә-Ллаһу ʻалейһи уә сәлләм, адамдардан: ***«Сендерге Аллаһ Тағаланың құзырында ең жақсы, ең таза (болатын), дәрежелеріңді жоғарылататын және алтын-күміс ақшаларыңды жұмсаудан да, сондай-ақ сендер олардың бастарын алатын және олар сендердің бастарыңды алатын дұшпандарыңмен кездесуден де жақсырақ болған амалдарың туралы хабар берейін бе?»*** — деп сұрағандығы туралы хабарланады. Олар: *«Әрине»*, — деді. Сонда (Пайғамбарымыз, саллә-Ллаһу ʻаләйһи уә сәлләм): ***«Аллаһ Тағаланы зікір ету», —*** деді.[2]

Ол сондай-ақ былай деген: ***"Аллаһ Тағала:*** «***Құлым мен туралы қалай ойласа, Мен сондай боламын. Әрі ол Мені ске алса, Мен де онымен біргемін. Ол Мені құпия еске алса, Мен де оны құпия еске аламын. Егер ол Мені өзгелер ішінде еске алса, Мен де оны олардан да жақсы болғандар ішінде еске аламын. Егер ол Маған бір қарыс жақындаса, Мен оған бір шынтақ жақындаймын. Ал егер ол Маған қарай адым басып жүрсе, Мен оған қарай лап қоя жүгіремін», -*** деді".[3]

Абдуллаһ ибн Буср (Аллаһ оған разы болсын) бірде бір кісінің (Пайғамбарға, саллә-Ллаһу ʻаләйһи уә сәлләм): *«Уа, Аллаһтың елшісі! Шынында, мен үшін Ислам дінінің (бұйырған) заң-ережелері көбейіп кетті (ягни мен Аллаһ міндетті немесе мустахаб деп атағанның барлығын есте сақтап қалуға қабілетсізбін), ендеше, сіз маған бір нәрседен хабар беріңіз, мен оны тастамай істеп жүрейін», —* деп айтқанын жеткізген. Бұған ол, саллә-Ллаһу ʻаләйһи уә сәлләм: ***«Тілің әрдайым Аллаһ Тағаланы зікір етуден ләззат алсын», —*** деді.[4]

Аллаһ Елшісінің, саллә-Ллаһу ʻаләйһи уә сәлләм, былай деп айтқаны хабарланады: ***"Аллаһтың Кітабынан бір әріп болса да оқыған әрбір адамға осы үшін бір игі іс жазылады, ал әрбір игі іс үшін он есе мөлшерде сауап беріледі. Мен: «Әлиф, Ләм,***

---

[1] Әл-Бухари (6407), Муслим (779) мынандай үлгіде: «***Аллаһты зікір ететін үй мен Аллаһты зікір етпейтін үй тірі мен өлі сияқты***» (1/539).

[2] Әт-Тирмизи (3377), Ибн Мәжаһ (3790). Қз.: «Сахихут-Тирмизи» (3/139), «Сахих Ибн Мәжаһ» (2/316).

[3] Әл-Бухари (7405); Муслим (2675), мұндай үлгіде ол әл-Бухариде келтірілген.

[4] Әт-Тирмизи (3375), Ибн Мәжаһ (1246), әл-Әлбани хадисті «Сахихут-Тирмизи» (3/139) және «Сахих Ибн Мәжаһ» (2/317) кітаптарында сахих деп атаған.

Мим» - бұл бір әріп», - деп тұрған жоқпын, жоқ, «Әлиф»- бұл бір әріп, «Ләм» де – бір әріп әрі «Мим» де – бір әріп”. [5]

‘Уқбаһ бин ‘Амирдің, оған Аллаһ разы болсын, былай деп риуаят еткені жеткізіледі: *“Бірде біз мешіт қалқасының астында отырған кезімізде (бұл жерде Мәдинадағы мешіттің Пайғамбардың, салла-Лаһу ‘аләйһи уә ссәләм, жарлы сахабалары соның астында өмір сүретін қалқасы аталып тұр), Аллаһтың Елшісі, салла-Лаһу ‘аләйһи уә сәлләм, біздің жанымызға шығып:* ***«Сендердің қайсыбірің күнде таңертең Бутхан немесе әл-’Ақиққа (аңғар, сай атаулары) барып, ешқандай күнә іс жасамай әрі туысқандық карым-қатынасын үзбей, өркеші үлкен (қымбат) екі түйе алып келуді қалайды?»*** *— деп сұрады. Біз: «Уа, Аллаһтың елшісі! Бәріміз де мұны қалар едік», — деп жауап қайтардық. Сонда ол, салла-Лаһу ‘аләйһи уә сәлләм:* ***«Сендерден бір кісінің таңертең мешітке барып, Аса Құдіретті және Ұлы Аллаһтың Кітабынан екі аят үйренуі (немесе ... оқуы) оған екі түйеден қайырлы болмай ма, әрі үшеуі үшеуінен қайырлы, төртеуі төртеуінен қайырлы, әрі олардың кез-келген саны сонша түйеден қайырлы емес пе!?»*** *— деді”.*[6]

Аллаһтың Елшісі, салла-Лаһу ‘аләйһи уә сәлләм, былай деп айтқаны риауят етіледі: «***Қандай да бір жерде Аллаһты зікір етпестен отыратын адамға Аллаһтың өші келіп жетеді, әрі қандай да бір жерде Аллаһты зікір етпей жататын адамға да Аллаһтың өші келіп жетеді***».[7]

Аллаһтың Елшісі, салла-Лаһу ‘аләйһи уә сәлләм, былай деп айтқаны жеткізіледі: ***«Егер адамдар әлдебір жиында Аллаһты зікір етпей және Пайғамбарлары үшін салауат айтпай өз орындарына отырса, оларға міндетті түрде (Аллаһтың) өші келіп жетеді, әрі Ол қаласа, оларды азаптайды, ал қаласа – кешіреді»,*** — деді.[8]

Аллаһтың Елшісі, салла-Лаһу ‘аләйһи уә сәлләм, былай дегені хабарланады: ***«Аллаһты зікір етпейтін жиыннан соң тұрып кететін адамдар әрқашан өлі есек сияқты бір нәрсенің үстінен тұрып кеткен сияқты болады, әрі оларға қайғы-қасірет келіп жетеді”.***[9]

1. ҰЙҚЫДАН ОЯНҒАНДА АЙТЫЛАТЫН ЗІКІРЛЕР.

1. ***«Әлхамду-лиЛләһи-лләзи ахйәнә бә’дә мә әмәтәнә уә иләйһин-нушур».***

((الحَمْدُ للهِ الَّذِي أَحْيَانَا بَعْدَ مَا أَمَاتَنَا، وَإِلَيْهِ النُّشُورُ))

Аудармасы: ***«Бізді өлтіргеннен соң (яғни өлімнің бауыры болған ұйқыны жіберіп) қайта тірілткен Аллаһқа мақтаулар болсын! Әрі біз Оған қайтушымыз».***[10]

[5] Әт-Тирмизи 2910, әл-Әлбани хадисті «Сахихут-Тирмизи» (3/9) және «Сахихул-Жәми’ус-Сағир» (5/340) кітіптарында сахих деп атаған.
[6] Муслим (803).
[7] Әбу Дауд (4856) және басқалар, қз.: «Сахих-ул-Жәми’» (5/342).
[8] Әт-Тирмизи (3380), қз.: Сахихут-Тирмизи (3/140).
[9] Әбу Дауд 4855, Ахмад (10680). Қз.: «Сахих-ул-Жәми’» (5/176).
[10] Әл-Бухари 6314, Муслим (2711)

2. «***Лә иләһа илла-Лаһу уахда-һу лә шәрикә ләһу, ләһул-мулку уә ләһул-хамду, уә һууә ‘алә кулли шәй-ин қадир. Субхәна-Лаһи, уәл-хамду-лиЛләһи, уә лә иләһа иллә Лаһу, уәЛлаһу Әкбар, уә лә хаулә уә лә қууәтә иллә би-Ләһ-ил ‘Али-ил-’Азыйм, Раббиғ-фирли***».

((لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالحَمْدُ للَّهِ، وَلاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ، وَاللَّهُ أَكبَرُ، وَلاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ، رَبِّ اغْفِرْ لِي))

Аудармасы: «***Аллаһ Тағаладан басқа құлшылыққа лайықты ешкім жоқ. Ол Жалғыз, Оның серігі жоқ. Бүкіл билік Оған тән, және барлық мақтау-мадақ Оған ғана лайық, әрі Оның күш-құдіреті барлық нәрсеге толық жетеді. Аллаһ (кемшілік атаулыдан) Пәк. Бүкіл мадаққа Аллаһ лайық. Аллаһтан басқа құлшылыққа лайықты ешкім жоқ. Аллаһ Аса Ұлы. Өте Биік, Аса Зор. Аллаһтың күш-қуатынан асатын ешқандай күш-қуат жоқ, Раббым! Мені кешіре гөр!***»[11]

3. «***Әлхамду ли-Ләһи-лләзи ‘афәни фи жәсәди, уә радда ‘аләйя рухи, уә әзинә ли би зикриһ***»

((الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَافَانِي فِي جَسَدِي، وَرَدَّ عَلَيَّ رُوحِي، وَأَذِنَ لِي بِذِكْرِهِ))

Аудармасы: «***Тәнімді сауықтырған, рухымды маған қайтарған, әрі Өзін еске алуға мүмкіндік берген Аллаһқа мақтау-мадақтар болсын***».[12]

4.
﴿إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ وَاخْتِلاَفِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لآيَاتٍ لِّأُوْلِي الألْبَابِ ﴿190﴾ الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللّهَ قِيَامًا
وَقُعُودًا وَعَلَىَ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذا بَاطِلاً سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ
النَّارِ ﴿191﴾ رَبَّنَا إِنَّكَ مَن تُدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْزَيْتَهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنصَارٍ ﴿192﴾ رَّبَّنَا إِنَّنَا سَمِعْنَا مُنَادِيًا
يُنَادِي لِلإِيمَانِ أَنْ آمِنُواْ بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الأبْرَارِ ﴿193﴾ رَبَّنَا وَآتِنَا
مَا وَعَدتَّنَا عَلَى رُسُلِكَ وَلاَ تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّكَ لاَ تُخْلِفُ الْمِيعَادَ ﴿94﴾ فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لاَ أُضِيعُ
عَمَلَ عَامِلٍ مِّنكُم مِّن ذَكَرٍ أَوْ أُنثَى بَعْضُكُم مِّن بَعْضٍ فَالَّذِينَ هَاجَرُواْ وَأُخْرِجُواْ مِن دِيَارِهِمْ وَأُوذُواْ فِي سَبِيلِي
وَقَاتَلُواْ وَقُتِلُواْ لأُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلأُدْخِلَنَّهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الأَنْهَارُ ثَوَابًا مِّن عِندِ اللّهِ وَاللّهُ عِندَهُ حُسْنُ

---

[11] Егер адам түнде оянып, осы сөздерді айтатын болса – оның (күнәлары) кешіріледі, ал егер ол Аллаһқа (қандай да бір) өзге дұға арқылы жалбарынса, оның дұғасына жауап беріледі, ал егер ол дәрет алып, намаз оқыса, намазы қабыл болады. Әл-Бухари 1154. Қз.: «Сахих Ибн Мәжаһ» (2/335).
[12] Әт-Тирмизи 3401, Қабылдауға боларлық хадис, қз.: «Сахих әт-Тирмизи» 3/144.

الثَّوَابِ ﴿195﴾ لاَ يَغُرَّنَّكَ تَقَلُّبُ الَّذِينَ كَفَرُواْ فِي الْبِلاَدِ ﴿196﴾ مَتَاعٌ قَلِيلٌ ثُمَّ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ

﴿197﴾ لَكِنِ الَّذِينَ اتَّقَوْاْ رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نُزُلاً مِّنْ عِندِ اللّهِ وَمَا عِندَ اللّهِ

خَيْرٌ لِّلأَبْرَارِ ﴿198﴾ وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَمَن يُؤْمِنُ بِاللّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْكُمْ وَمَآ أُنزِلَ إِلَيْهِمْ خَاشِعِينَ لِلّهِ لاَ يَشْتَرُونَ

بِآيَاتِ اللّهِ ثَمَنًا قَلِيلاً أُوْلَئِكَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِندَ رَبِّهِمْ إِنَّ اللّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿199﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ اصْبِرُواْ

وَصَابِرُواْ وَرَابِطُواْ وَاتَّقُواْ اللّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

«Шәксіз, көктердің және жердің жаратылыуында, түннің және күндіздің өзгеруінде, әлбетте, ақыл иелері үшін дәлелдер бар. Олар тіке тұрып, отырып, жамбасынан жатып (әр халде) Аллаһты еске алады. Сондай-ақ олар көктер мен жердің жаратылуы жайында ойланады да: «Раббымыз! Сен мұны босқа жаратпадың! Сен Пәксің! Бізді От азабынан сақта! Раббымыз! Сен кімді Отқа салсаң, расында, оны қорладың; залымдардың еш жәрдемшісі жоқ!

Раббымыз! Біз: «Раббыларыңа иман келтіріңдер», - (деп) шақырған шақырушыны естіп, иман келтірдік. Раббымыз! Енді күнәларымызды жарылқап, жамандықтарымызды жасыр, және жақсылармен бірге өлім бер.

Раббымыз! Бізге елшілеріңе уәде еткендеріңді бер. Сондай-ақ бізді Қиямет Күні қорлама. Күдіксіз, Сен уәдеңнен айнымайсың»(, - деп тілейді).

Сонда олардың Раббылары былай деп жауап берді: «Шын мәнінде, Мен сендерден еркек-әйел амал істеушілердің бірде-бір амалын зая қылмаймын. Бір-біріңненсіңдер (бәрің бірдейсіңдер). Және сондай босқындардың, жұрттарынан қуылғандардың және Менің жолымда жапа шектірілгендердің, соғысқандардың, өлтірілгендердің жаман істерін міндетті түрде кешіремін. Сондай-ақ оларды астарынан өзендер ағатын Жәннат бақшаларына кіргіземін. (Бұл) Аллаһтан сый ретінде. Әрине, сыйлықтың жақсысы Аллаһтың қасында!»

(Мухаммад,) бұл елдегі иман келтірмегендердің жалтарғыштығы (икемділігі) (өз байлықтарын пайдаланған кәпірлердің молшылығы туралы сөз болуда) **сені алдамасын, бұл бір мардымсыз нәрсе ғана. Кейін олардың орны Тозақ болады, ол нендей жаман орын!**

Бірақ сондай Раббыларынан қорыққандар үшін астарынан өзендер ағатын бақшалар бар, әрі Аллаһ тарапынан тағамдар да. Аллаһтың қасындағы нәрселер ізгілер үшін жақсырақ.

Шын мәнінде, Кітап иелерінен Аллаһқа иман келтіріп, сендерге түсірілгенге әрі өздеріне түсірілгенге Аллаһтан қорыққан түрде сенетіндері де бар. Сондай-ақ олар Аллаһтың аяттарын мардымсыз бағаға сатпайды. Міне, солар үшін Раббыларының қасында сый бар. Аллаһ есеп айырысуға жедел.

Әй, иман келтіргендер! Әр нәрсеге сабырлы, жауға шыдамды және қорғанысқа дайын болыңдар. Сондай-ақ Аллаһтан қорқыңдар, әрине, құтыласыңдар» («Әли Имран» сүресі, 190-200 аяттар).[13]

---

[13] Әл-Бухари 4569, Муслим 256.

2. КИІМ КИГЕНДЕ АЙТЫЛАТЫН ДҰҒА.

5. ***«Әл-хамду ли-Лләһи-лләзи кәсә-ни һәзә (әс сәубә) уә разәқа-ни-һи мин ғайри хаулин мин-ни уә лә қууәһ».***

((الْحَمْدُ للهِ الَّذِي كَسَانِي هَذَا (الثَّوْبَ) وَرَزَقَنِيهِ مِنْ غَيْرِ حَوْلٍ مِنِّي وَلَا قُوَّة...))

Аудармасы: ***«Мен өзім күш пен қуатқа ие болмасам да (яғни осы киімді өзім табуыма жеткілікті күш пен қулыққа ие болмасам да), маған бұл (киімді) кигізген әрі оны маған нәсіп еткен Аллаһқа мақтау-мадақтар болсын!»*** [14]

3. ЖАҢА КИІМ КИГЕНДЕ АЙТЫЛАТЫН ДҰҒА.

6. ***«Аллаһуммә ләкәл-хамду! Әнтә кәсәутә-ни-һи, әс-әлю-кә мин-хайри-һи уә хайри мә суни'ә ләһу, уә ә'узу бикә мин шәрри-һи уә шәрри мә суни'ә ләһу».***

((اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ كَسَوْتَنِيهِ، أَسْأَلُكَ مِنْ خَيْرِهِ وَخَيْرِ مَا صُنِعَ لَهُ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهِ وَشَرِّ مَا صُنِعَ لَهُ))

Аудармасы: ***«Я, Аллаһ! Саған мақтау-мадақтар болсын! Сен маған (осы киімді) кигіздің. Мен Сенен оның игілігін және ол қандай (жақсылыққа) арналған болса, соның игілігін сұраймын, әрі оның жамандығынан және ол қандай (жамандыққа) арналған болса, соның жамандығынан Өзіңе сиынамын».*** [15]

4. ЖАҢА КИІМ КИГЕН КІСІГЕ АРНАП АЙТЫЛАТЫН ДҰҒА.

7. ***«Тубли уа юхлифу-Лләһу Тә'әлә».***

((تُبْلِي وَيُخْلِفُ اللَّهُ تَعَالى))

Аудармасы: ***«Сен оны тоздырғаныңда, Аллаһ Тағала саған басқасын бергей».*** [16]

8. ***«Илбәс жәдидән, уә 'иш хамидән, уә мут шәһидән».***

((اِلْبَسْ جَدِيداً وَعِشْ حَمِيداً وَمُتْ شَهِيداً))

Аудармасы: ***«Кигенің жаңа, өмірің сыйлы (мақтаулы), өлімің шәһидтік болсын».*** [17]

---

[14] Әбу Дауд 4023, Әт-Тирмизи 3458, Ибн Мәжаһ 3285. Қабылдауға боларлық хадис, қз.: «Ируаул-Ғалил» 7/47.
[15] Әбу Дауд (4020), әт-Тирмизи (1767), әл-Бағауи (12/40). Хадис сахих, қз.: «Мухтасар әш-Шәмәилют-Тирмизи» әл-Әлбани (47-бет).
[16] Әбу Дауд (4020), Хадис сахих, қз.: «Сахих Әбу Дауд» (2/760)
[17] Ибн Мәжаһ (3558), Әл-Бағауи (12/41), қз.: «Сахих Ибн Мәжаһ» (2/275)

5. КИІМ ШЕШКЕНДЕ АЙТЫЛАТЫН ДҰҒА

9. ***«Бисми-Ләһ».***

((بِسْمِ اللَّهِ))

Аудармасы: ***«Аллаһтың атымен».***[18]

6. ӘЖЕТХАНАҒА КІРЕР КЕЗДЕ АЙТЫЛАТЫН ДҰҒА.

10. ***«Бисми-Ләһ, Аллаһуммә инни ә'узу бикә минәл-хубси уәл-хабәис».***

(([بِسْمِ اللَّهِ] اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْخُبْثِ وَالْخَبائِثِ))

Аудармасы: ***«Аллаһтың атымен. Я, Аллаһ! Шын мәнінде, мен ер және әйел жын-шайтандардан Өзіңе сиынамын».***[19]

7. ӘЖЕТХАНАДАН ШЫҚҚАН КЕЗДЕ АЙТЫЛАТЫН ДҰҒА.

11. ***«Ғуфранәк».***

((غُفْرَانَكَ))

Аудармасы: ***«(Уа, Аллаһ!) кешіріміңді сұраймын».***[20]

8. ДӘРЕТ АЛАР КЕЗДЕ АЙТЫЛАТЫН ЗІКІР.

12. ***«Бисми-Ләһ».***

((بِسْمِ اللَّهِ))

Аудармасы: ***«Аллаһтың атымен».***[21]

9. ДӘРЕТ АЛЫП БОЛҒАННАН КЕЙІН АЙТЫЛАТЫН ЗІКІРЛЕР МЕН ДҰҒАЛАР.

13. ***"Әшһәду әл лә иләһа иллә Алаһу уахдәһу лә шәрикә ләһу уә әшһәду әннә Мухаммәдән 'абдуһу уә расулуһ".***

---

18 Әт-Тирмизи (606), Хадис сахих, қз.: «Сахихул-Жәми'» (3/203, 3610), «Ируаул-Ғалил» (50).
19 Әл-Бухари (142), Муслим (375). Қз.: «Фәтхул-Бәри» (1/244)
20 Әт-Тирмизи (7), Әбу Дауд (30), Ибн Мәжаһ (300), Хадис сахих, қз.: «Тахриж Зәдул-Мә'ад» (2/386), «Сахих «Сунан» Әбу Дауд» (1/19).
21 Әбу Дауд (101), Ибн Мәжаһ (397), Ахмад (9418). Хадис сахих, қз.: «Ируаул-Ғалил» (1/122).

((أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ..))

Аудармасы: *«Серігі жоқ Жалғыз Аллаһтан басқа құлшылыққа лайықты ешкім жоқ екеніне куәлік беремін және Мухаммад Оның құлы әрі елшісі екеніне куәлік беремін».*[22]

14. *«Аллаһуммә-ж'әлни мин-әт-тәууәбинә уә-ж'әлни минәл-мутәтоһһирин».*

((اللَّهُمَّ اجْعَلنِي مِنَ التَّوَّابِينَ وَاجْعَلْنِي مِنَ الْمُتَطَهِّرِينَ))

Аудармасы: *«Я, Аллаһ! Мені тәубе етушілерден және тазарушылардан ете гөр».*[23]

15. *«Субханәкә-Лаһумма уә бихамдик, әшһәду әл лә иләһа иллә Әнта, әстәғфирукә уә әтубу иләйк».*

((سُبْحانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ، أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتوبُ إِلَيْكَ))

Аудармасы: *«Я, Аллаһ! Сен Пәксің және мадақ Саған тән. Сенен басқа құлшылыққа лайықты ешкім жоқ екеніне куәлік беремін, Сенен кешірім тілеймін және Саған тәубе етемін».*[24]

10. ҮЙДЕН ШЫҚҚАН КЕЗІНДЕ АЙТЫЛАТЫН ДҰҒА.

16. *«Бисми-Ләһ, тәуәккәлту 'алә-Лаһ, уә лә хаулә уә лә қууәтә иллә би-Ләһ».*

((بِسْمِ اللَّهِ، تَوَكَّلْتُ عَلى اللَّهِ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلاَّ بِاللَّهِ))

Аудармасы: *«Аллаһтың атымен, Аллаһқа тәуекел еттім. Аллаһтан басқа ешкімде күш те, қуат та жоқ»* (*«...тек Аллаһ қана күш пен қуат беруші»* деп аударуға да болады»).[25]

17. *«Аллаһуммә инни ә'узу бикә ән адыллә әу удоллә, әу әзиллә, әу узәллә, әу азлимә, әу узләмә, әу әжһәлә, әу южһәлә 'аләййа».*

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَضِلَّ، أَوْ أُضَلَّ، أَوْ أَزِلَّ، أَوْ أُزَلَّ، أَوْ أَظْلِمَ، أَوْ أُظْلَمَ، أَوْ أَجْهَلَ، أَوْ يُجْهَلَ عَلَيَّ))

Аудармасы: *«Я, Аллаһ! Мен адасуымнан немесе адастырылуымнан, өзімнің қателесуімнен не қателік жасауға мәжбүрленуімнен, зұлымдық жасауымнан немесе*

22 Муслим (234).
23 Әт-Тирмизи (55), қз.: «Сахихут-Тирмизи» (1/18).
24 Ән-Нәсаи «'Амалюл-Яуми уәл-Ләйлә» (173-бет, № 81), қз.: «Ируаул-Ғалил» (1/135, 3/94).
25 Әт-Тирмизи (3426), Әбу Дауд (5095), Хадис сахих, қз.: «Сахихут-Тирмизи» (3/151).

зұлымдыққа ұшырауымнан және надан болуымнан немесе надандықта ұсталуымнан Өзіңе сиынамын».[26]

11. ҮЙГЕ КІРЕР КЕЗДЕ АЙТЫЛАТЫН ЗІКІР.

18. ***«Бисми-Ләһи уәләжнә, уә бисми-Ләһи хараҗнә, уә ‘alә-Лаһи Раббинә тәуәккәлнә».***

((بِسْمِ اللَّهِ وَلَجْنَا، وَبِسْمِ اللَّهِ خَرَجْنَا، وَعَلَى اللَّهِ رَبِّنَا تَوَكَّلْنَا، ثُمَّ لِيُسَلِّمْ عَلَى أَهْلِهِ))

Аудармасы: ***«Аллаһтың атымен кірдік, Аллаһтың атымен шықтық және Раббымыз Аллаһқа тәуекел еттік»*** (Кірген кісі үй ішіндегілерге сәлем беруі керек).[27]

12. МЕШІТКЕ БАРА ЖАТҚАНДА АЙТАТЫН ДҰҒА.

19. ***«Аллаһуммә-ж’әл фи қалби нуран, уә фи лисәни нуран, уә фи сәм’и нуран, уә фи бәсари нуран, уә мин фәуқи нуран, уә мин тәхти нуран, уә ‘ан ямини нуран, уә ‘ан шимәли нуран, уә мин әмәми нуран, уә мин халфи нуран, уәж’әл фи нәфси нуран, уә а’зыйм ли нуран, уә ‘аззыйм ли нуран, уәж’әл ли нуран, уәж’әлни нуран, Аллаһуммә а’тыйни нуран, уәж’әл фи ‘асаби нуран, уә фи ләхми нуран, уә фи дәми нуран, уә фи шә’ри нуран, уә фи бәшәри нуран».***

(Аллаһуммә-ж’әл ли нуран фи қабри уә нуран фи ‘изоми) (уә зидни нуран уә зидни нуран уә зидни нуран) уә һаб ли нуран ‘алә нуран».

((اللَّهُمَّ اجْعَلْ فِي قَلْبِي نُوراً، وَفِي لِسَانِي نُوراً، وَفِي سَمْعِي نُوراً، وَفِي بَصَرِي نُوراً، وَمِنْ فَوْقِي نُوراً، وَمِنْ تَحْتِي نُوراً، وَعَنْ يَمِينِي نُوراً، وَعَنْ شِمَالِي نُوراً، وَمِنْ أَمَامِي نُوراً، وَمِنْ خَلْفِي نُوراً، وَاجْعَلْ فِي نَفْسِي نُوراً، وَأَعْظِمْ لِي نُوراً، وَعَظِّمْ لِي نُوراً، وَاجْعَلْ لِي نُوراً، وَاجْعَلْنِي نُوراً، اللَّهُمَّ أَعْطِنِي نُوراً، وَاجْعَلْ فِي عَصَبِي نُوراً، وَفِي لَحْمِي نُوراً، وَفِي دَمِي نُوراً، وَفِي شَعْرِي نُوراً، وَفِي بَشَرِي نُوراً)) [((اللَّهُمَّ اجْعَلْ لِي نُوراً فِي قَبْرِي... وَنُوراً فِي عِظَامِي))] [((وَزِدْنِي نُوراً، وَزِدْنِي نُوراً، وَزِدْنِي نُوراً))] [((وَهَبْ لِي نُوراً عَلَى نُورٍ))]

Аудармасы: ***«Я, Аллаһ! Жүрегіме нұр сал, тіліме нұр сал, құлағыма нұр сал, жанарыма нұр сал және менің үстімен нұр бер, астымнан нұр бер, маған оң жағымнан нұр бер, маған сол жағымнан нұр бер, алдымды нұрландыр, артымды***

---

[26] Әбу Дауд (5094), әт-Тирмизи (3427), ән-Нәсаи (5501), Ибн Мәжаһ (3884), Хадис сахих, қз.: «Сахих Ибн Мәжаһ» (2/336), «Сахихут-Тирмизи» (3/152).

[27] Әбу Дауд (5096), Хадис әлсіз (да’иф). Қз.: «Да’иф Калимату-т-Таййиб» (1/91). Муслимнің «Сахих» жинағында (2018) мынандай хадис келген: ***"Адам өз үйіне кіріп келсе, әрі кірер кезде және тамақтанарда Аллаһ Тағаланы зікір етсе, шайтан өз сыбайластарына: «Сендерге (бұл жерде) қону да, тамақ та жоқ!» - деп айтады".***

[Пайғамбардың, саллә-Лаһу ‘аләйһи уә сәлләм, былай деп айтқаны жеткізіледі: «***Аллаһ (төменде сөз етілетін) үш адамның әрбірі егер тірі қалса, барлық қажетті нәрселерімен қамтамасыз етілетініне және (олардың әрқайсысына) тіршілік ету үшін қажетті заттар берілетініне, ал қайтыс болса, Аллаһ оны Жәннатқа кіргезітініне кепілдік берді. (Бұл үшеудің біреуі) үйіне кірерде сәлем беру сөздерін айтатын адам...***» «Сахихут-Тарғиб», 321] – Бұл жерде және әрі қарай тік жақшалар ішінде орыс тіліндегі редактордың ескерпелері берілген.

нұрландыр, жан дүниеме нұр сал және мен үшін нұрды ұлы ет, әрі мен үшін нұрды үлкен ет, мен үшін нұрды жақ әрі менің өзімді нұр ет! Я, Аллаһ! Маған нұр сыйлай гөр, менің сіңірлеріме нұр сал, тәніме нұр сал, қаныма нұр сал, шашыма нұр сал, теріме нұр сал.[28]

(Я, Аллаһ! Менің қабіріме нұр сал және сүйектеріме нұр сал)[29] ***(және нұрды маған көбейте гөр, нұрды маған көбейте гөр, нұрды маған көбейте гөр)***[30]***, (маған нұр үстіне нұр сыйла)***[31]***».***

13. МЕШІТКЕ КІРЕРДЕ ОҚЫЛАТЫН ДҰҒА.

20. (Мешітке) оң аяқпен кіру және кірерде былай деп айту қажет: «***Ә'узу би-Лләһил 'Азыйми, уә би-уәжһиһил-Кәрими, уә сұлтани-һи-л-қадими, мин әш-шәйтанир-ражим.***[32] ***Бисми-Лләһ, уә-с-саләту уә-с-сәләму 'алә расулиЛләһ. Аллаһуммә-фтәх-ли әбуәбә рахматик!***»

((أَعُوذُ بِاللَّهِ العَظِيمِ، وَبِوَجْهِهِ الكَرِيمِ، وَسُلْطَانِهِ القَدِيمِ، مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ)) [بِسْمِ اللَّهِ، وَالصَّلَاةُ] [وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ] ((اللَّهُمَّ افْتَحْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ))

Аудармасы: ***«Ұлы Аллаһқа, Оның ардақты Дидарына және Оның ежелден мәңгі билігіне лағынетке ұшыраған шайтанның азғыруынан сиынамын. Аллаһтың атымен, Аллаһтың Елшісіне игілік***[33] ***пен сәлем болсын***[34]***! Я, Аллаһ! Маған рақымыңның есіктерін аша гөр!»***[35]

14. МЕШІТТЕН ШЫҒАРДА ОҚЫЛАТЫН ДҰҒА.

21. ***«Бисми-Лләһи, уәс-саләту уәс-сәләму 'алә расулиЛләһ, Аллаһуммә инни әс-әлу-кә мин фәдлик, Аллаһуммә-'сымни минәш шәйтанир-ражийм»***

((بِسْمِ اللَّهِ وَالصّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِك، اللَّهُمَّ اعْصِمْنِي مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ))

Аудармасы: ***«Аллаһтың атымен, Аллаһтың Елшісіне игілік пен сәлем болсын! Я, Аллаһ! Шынында, мен Сенің кеңшілігіңді сұраймын. Я, Аллаһ! Мені лағынетке ұшыраған шайтаннан қорғай гөр».***[36]

15. АЗАН ШАҚЫРЫЛЫП ЖАТҚАНДА АЙТЫЛАТЫН ЗІКІРЛЕР.

---

[28] Әл-Бухари (6316), Муслим 763.
[29] Әт-Тирмизи 3419.
[30] Әл-Бухари «Әл-Адабул-Муфрад» (695), әл-Әлбани «Сахихул-Адабул-Муфрад» (536) кітабында иснадын сахих деп айтқан.
[31] «Фатх әл-Бәри» (11/118).
[32] Әбу Дауд (466), Хадис сахих, қз.: «Сахихул-Жәми'» (4591).
[33] Ибн Сунни (88), Әл-Әлбани «Әс-Самарул-Мустатоб» (607-бет) кітабында хадисті хасан – қабылдауға жарамды (хасан) деген.
[34] Әбу Дауд (465), қз.: «Сахихул-Жәми'» (1/528).
[35] Муслим (713), «Сунан Ибн Мәжаһ» жинағында Фатиманың, Аллаһ оған разы болсын, хадисінен: «***Я, Аллаһ, күнәмды кешір және мен үшін Өз рахымыңның есігін аш***». Әл-Әлбани хадисті күшейтетін куәліктердің болуы себепті оны сахих деп атады. Қз.: «Сахих Ибн Мәжаһ» (1/128-129).
[36] Қз.: «Сахих Ибн Мәжаһ» (1/129).

22. Азаншының барлық айтқан сөздерін ізбе-із әрі сөзбе-сөз қайталау керек, ал: «*Хаййә ‘аләс-саләһ*» және «*хаййә ‘аләл фәләх*» (намазға асығыңдар, құтылуға асығыңдар) деген азан сөздерінен кейін оларды қайталаудың орнына:

«Лә хаулә уәлә қууатә иллә биЛләһ»

((لاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِاللَّهِ))

«Аллаһтан басқа ешкімде күш те, қуат та жоқ», – деу керек. [37]

23. Азаншы куәлік сөздерін айтқаннан кейін былай деп айту қажет:

«Уә әнә әшһәду әллә иләһа иллә-Лллаһу уахдаһу лә шәрикә ләһу уә әннә Мухаммәдән ‘абдуһу уа расулуһ, радыйту би-Ләһи Раббән, уә би-Мухаммәдин расулән, уә бил-Исләми динән».

((وَأَنَا أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ وَأَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، رَضِيتُ بِاللَّهِ رَبَّاً، وَبِمُحَمَّدٍ رَسُولاً، وَبِالْإِسْلاَمِ دِيناً))

Аудармасы: ***«Мен де Аллаһтан басқа құлшылыққа лайықты ешкім жоқ, Ол Жалғыз, Оның серігі жоқ екендігіне және, шынында, Мухаммад - Аллаһтың құлы әрі елшісі екендігіне куәлік беремін. Аллаһқа Раббы ретінде, Мухаммадқа елші ретінде, Исламға дін ретінде разымын».***[38]

24. Азаншының айтқандарын қайталаған соң Пайғамбарымызға, саллә-Лллаһу ‘аләйһи уә сәлләм, салауат айту керек.[39]

25. ***«Аллаһуммә Раббә һәзиһид-дә’уәти-т-тәммәһ, уәссаләти-л-қа-имәһ, әти Мухаммәдән-ил-уәсиләтә уә-л-фадыйләһ, уәб’асһу Мәқаман-Махмудән илләзи уә’адтәһ, /иннәкә лә тухлифул-ми’ад/!»***

: ((اللَّهُمَّ رَبَّ هَذِهِ الدَّعْوَةِ التَّامَّةِ، وَالصَّلاَةِ الْقَائِمَةِ، آتِ مُحَمَّداً الوَسِيلَةَ وَالْفَضِيلَةَ، وَابْعَثْهُ مَقَاماً مَحمُوداً الَّذِي وَعَدْتَهُ، [إِنَّكَ لاَ تُخْلِفُ الْمِيعَادَ]))

Аудармасы: ***«Я, Аллаһ! Осы кемел шақырудың әрі осы орындалатын намаздың Раббысы! Мухаммадты әл-Уәсиләға*** («Әл-Уасилә» – Жұмақтың ең жоғарғы сатысы) ***және жоғары дәрежеге жеткізе гөр! Әрі оны Өзің уәде еткен Мақтаулы Орынға бағыттай гөр! (Шын мәнінде, сен уәдеңді бұзбайсың)».***[40]

---

[37] Әл-Бухари 611, 613, Муслим 383.
[38] Муслим (386).
[39] Муслим (384)
[40] Әл-Бухари (614). [«Инна-кә *лә* тухлифу-*л*-ми’ад» деген қосымша *әл*-Бәйһақиде (1/410) келеді, әрі ол қайтарылған (шәзз). Қз.: «*әл*-Ируа *әл*-Ғалил» (1/261).]

26. Азан мен қамат арасындағы уақытта Аллаһқа өзің үшін дұға етіп жалбарыну керек. Өйткені бұл уақытта жасалған дұға кері қайтарылмайды.[41]

16. НАМАЗДЫҢ БАСЫНДА ОҚЫЛАТЫН ДҰҒА (ду'а әл-истифтах).

27. ***«Аллаһуммә бә'ид бәйни уә бәйнә хота-йә-йә, кәмә бә'адтә бәйнәл-мәшриқи уәл-мәғриб, Аллаһуммә нәққини мин хота-йә-йә, кәмә юнәққа-с-сәубул-әб'яду минә-д-дәнәс, Аллаһуммә-ғсилни мин хота-йә-йә, би-с-сәлжи уәл-мә-и уәл-бәрад».***

((اللَّهُمَّ بَاعِدْ بَيْنِي وَبَيْنَ خَطَايَايَ كَمَا بَاعَدْتَ بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ، اللَّهُمَّ نَقِّنِي مِنْ خَطَايَايَ كَمَا يُنَقَّى الثَّوْبُ الْأَبْيَضُ مِنَ الدَّنَسِ، اللَّهُمَّ اغْسِلْنِي مِنْ خَطَايَايَ، بِالثَّلْجِ وَالْمَاءِ وَالْبَرَدِ))

Аудармасы: «***Я, Аллаһ! Сен батыс пен шығыстың арасын алыстатқаныңдай, мені де қателік-күнәларымнан алыстата гөр! Я, Аллаһ! Ақ киім кірден тазартылатындай, Сен де мені қателік-күнәларымнан тазарта гөр. Я, Аллаһ! Менің қателік-күнәларымды қармен, сумен және бұршақпен жуа гөр!»*** [42]

28. ***«Субханәкә-Аллаһуммә, уә би-хамдика, уә тәбәракә-смука, уә тә'алә жәддука, уә лә иләһа ғайрук».***

((سُبْحانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، وَتَبارَكَ اسْمُكَ،وَتَعَالَى جَدُّكَ،وَلاَ إِلَهَ غَيْرُكَ))

Аудармасы: «***Я, Аллаһ! Сен Пәксің және Саған мадақ! Сенің есімің берекелі және Сенің ұлылығың бәрінен (де) жоғары, әрі Сенен басқа құлшылыққа лайықты ешкім жоқ».***[43]

29. **«Уәжжәһту уәжһия ли-лләзи фәтара-с-сәмәуәти уәл-арда ханифән, уә мә әнә минәл-мушрикин; иннә саләти, уә нусуки, уә мәх-йә-йә, уә мәмәти ли-*Лләһи* Рабби-л-'аләмин, лә шәрикә ләһу, уә бизәликә умирту уә әнә минәл муслимин.** ***Аллаһуммә, Әнтә-л-Мәлику, лә иләһа иллә Әнтә. Әнтә Рабби уә әнә 'абдука. Заләмту нәфси уә'тәрафту бизәнби фәғ-фир ли зунуби жәми'ан, иннәһу лә яғфиру-з-зунуба иллә Әнт. Уәһдини ли-ахсәни-л-әхләқи лә яһди ли ахсәниһә иллә Әнта, уәсриф 'анни сәййиәһә, лә ясрифу 'анни сәййиәһә иллә Әнта. Ләббәйкә уә сә'дәйкә, уәл-хайру куллюһу би-ядәйкә, уә-ш-шәрру ләйсә иләйкә, әнә бикә уә иләйкә, тәбәрактә уә тә'аләйта, әстәғфирукә уә әтубу иләйка».***

((وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضَ حَنِيفاً وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ، إِنَّ صَلاَتِي، وَنُسُكِي، وَمَحْيَايَ، وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، لاَ شَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ. اللَّهُمَّ أَنْتَ المَلِكُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ، أَنْتَ رَبِّي وَأَنَا عَبْدُكَ، ظَلَمْتُ نَفْسِي وَاعْتَرَفْتُ بِذَنْبِي فَاغْفِرْ لِي ذُنُوبِي جَمِيعاً إِنَّهُ لاَ يَغْفِرُ

---

[41] Әт-Тирмизи (3594, 3595), Әбу Дауд 525, Ахмад 12200. Хадис сахих, қз.: «Ируаул-Ғалил» (1/262).
[42] Әл-Бухари (744), Муслим 598.
[43] Муслим 399, Әбу Дауд 775, Әт-Тирмизи (243), Ибн Мәжаһ 806, ән-Нәсаи 899. Хадис сахих, қз.: «Сахихут-Тирмизи» (1/77), «Сахих Ибн Мәжаһ» 1/135.

الذُّنوبَ إِلاَّ أَنْتَ. وَاهْدِنِي لِأَحْسَنِ الأَخْلاقِ لاَ يَهْدِي لِأَحْسَنِها إِلاَّ أَنْتَ، وَاصْرِفْ عَنِّي سَيِّئَهَا، لاَ يَصْرِفُ عَنِّي سَيِّئَهَا إِلاَّ أَنْتَ، لَبَّيْكَ وَسَعْدَيْكَ، وَالخَيْرُ كُلُّهُ بِيَدَيْكَ، وَالشَّرُّ لَيْسَ إِلَيْكَ، أَنَا بِكَ وَإِلَيْكَ، تَبارَكْتَ وَتَعَالَيْتَ، أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ))

Аудармасы: **«Мен ханиф болған күйде[44] жүзімді көктер мен жерді жаратқан (Аллаһқа) қараттым, және мен мүшриктерден емеспін. Расында, намазым, құлшылығым, өмірім және өлімім бүкіл әлемнің Раббысы – Аллаһ үшін. Оның серігі жоқ. Мен осыған бұйырылдым, сондай-ақ мен мұсылмандарданмын** («әл-Әнғам» сүресі, 162-163-аяттар)**. *Я, Аллаһ! Сен - Патшасың, Сенен басқа құлшылыққа лайықты ешкім жоқ. Сен менің Раббымсың, мен Сенің құлыңмын. Мен өзіме зұлымдық жасадым, күнәларымды мойындадым. Барлық күнәларымды кешіре гөр. Шын мәнінде, күнәларды кешіретін Сенен басқа ешкім жоқ. Мені ең көркем мінез-құлықтарға бағытта. Сенен басқа көркем мінез-құлыққа бағыттайтын ешкім жоқ. Менен жаман мінез-құлықтарды кетіре гөр. Сенен басқа мені жаман мінез-құлықтардан арылтатын ешкім жоқ. Міне, мен Сенің алдыңдамын және менің бақытты болуым Саған тәуелді. Барлық жақсылық Сенің Қолында және жамандық Сенен емес. Мен не істесем де, Сенің көмегің себепті болады және мен Саған ораламын. Сен Игі-Берекелісің әрі (бәрінен де) Жоғарысың. Сенен кешірім сұраймын әрі Саған тәубе етемін».*[45]**

30. «***Аллаһуммә, Раббә Жибраилә, уә Микәилә, уә Исрафилә, Фәтыйра-с-сәмәуәти уәл-арды, ‘алимәл-ғайби уәш-шәһәдәһ, Әнтә тәхкуму бәйнә ‘ибәдикә фи мә кәну фиһи яхтәлифун. Иһдини лимә-хтулифә фиһи минәл-хаққи би-изникә, иннәкә тәһди мән тәшә-у илә сыратым-мустәқийм».***

((اللَّهُمَّ رَبَّ جِبْرَائِيلَ، وَمِيْكَائِيلَ، وَإِسْرَافِيلَ، فاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ، عَالِمَ الغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ. اهْدِنِي لِمَا اخْتُلِفَ فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِإِذْنِكَ إِنَّكَ تَهْدِي مَنْ تَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ))

Аудармасы: ***«Я Аллаһ, Жәбірейілдің, Микаилдің және Исрафилдің Раббысы, көктер мен жердін Жаратушысы, ғайып пен көрнеуді Білуші. Сен құлдарың өзара келіспей, дауласып қалған (істерге) үкім шығарасың. Мені Өз қалауыңмен келіспеушіліктерден ақиқатқа бастай гөр. Күмәнсіз, Сен қалағаныңды тура жолға салушысың».[46]***

31. «***Аллаһу әкбару кәбиран*** (3 рет)***, уәл-хамду лиЛләһи кәсиран*** (3 рет)***, уа субхана-Лләһи букратән уә әсыйлә!*»** (3 рет)

---

[44] «Ханиф» – жалғыз Аллаһқа шынайы иман келтірген адам. Исламға дейінгі Арабияда Ибраһимнің дінін, яғни бірқұдайшылықты (таухидті) ұстанатын, бірақ яһудилерге де, христиандарға да қосылмайтын адамдарды айтатын.

[45] Муслим (771).

[46] Муслим (770).

(((اللَّهُ أَكْبَرُ كَبِيرَاً، اللَّهُ أَكْبَرُ كَبِيراً، اللَّهُ أَكْبَرُ كَبِيراً، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ كَثيراً، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ كَثيراً، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ كَثيراً، وَسُبْحَانَ اللَّهِ بُكْرَةً وَأَصِيلاً)) ثَلاثا

Аудармасы: «*Аллаһ Аса Ұлы!* (3 рет) *Аллаһқа көп-көп мақтау-мадақ!* (3 рет) *Аллаһ ертелі-кеш (кемшілік атаулыдан) пәк*» (3 рет).

«Ә’узу биЛләһи минәш-шайтани: мин нәфхиһи, уә нәфсиһи, уә һәмзиһи».

((أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ: مِنْ نَفْخِهِ، وَنَفْثِهِ، وَهَمْزِهِ))

Аудармасы: «***Шайтаннан: ол уәс-уәстайтын тәкаппарлықтан, оның сасық демінен және сілекейінен*** (шайтанның арбауы меңзеліп тұр) ***және оның ақылдан аздыратын азғыруынан Аллаһқа сиынамын».***[47]

32. «***Аллаһуммә ләкәл-хамду, Әнтә нуру-с-сәмәуәти уәл-арды уә мән фи-һиннә, уә ләкәл-хамду, Әнтә қайиму-с-сәмәуәти уәл-арды уә мән фи-һиннә, [уә ләкәл-хамду Әнтә раббу-с-сәмәуәти уәл-арды уә мән фи-һиннә], [уә ләкәл хамду ләкә мулку-с-сәмәуәти уәл-арды уә мән фи-һиннә], [уә ләкәл-хамду Әнтә Мәлику-с-сәмәуәти уәл-арды]. [Уә ләкәл-хамд], [Әнтәл-Хаққу, уә ’уа’дукәл-хаққу, уә қаулукәл-хаққу, уә лиқаукәл-хаққу, уәл жәннәту хаққун, уә-н-нәру хаққун, уә-н-нәбиюнә хаққун, уә Мухаммәдун саллә Аллаһу ‘аләйһи уә сәлләмә хаққун, уә-с-са’ату хаққун], [Аллаһуммә ләкә әсләмту, уә ‘аләйкә тәуәккәлту, уә бикә әмәнту уә иләйкә әнәбту, уә бикә хосамту, уә иләйкә хакәмту, фағфир ли мә қаддәмту, уә мә әххорту, уә мә әсрарту, уә мә а’ләнту], [Әнтәл-Муқаддиму, уә Әнтәл-Муәххиру, лә иләһа иллә Әнтә], [Әнтә иләһи, лә иләһа иллә Әнта]».***

((اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ، أَنْتَ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ، وَلَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ قَيِّمُ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ، [وَلَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ رَبُّ السَّمواتِ وَالأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ] [وَلَكَ الْحَمْدُ لَكَ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ] [وَلَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ مَلِكُ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ] [وَلَكَ الْحَمْدُ] [أَنْتَ الْحَقُّ، وَوَعْدُكَ الْحَقُّ، وَقَوْلُكَ الْحَقُّ، وَلِقاؤُكَ الْحَقُّ، وَالْجَنَّةُ حَقٌّ، وَالنَّارُ حَقٌّ، وَالنَّبِيُّونَ حَقٌّ، وَمحَمَّدٌ × حَقٌّ، وَالسّاعَةُ حَقٌّ] [اللَّهُمَّ لَكَ أَسْلَمتُ، وَعَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ، وَبِكَ آمَنْتُ، وَإِلَيْكَ أَنَبْتُ، وَبِكَ خاصَمْتُ، وَإِلَيْكَ حاكَمْتُ. فَاغْفِرْ لِي مَا قَدَّمْتُ، وَمَا أَخَّرْتُ، وَمَا أَسْرَرْتُ، وَمَا أَعْلَنْتُ] [أَنْتَ المُقَدِّمُ، وَأَنْتَ المُؤَخِّرُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ] [أَنْتَ إِلَهِي لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ]))

Аудармасы: «***Уа, Аллаһ! Саған мақтау-мадақтар болсын. Сен көктер мен жердің әрі оларды мекендейтіндердің нұрысың, Саған мақтау-мадақтар болсын! Сен көктер мен жердің әрі оларды мекендейтіндердің басқарушысың, [Саған мақтау-мадақтар болсын. Сен көктер мен жердің әрі олардың мекендейтіндердің***

[47] Әбу Дауд (764), Ибн Мәжаһ 807, Ахмад 16739. Шу’айб әл-Арнаут «Тахқиқул-Муснадта»: «басқа (хадистердің) болуы себепті қабылдауға жарамды (хасан) (хасан хадис)», - деді. ‘Абдул-Қадир әл-Арнаут «Тахриж Калимут-Тойййиб Ибн Теймиййи» кітабында: «*Хадис сахих*», - деді. Сондай-ақ бұл хадисті әл-Әлбани де «Сахих Калимут-Тойййибта» (62) атап кетті., Муслим (601) бұл хадисті Ибн ‘Умардан, Аллаһ оған және оның әкесіне разы болсын, жеткізеді.

***Раббысысың*], [*Саған мақтау-мадақтар болсын. Көктер мен жердің әрі оларды мекендейтіндердің үстінен патшалық ету Саған тән*]. [*Саған мақтау-мадақтар болсын. Сен көктер мен жердің Патшасысың*], [*Саған мақтау-мадақтар болсын*], [*Сен Хақсың, Сенің уәдең де хақ, Сенің сөзің де хақ, Сенімен кездесу де хақ, Жәннәт та хақ, Тозақ та хақ, пайғамбарлар да хақ, Мухаммад, саллә-Ллаһу ‘аләйһи уә сәлләм, та хақ, Сағат та* (Қиямет Күні) *хақ*]. [*Уа, Аллаһ! Саған бой ұсындым, Саған тәуекел еттім, Саған иман келтірдім, Сенің алдыңда тәубе еттім, Сенің қолдау-көмегіңмен айтысып-керістім және Сенің үкіміңе жүгіндім. Менің бұрынғы және кейінгі істеген (кемшілік) күнәларымды және жасырын әрі әшкере күнәларымды кешіре гөр*], [*ілгерілетуші де Сенсің, кешеуілдетуші де (кейін қалдырушы да) Сенсің, Сенен басқа құлшылыққа лайықты құдай жоқ*], [*Сен менің Құдайымсың, Сенен басқа құлшылыққа лайықты ешкім жоқ*]».*[48]

17. РУКУҒТА (НАМАЗДА ЕҢКЕЙГЕНДЕ) АЙТЫЛАТЫН ДҰҒАЛАР.

33. «***Субханә Раббиял-’Азыйм!***»– (3 рет).

((سُبْحانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ))

Аудармасы: «***Ұлы Раббым (кемшілік атаулыдан) Пәк!***» (3 рет).[49]

34. «***Субханәкә-Ллаһуммә, Раббәнә, уә бихамдика, Аллаһуммә-ғфир-ли!***»

((سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا وَبِحَمْدِكَ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي))

Аудармасы: «***Раббымыз, Аллаһ! Сен Пәксің және Саған мадақ! Я, Аллаһ, мені кешіре гөр!***»[50]

35. «***Суббухун, Қуддусун, Раббул-мәләикәти уә-р-рух***».

((سُبُّوحٌ، قُدُّوسٌ، رَبُّ المَلاَئِكَةِ وَالرُّوحِ))

Аудармасы: «***Пәк әрі Қасиетті, періштелер мен Жәбірейілдің Раббысы***».[51]

36. «***Аллаһуммә, ләкә ракә’ту, уә бикә әмәнту, уә ләкә әсләмту, хаша’а ләкә сәм’и, уә бәсари, уә муххы, уә ‘аз-ми, уә ‘асаби, (уә мә-стәқалләт биһи қадами)***».

((اللَّهُمَّ لَكَ رَكَعْتُ، وَبِكَ آمَنْتُ، وَلَكَ أَسْلَمْتُ، خَشَعَ لَكَ سَمْعِي، وَبَصَرِي، وَمُخِّي، وَعَظْمِي، وَعَصَبِي، [وَمَا اسْتَقَلَّتْ بِهِ قَدَمِي]))

---

[48] Әл-Бухари (1120, 6317, 7385, 7442, 7499), Муслим осыған ұқсас мәтінмен ықшамдалған түрде (769)
[49] Әбу Дауд 870, әт-Тирмизи (262), ән-Нәсаи 1007, Ибн Мәжаһ 897, Ахмад 3514. Хадис сахих, қз.: «Сахихут-Тирмизи» (1/83)
[50] Әл-Бухари 794, Муслим 484.
[51] Муслим 487, Әбу Дауд 872.

Аудармасы: «*Уа, Аллаһ! Өзіңе рукуғ еттім (иілдім) және Өзіңе иман келтіріп, Өзіңе бой ұсындым. Саған құлағым, көзім, миым, сүйегім, сіңірім, (сондай-ақ аяғым көтеріп тұрған бүкіл болмысым* (басқаша айтқанда, бүкіл денем)) *бой ұсынды».*[52]

37. «*Субханә зил-жәбәрути, уәл-мәләкути, уәл-кибрия и уәл-'азомәһ!*»

((سُبْحَانَ ذِي الْجَبَرُوتِ، وَالْمَلَكُوتِ، وَالْكِبْرِيَاءِ، وَالْعَظَمَةِ))

Аудармасы: *«Күш-құдірет, билік, айбын мен ұлылық иесі Аллаһ (кемшілік атаулыдан) Пәк!»*[53]

18. РУКУҒТАН БАС КӨТЕРГЕНДЕ АЙТЫЛАТЫН ДҰҒА.

38. «*Сәми'а-Лаһу лимән-хамидәһ*».

((سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ))

Аудармасы: «*Аллаһ Өзіне мақтау-мадақ айтушыны естіді (естісін)».*[54]

39. «*Раббәнә, уә ләкәл-хамду, хамдән кәсиран, тайибән, мубәракән фи-һ!*»

((رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ، حَمْداً كَثِيراً طَيِّباً مُبارَكاً فِيهِ))

Аудармасы: «*Раббымыз! Саған мақтау-мадақ, көп-көп, ізгі әрі берекелі мақтау-мадақтар болсын!»*[55]

40. «*(Раббәнә, уә ләкәл-хамду) мил-ә-с-сәмәуәти уә мил әл-арды уә мә бәйнә-һумә, уә мил-ә мә ши`тә мин шәй-ин бә'ду. Әһлә-с-сәнәи уәл-мәжди, ахаққу мә қаләл 'абду, уә куллюнә ләкә 'абдун. Аллаһуммә, лә мәни'а лимә а'тайтә, уә лә му'тыйа лимә мәнә'тә, уә лә янфә'у зәл-жәдди минкәл-жәдду*».

(رَبَّنـا وَلَكَ الحَمْـدُ) ((مِلْءَ السَّمَوَاتِ وَمِلْءَ الأَرْضِ، وَمَا بَيْنَهُمَا، وَمِلْءَ مَا شِئْتَ مِنْ شَيءٍ بَعْدُ. أَهلَ الثَّناءِ وَالْمَجْدِ، أَحَقُّ مَا قَالَ الْعَبْدُ، وَكُلُّنَا لَكَ عَبْدٌ. اللَّهُمَّ لاَ مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ، وَلاَ مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ، وَلاَ يَنْفَعُ ذَا الجَدِّ مِنْكَ الجَدُّ))

Аудармасы: "*(Я, Раббымыз! Саған мақтау-мадақтар болсын) және ол көктер мен жерді және олардың арасындағыларды толтырсын, әрі Өзің қалаған нәрселерді де толтырсын! Сен мақтау-мадақ пен ұлылыққа лайықтысың. Біз барлығымыз Сенің*

---

[52] Муслим (771), Әбу Дауд 760 и 761, әт-Тирмизи 3421, ән-Нәсаи 1049. Жақшаның ішіне алынғанды Ибн Хузәйма (607) және Ибн Хиббан (1901) жеткізген.
[53] Әбу Дауд (873), ән-Насаи 1131, Ахмад 23980. Хадис сахих, қз.: «Сахих Әбу Дауд» (1/166)
[54] Әл-Бухари (796).
[55] Әл-Бухари (796).

құлдарыңбыз, ал құлдың айтар сөзінің ең дұрысы: «Уа, Аллаһ! Сен берген нәрсеңнен ешкім айыра алмайды, әрі Сен бермеген нәрсені ешкім де бере алмайды. Сондай-ақ күш-қуат иесінің күш-қуаты Сенің алдыңда пайдасыз болып қалады»".[56]

19. СӘЖДЕГЕ БАРҒАН УАҚЫТТА ОҚЫЛАТЫН ДҰҒА.

41. «*Субханә Раббиял-А'лә!*» – (3 рет).

((سُبْحَانَ رَبِّيَ الأَعْلَى)) ثلاث مرَّاتٍ

Аудармасы: «*Аса Жоғары Раббым Пәк!*» (3 рет).[57]

42. «*Субханәкә-Ллаһуммә, Раббәнә, уә бихамдик. Аллаһуммә-ғфир ли*».

((سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا وَبِحَمْدِكَ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي))

Аудармасы: «*Раббымыз, Аллаһ, Сен Пәксің және Саған мадақ. Я, Аллаһ! Мені кешіре гөр!*»[58]

43. «*Суббухун, Қуддусун, Раббул-мәләикәти уә-р-рух*».

((سُبوحٌ، قُدُّوسٌ، رَبُّ المَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ))

Аудармасы: «*Пәк әрі Қасиетті, періштелер мен Жәбірейілдің Раббысы*».[59]

44. «*Аллаһуммә, ләкә сәжәдту уә бикә ә-мәнту, уә ләкә әсләмту, сәжәдә уәжһия ли-Лләзи халәқаһу, уә сауурараһу, уә шәққа сәм'аһу уә бәсараһу,* **тәбәракә-Ллаһу ахсанул халиқин**».

((اللَّهُمَّ لَكَ سَجَدْتُ وَبِكَ آمَنْتُ، وَلَكَ أَسْلَمْتُ، سَجَدَ وَجْهِيَ لِلَّذِي خَلَقَهُ، وَصَوَّرَهُ، وَشَقَّ سَمْعَهُ وَبَصَرَهُ، تَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ))

Аудармасы: «*Я, Аллаһ! Саған сәжде еттім, Саған иман келтірдім, Саған бой ұсындым. Жүзім оны Жаратқанға, оны бейнелеп, оған есту және көру қабілетін бергенге сәжде етті.* **Расында, Жаратушылардың ең жақсысы - Аллаһ Игі-Берекелі** («әл-Муминун» сүресі, 14-аят)[60]».[61]

45. «*Субханә зил-жәбәрути, уәл-мәләкути, уәл-кибрия-и, уәл-'азомәһ!*»

---

[56] Муслим (477).
[57] Әбу Дауд 870, Әт-Тирмизи (262), ән-Нәсаи 1007, Ибн Мәжаһ 897, Ахмад 3514 Хадис сахих, қз.: «Сахихут-Тирмизи» (1/83).
[58] Әл-Бухари 794, Муслим 484.
[59] Муслим 487.
[60] **«Жаратушылардың ең жақсысы»** деген сөздер Аллаһ толық мағынадағы Жалғыз Жаратушы екенін білдіреді.
[61] Муслим (771) және басқалар.

((سُبْحَانَ ذِي الْجَبَرُوتِ، وَالْمَلَكُوتِ، وَالْكِبْرِيَاءِ، وَالْعَظَمَةِ))

Аудармасы: *«**Күш-құдірет, билік, және ұлылық иесі Аллаһ (кемшілік атаулыдан) Пәк!**»*[62]

46. *«**Аллаһуммә-ғфир ли зәнби күлләһу, диққаһу уә жилләһу, уә әууәләһу уә әхираһу, уә 'аләниятәһу уә сирраһу!**»*

((اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذَنْبِي كُلَّهُ: دِقَّهُ وَجِلَّهُ، وَأَوَّلَهُ وَآخِرَهُ، وَعَلاَنِيَّتَهُ وَسِرَّهُ))

Аудармасы: *«**Я, Аллаһ! Менің кіші-үлкен, әуелгі-кейінгі, әшкере-жасырын жасалған бүкіл күнәларымды кешіре гөр!**»*[63]

47. *«**Аллаһуммә, инни а'узу би-ридо-кә мин сәхатыкә, уә биму'афәтикә мин 'уқубәтикә, уә ә'узу бикә минкә, лә ухсы сәнә-ән 'аләйкә Әнтә кәмә әснәйтә 'алә нәфсика**».*

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ، وَبِمُعَافَاتِكَ مِنْ عُقوبَتِكَ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْكَ، لاَ أُحْصِي ثَنَاءً عَلَيْكَ، أَنْتَ كَمَا أَثْنَيْتَ عَلَى نَفْسِكَ))

Аудармасы: *«**Уа, Аллаһ! Мен Сенің ашу-ызаңнан ризалығыңа, жазалауыңнан кешіріміңе сиынамын. Мен Сенен Өзіңе сиынамын. Мен Саған лайықты болған бүкіл мақтау-мадақтарды санап тауыса алмаймын. Өйткені Сен ғана Өзіңді жетерлік мөлшерде мақтағансың**».*[64]

20. ЕКІ СӘЖДЕ АРАСЫНДАҒЫ ОТЫРЫСТА ОҚЫЛАТЫН ДҰҒА.

48. *«**Рабби-ғфир ли, Рабби-ғфир ли!**»*

((رَبِّ اغْفِرْ لِي، رَبِّ اغْفِرْ لِي))

Аудармасы: *«**Раббым, мені кешіре гөр! Раббым, мені кешіре гөр!**»*[65]

49. *«**Аллаһуммә-ғфир ли, уәрхамни, уәһдини, уәжбурни, уа'афини, уәрзуқни, уәрфә-'ни**».*

((اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي، وَارْحَمْنِي، وَاهْدِنِي، وَاجْبُرْنِي، وَعَافِنِي، وَارْزُقْنِي، وَارْفَعْنِي))

---

[62] Әбу Дауд (873), Ән-Нәсаи 1131, Ахмад 23980, Хадис сахих, қз.: «Сахих Әбу Дауд» (1/166)
[63] Муслим (483)
[64] Муслим (486)
[65] Әбу Дауд (874), Ибн Мәжаһ 897. қз.: «Сахих Ибн Мәжаһ» (1/148)

Аудармасы: *«Я, Аллаһ! Мені кешіре гөр, маған рақым ете гөр, мені тура жолға бастай гөр, мені Өзің оңдап, маған есендік бер. Маған ризық-несібе бер, әрі мені жоғары (дәрежеге) көтер».*[66]

21. ТИЛӘУӘТ СӘЖДЕСІНІҢ ДҰҒАСЫ.

(Сөз Құранның белгілі аяттары оқылған кезде жасалатын сәжде туралы болуда)

50. *«Сәжәдә уәжһия лилләзи халәқаһу, уә шәққа сәм'аһу уә бәсараһу би-хаулиһи уә қууатиһи, (фәтәбәракә-Лаһу әхсәнул-халиқин)».*

((سَجَدَ وَجْهِيَ لِلَّذِي خَلَقَهُ، وَشَقَّ سَمْعَهُ وَبَصَرَهُ بِحَوْلِهِ وَقُوَّتِهِ، ﴿فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ﴾))

Аудармасы: *"Жүзім өзін Жаратқанға, сондай-ақ оған есту, көруді дарытқанға сәжде етті.* **«Жаратушылардың ең шебері - Аллаһ Игі-Берекелі»** («Муминун» сүресі, 14-аят.)*"*.[67]

51. *«Аллаһуммә-ктуб ли биһә 'индәкә әжран уә до' 'анни биһә уизран, уаж'ал-һә ли ''индәкә зухран, уә тәқаббәл-һә минни кәмә тәқаббәлтә-һә мин-'абдикә Дәуда».*

((اللَّهُمَّ اكْتُبْ لِي بِهَا عِنْدَكَ أَجْراً، وَضَعْ عَنِّي بِهَا وِزْراً، وَاجْعَلْهَا لِي عِنْدَكَ ذُخْراً، وَتَقَبَّلْهَا مِنِّي كَمَا تَقَبَّلْتَهَا مِنْ عَبْدِكَ دَاوُدَ))

Аудармасы: «*Я, Аллаһ, осы (сәждем) үшін Өзіңнің құзырыңда маған сауап жаза гөр! Және ол үшін менің күнәмды өшіре гөр, әрі бұл (сәждемді) Өз құзырыңда мен үшін сақтаулы (қазына) ете гөр, әрі оны құлың Дәуіттен қабыл еткеніндей менен де қабыл ете гөр».*[68]

22. ӘТ-ТӘХИЙЯТ (ТӘШӘҺҺУД) СӨЗДЕРІ.

52. *«Әт-тәхийату ли-Лләһи, уә-с-саләуәту, уә-т-тайибәту, әс-сәләму 'aләй-кә әй-юһән-нәбию уә рахмәту-Лләһи уә бәракәтуһу, әс-сәләму 'aләйнә уә 'алә 'ибәди-Лләһи-с-салихинә. Әшһәду әл-лә иләһа иллә-Лаһу уә әшһәду әннә Мухаммәдан 'абдуһу уә расулуһ».*

((التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ، وَالصَّلَوَاتُ، وَالطَّيِّبَاتُ، السَّلاَمُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلاَمُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ. أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُهُ وَرَسولُهُ))

---

[66] Әбу Дауд 850, әт-Тирмизи 284 и 285, Ибн Мәжаһ (898), қз.: «Сахих Ибн Мәжаһ» (1/148) және «Сахих әт-Тирмизи» 1/90.
[67] Әт-Тирмизи (3425), Ахмад (6/30 №24022), әл-Хаким хадисті сахих деді, әз-Зәһаби (1/220) онымен келісті.
[68] Әт-Тирмизи (579), әл-Хаким хадисті сахих деді, әрі әз-Зәһаби (1/219) онымен келісті.

Аудармасы: «*Сәлемдер, салауаттар және барлық жақсылықтар Аллаһқа тән. Уа, Пайғамбар! Саған (Аллаһтың) сәлемі және Аллаһтың рақымы әрі Оның берекеті болсын! Аллаһтың сәлемі бізге және Оның ізгі құлдарына болсын! Аллаһтан басқа құлшылыққа лайықты құдай жоқ екендігіне куәлік беремін және Мухаммад – Оның құлы әрі елшісі екендігіне куәлік беремін*».[69]

23. ТӘШӘҺҺУДТАН КЕЙІН ПАЙҒАМБАРҒА, САЛЛӘ-ЛЛАҺУ ʻАЛӘЙҺИ УӘ СӘЛЛӘМ, АЙТЫЛАТЫН САЛАУАТ.

53. «*Аллаһуммә, салли ʻалә Мухаммадин уә ʻалә әли Мухаммад, кәмә салләйтә ʻалә Ибраһимә уә ʻалә әли Ибраһим, иннәкә Хамидун, Мәжид. Аллаһуммә бәрик ʻалә Мухаммадин уә ʻалә әли Мухаммад, кәмә бәрактә ʻалә Ибраһимә уә ʻалә әли Ибраһимә, иннәкә Хамидун, Мәжид!*»

((اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ، وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا صَلَّيتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ، وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ، اللَّهُمَّ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ))

Аудармасы: «*Я, Аллаһ! Сен Ибраһимге және оның отбасына игілік еткеніңдей, Мухаммадқа және оның отбасына да игілік ет, шын мәнінде, Сен Аса Мақтаулы әрі Даңқтысың! Я, Аллаһ! Сен Ибраһимге және оның отбасына береке бергеніңдей, Мухаммадқа және оның отбасына да береке бере гөр. Шын мәнінде, Сен Аса Мақтаулы әрі Даңқтысың!*» (Бұл жерде «игілік ет» (салли) және «береке бер» (бáрик) сөздерімен екі түрлі нәрселер меңзеледі. «Салли» яғни «игілік ет» деген сөздер «періштелер арасында оны мақта» дегенді білдіреді, ал «барик» яғни «берекеңді бер» деген сөздер «оны жоғарылата бер және оны құрметке бөлей бер» дегенді білдіреді)[70]

54. «*Аллаһуммә, салли ʻалә Мухаммадин уә ʻалә әзуәжиһи уә зуррийятиһи, кәмә салләйтә ʻалә әли Ибраһимә. Уә бәрик ʻалә Мухаммадин уә ʻалә әзуәжиһи уә зуррийятиһи, кәмә бәрактә ʻалә әли Ибраһимә, иннәкә Хамидун, Мәжид!*»

((اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى أَزْوَاجِهِ وَذُرِّيَّتِهِ، كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ. وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى أَزْوَاجِهِ وَذُرِّيَّتِهِ، كَمَا بَارَكْتَ عَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ. إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ))

Аудармасы: «*Я, Аллаһ! Сен Ибраһимнің жанұясына игілік еткеніңдей, Мухаммадтың жұбайлары мен оның ұрпақтарына да игілік ете гөр, және Ибраһимнің жанұясына береке бергеніңдей, Мухаммадтың жұбайлары мен оның ұрпақтарына да береке бере гөр. Расында, Сен Аса Мақтаулы, Даңқтысың!*»[71]

24. СОҢҒЫ ТАШАҺҺУДТАН КЕЙІН СӘЛЕМ БЕРУДЕН БҰРЫН ОҚЫЛАТЫН ДҰҒА.

---

[69] Әл-Бухари «Фатх әл-Бари» шархымен (831), Муслим (402).
[70] Әл-Бухари «Фатх әл-Бари» шархымен (3370), Муслим (406).
[71] Әл-Бухари «Фатх әл-Бари» шархымен (3369), Муслим осындай үлгіде (407).

55. «*Аллаһуммә, инни ә'узу бикә мин 'азәбил-қабри, уә мин 'азәби жәһәннәма, уә мин фитнәтил махйа уәл-мәмәти, уә мин шәрри фитнәтил мәсихи-д-дәжжәл!*»

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، وَمِنْ عَذَابِ جَهَنَّمَ، وَمِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ، وَمِنْ شَرِّ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَّالِ))

Аудармасы: «***Я, Аллаһ! Расында, мен қабір азабынан, Тозақ азабынан, өмір мен өлім бүлігінен және Мәсих Дәжжәл бүлігінің кесірінен Өзіңе сиынамын!***»[72]

56. «*Аллаһуммә инни ә'узу бикә мин 'азәбил-қабри, уә а'узу бикә мин фитнәтил-мәси-хид-дәджәли, уә ә'узу бика мин фитнәтил-мәхйа уәл-мәмәти. Аллаһуммә, инни ә'узу бикә минәл ма'сәми уәл-мәғрам!*»

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، وَأَعوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَّالِ، وَأَعوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَعوذُ بِكَ مِنَ الْمَأْثَمِ وَالْمَغْرَمِ))

Аудармасы: «***Я, Аллаһ! Расында, Мен қабір азабынан Өзіңе сиынамын, және Мәсих Дәжжәлдің бүлігінен Өзіңе сиынамын, сондай-ақ өмір мен өлім бүлігінен Өзіңе сиынамын. Я, Аллаһ! Шын мәнінде, мен күнә мен қарыздардан Өзіңнен пана сұраймын!***»[73]

57. «*Аллаһуммә, инни заләмту нәфси зулмән кәсиран уә лә яғфиру-з-зунубә иллә Әнтә. Фағфир ли мәғфиратән мин 'индикә уәрхамни, иннәкә Әнтә-л-Ғафуру-р-Рахим!*»

((اللَّهُمَّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي ظُلْماً كَثِيراً، وَلاَ يَغْفِرُ الذُّنوبَ إِلاَّ أَنْتَ، فَاغْفِرْ لِي مَغْفِرَةً مِنْ عِنْدِكَ وَارْحَمْنِي، إِنَّكَ أَنْتَ الغَفورُ الرَّحيمُ))

Аудармасы: «***Я, Аллаһ! Шын мәнінде, мен өзіме аса көп зұлымдық жасадым. Күнәларды кешіретін Өзіңнен басқа ешкім жоқ. Өз жарылқауыңмен мені кешір де, маған рақым ет. Расында, Сен аса Жарылқаушы, ерекше Рахымдысың!***»[74]

58. «*Аллаһуммә-ғфир ли мә қаддәмту уә мә әххарту, уә мә әсрарту, уә мә ә'ләнту, уә мә әсрафту, уә мә Әнтә ә'ләму биһи минни. Әнтәл-Муқаддиму, уә Әнтәл-Муәххиру, лә иләһа иллә Әнта!*»

((اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي مَا قَدَّمْتُ، وَمَا أَخَّرْتُ، وَمَا أَسْرَرْتُ، وَمَا أَعْلَنْتُ، وَمَا أَسْرَفْتُ، وَمَا أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ مِنِّي. أَنْتَ الْمُقَدِّمُ، وَأَنْتَ الْمُؤَخِّرُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ))

[72] Әл-Бухари 1377, Муслим осындай үлгіде (588).
[73] Әл-Бухари (832), Муслим (587).
[74] Әл-Бухари (834), Муслим (2705).

Аудармасы: «***Я, Аллаһ! Менің бұрынғы және кейінгі, жасырын және әшкере жасаған күнәларымды, шектен шығушылығымды және Өзің менен жақсы білетін күнәларымды кешіре гөр. Ілгерілетуші де, Кешуілдетуші де Өзіңсің. Өзіңнен басқа құлшылыққа лайықты құдай жоқ!*»**[75]

59. «***Аллаһуммә, ә'инни 'алә зикрикә, уә шукрикә, уә хусни 'ибәдәтик*».**

((اللَّهُمَّ أَعِنِّي عَلَى ذِكْرِكَ، وَشُكْرِكَ، وَحُسْنِ عِبادَتِكَ))

Аудармасы: «***Я, Аллаһ! Өзіңді зікір етуге, Өзіңе шүкір етуге әрі Өзіңе көркем түрде құлшылық етуге маған жәрдем бер*».**[76]

60. «***Аллаһуммә, инни ә'узу бикә мин әл-бухли, уә ә'узу бикә мин әл-жубни, уә ә'узу бикә мин ән ураддә илә әрзәлил-'умури, уә ә'узу бикә мин фитнати-д-дунйа уә 'азәбил-қабр*».**

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْبُخْلِ، وَأَعوذُ بِكَ مِنَ الْجُبْنِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ أَنْ أُرَدَّ إِلَى أَرْذَلِ الْعُمُرِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الدُّنْيَا وَعَذَابِ الْقَبْرِ))

Аудармасы: «***Я, Аллаһ! Ақиқатында, мен Саған сараңдықтан сиынамын, әрі Саған қорқақтықтан сиынамын, және Саған қаусаған қарт болып қалудан сиынамын, сондай-ақ Саған дүние бүлігінен және қабір азабынан сиынамын*».**[77]

61. «***Аллаһуммә инни әс-әлукәл жәннәтә уә ә'узу бикә мин ән-нәр!***»

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْجَنَّةَ وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ النَّارِ))

Аудармасы: «***Я, Аллаһ! Расында, мен Сенен Жәннатты сұраймын, әрі Оттан Өзіңе сиынамын!*»**[78]

62. «***Аллаһуммә, би-'илмикәл-ғайбә уә қудратикә 'аләл-халқи әхйини мә 'алимтәл хаятә хайран ли уә тәуәффәни изә 'алимтәл-уәфәтә хайран ли, Аллаһуммә, инни әс-әлукә хашйәтәкә фил-ғайби уәш-шәһәдәһ, уә әс-әлукә кәлимәтәл-хаққи фи-р-ридо уәл-ғадоби, уә әс-әлукәл қасдә фил-ғинә уәл-фәқри, уә әс-әлукә нә'имән лә янфәду уә әс-әлукә қурратә 'айнин лә тәнқаты'у, уә әс-әлукә-р-ридо бә'дәл-қадаи, уә әс-әлукә бәрдәл-'айши бә'дәл-мәути уә әс-әлукә ләззәтә-н-нәзари илә уәжһикә уәш-шәуқа илә лиқа-икә фи ғайри дарра-ә мудырратин уә лә фитнәтин мудылләтин. Аллаһуммә, зайинна би-зинәтил-имәни уәж'алнә һудәтән муһтәдина*».**

---

[75] Муслим (771)
[76] Әбу Дауд (1522), ән-Нәсаи (3/53, № 2302), әл-Әлбани «Сахих Әбу Дауд» (1/284) кітабында хадисті сахих деді.
[77] Әл-Бухари (2822, 6390), «Фатх әл-Бәри» (6/35)
[78] Әбу Дауд (792), Ибн Мәжаһ 910, қз.: «Сахих Ибн Мәжаһ» (2/328)

((اللَّهُمَّ بِعِلْمِكَ الغَيْبَ وَقُدْرَتِكَ عَلَى الْخَلقِ أَحْيِنِي مَا عَلِمْتَ الْحَيَاةَ خَيْراً لِي، وَتَوَفَّنِي إِذَا عَلِمْتَ الْوَفَاةَ خَيْراً لِي، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَشْيَتَكَ فِي الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ، وَأَسْأَلُكَ كَلِمَةَ الْحَقّ فِي الرِّضَا وَالْغَضَبِ، وَأَسْأَلُكَ الْقَصْدَ فِي الْغِنَى وَالْفَقْرِ، وَأَسْأَلُكَ نَعِيماً لاَ يَنْفَدُ، وَأَسْأَلُكَ قُرَّةَ عَيْنٍ لاَ تَنْقَطِعُ، وَأَسْأَلُكَ الرِّضَا بَعْدَ الْقَضَاءِ، وَأَسْأَلُكَ بَرْدَ الْعَيْشِ بَعْدَ الْمَوْتِ، وَأَسْأَلُكَ لَذَّةَ النَّظَرِ إِلَى وَجْهِكَ، وَالشَّوْقَ إِلَى لِقَائِكَ فِي غَيرِ ضَرَّاءَ مُضِرَّةٍ، وَلاَ فِتْنَةٍ مُضِلَّةٍ، اللَّهُمَّ زَيِّنَا بِزِينَةِ الإِيمَانِ، وَاجْعَلْنَا هُدَاةً مُهْتَدِينَ))

Аудармасы: «*Я, Аллаһ! Көместі білгендігіңмен және жарату құдіреттілігіңмен, егер тіршілікті мен үшін қайырлы деп білсең, маған өмір бере гөр, ал егер өлімді мен үшін хайырлы деп білсең, маған өлім бере гөр деп сұраймын. Я, Аллаһ! Шындығында, мен әшкере әрі көмес (істерімде) Өзіңнен қорқатын (пенделерден) етуіңді сұраймын. Әрі риза болғанымда да, ашуланған шағымда да ақиқат сөздерді (айтуымды нәсіп ет деп) Өзіңнен сұраймын. Сондай-ақ бай-дәулетті болғанымда да, жарлылық (шағымда да) бір қалыпты орташыл болуымды сұраймын. Сенен таусылмайтын ныгмет (бақ) сұраймын әрі үзілмейтін қуаныш сұраймын, тағдырда болған оқиғадан (қазадан) кейін (оған) ризалықты, өлімнен кейін бақытты өмір сұраймын. Өз Дидарыңды көру ләззатын, зиянды қайғыларсыз, адастыратын бүліктерсіз Өзіңе жолығуға деген құштарлықты сұраймын. Я, Аллаһ! Бізді иман көркемдігімен көркейте гөр, әрі бізді тура жолды ұстанған жетекшілерден ете гөр».*[79]

63. «*Аллаһуммә, инни әс-әлукә, йә Аллаһу, би әннәкәл Уәхиду-л-Әхаду-с-Самәду-лләзи ләм ялид уә ләм юләд уә ләм якун ләһу куфууән ахадун, ән-тәғфира ли зунуби, иннәкә Әнтә-л-Ғафуру-р-Рахим!*»

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ يَا أَللَّهُ بِأَنَّكَ الْوَاحِدُ الأَحَدُ الصَّمَدُ الَّذِي لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يولَدْ، وَلَمْ يَكنْ لَهُ كُفُواً أَحَدٌ، أَنْ تَغْفِرَ لِي ذُنُوبِي إِنَّكَ أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ))

Аудармасы: «*Я, Аллаһ! Шынында, мен Сенен, я, Аллаһ, Сен Жалғыз, Бір, Мұңсыз, сондай-ақ тумаған әрі туылмаған әрі Саған ешкім тең емес болғандықтан* ("әл-Ихләс" сүресі, 3–4-аяттар)*, менің күнәларымды кешіруіңді сұраймын. Сен Аса Жарылқаушы, ерекше Рахымдысың!*»[80]

64. «*Аллаһуммә, инни әс-әлукә би-әннә ләкәл-хамду, лә иләһа иллә Әнтә, уахдәкә лә шәрикә ләкә, әл-Мән-нәну, йә бәди'ас-сәмәуәти уәл-арды, йә зәл-жәләли уәл-икрами, йә Хайю, йә Қайюму, инни әс-әлукә-л-жәннәтә уә ә'узу бикә мин ән-нәр!*»

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِأَنَّ لَكَ الْحَمْدَ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ وَحْدَكَ لاَ شَرِيكَ لَكَ، الْمَنَّانُ، يَا بَدِيعَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَا ذَا الْجَلاَلِ وَالْإِكْرَامِ، يَا حَيُّ يَا قَيُّومُ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْجَنَّةَ وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ النَّارِ))

---

[79] Ән-Нәсаи (3/54, 55 №1304), Ахмад (4/364 № 21666), Әл-Әлбани «Сахих ән-Нәсаи» (1/281) кітабында хадисті сахих деді.
[80] Ән-Нәсаи (3/52 № 1300), Ахмад (4/238 № 18974), Әл-Әлбани «Сахих ән-Нәсаи» (1/280) кітабында хадисті сахих деді.

Аудармасы: «***Я, Аллаһ! Барлық мақтау-мадақ Саған айтылады, әрі Сенен басқа құлшылыққа лайықты құдай жоқ, серігің жоқ Жалғызсың, Игілік Беруші, уа, көктер мен жерді жоқтан бар етуші, уа, ұлылық пен құрмет Иесі, уа, Тірі, уа, мәңгі Жасаушы, Сенен Жәннатты сұраймын әрі Саған Оттан (Тозақтан) сиынамын!»***[81]

65. «***Аллаһуммә, инни әс-әлукә би-әнни әшһәду әннәкә Әнтә-Лаһу лә иләһа иллә Әнтә-л-Әхәду-с-Самәду-лләзи ләм ялид уә ләм-юләд уә ләм-якун ләһу куфууән әхәд».***

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِأَنِّي أَشْهَدُ أَنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ الأَحَدُ الصَّمَدُ الَّذِي لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُواً أَحَدٌ))

Аудармасы: «***Я, Аллаһ! Мен Сенің Аллаһ екендігіңе, әрі Сенен басқа құлшылыққа лайықты ешбір тәңір жоқтығына, Сен Жалғыз, Мұңсыз екендігіңе, сондай-ақ тумаған әрі туылмаған әрі Саған ешкім тең емес екендігіңе куәлік бере отырып, Өзіңнен ғана сұраймын».***[82]

25. НАМАЗДА СӘЛЕМ БЕРГЕННЕН СОҢ ОҚЫЛАТЫН ДҰҒАЛАР.

66. «***Әстәғфиру-Лаһ*** (3 рет). ***Аллаһуммә, Әнтә-с-Сәләму, уә минкә-с-сәләму, тәбәрактә, йа Зәл-жәләли уәл-икрам!»***

((أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ (ثَلاَثاً) اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلاَمُ، وَمِنْكَ السَّلاَمُ، تَبَارَكْتَ يَا ذَا الْجَلاَلِ وَالْإِكْرَامِ))

Аудармасы: «***Аллаһтан кешірім сұраймын*** (3 рет). ***Я, Аллаһ! Сен Мінсіз*** («әс-Сәләм» - Аллаһтың қандайда кемшілік атаулыдан азат екендігіне нұсқайтын Оның көркем есімдерінің бірі.), ***әрі есен-амандық Сенен*** (Яғни: кез-келген қайғы-қасіреттерден Сен ғана құтқарасын), ***уа, Ұлылық пен Құрмет Иесі, Сен Игі-Берекелісің».***[83]

67. «***Лә иләһа иллә-Лаһу уахдәһу лә шарикә ләһу, ләһул-мулку уә ләһул-хамду уә һуүә 'алә кулли шәй-ин қадир*** (3 рет). ***Аллаһуммә, лә мәни'а лимә ә'тайта, уә лә му'тыйя лимә мәнә'тә, уә лә янфә'у зәл-жәдди минкәл-жәдду».***

((لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ [ثلاثاً]، اللَّهُمَّ لاَ مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ، وَلاَ مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ، وَلاَ يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ))

Аудармасы: «***Аллаһтан басқа құлшылыққа лайықты құдай жоқ. Ол Жалғыз. Оның серігі жоқ. Билік Оған тән әрі барлық мақтау Оған лайық, және Оның күш-құдіреті барлық нәрсеге толық жетеді*** (3 рет). ***Я, Аллаһ! Сен берген нәрседен ешкім***

---

[81] Әбу Дауд (1495), әт-Тирмизи 3544, Ибн Мәжаһ (3858), ән-Нәсаи 1299, қз.: «Сахих Ибн Мәжаһ» (2/329).
[82] Әбу Дауд (1493), әт-Тирмизи (3475), Ибн Мәжаһ (3857), ән-Нәсаи 1300, осындай үлгіде хадисті Ахмад (18974) келтіреді, әл-Әлбани «Сахих ән-Нәсаи» (1/280) кітабында хадисті сахих деп айтты, қз.: «Сахих Ибн Мәжаһ» (2/329), «Сахихут-Тирмизи» (3/163).
[83] Муслим (591).

айыра алмайды. Ал Сен бермеген нәрсені ешкім бере алмайды. Күш-Құдірет иесінің күш-құдіреті Сенің алдыңда пайдасыз болып қалады».[84]

68. «*Лә иләһа иллә-Ллаһу уәхдәһу лә шәрикә ләһу, ләһул-мулку, уә ләһул-хамду уә һууә ‘алә кулли шәй-ин қадир. Лә хаулә уә лә қууатә иллә биЛләһ. Лә иләһа иллә-Ллаһу, уә лә нә’буду иллә ийәһу, ләһу-н-ни’мәту уә ләһул-фәдлу уә ләһу-с-сәнә-ул-хәсәну, лә иләһа иллә-Ллаһу мухлисынә ләһу-д-динә уә ләу кәриһәл-кәфирун*».

((لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ، وَلَهُ الْحَمدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ. لاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِاللَّهِ، لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ، وَلاَ نَعْبُدُ إِلاَّ إِيَّاهُ, لَهُ النِّعْمَةُ وَلَهُ الْفَضْلُ وَلَهُ الثَّنَاءُ الْحَسَنُ، لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الكَافِرُونَ))

Аудармасы: «*Аллаһтан басқа құлшылыққа лайықты құдай жоқ. Ол Жалғыз әрі Оның серігі жоқ. Билік Оған тән, әрі барлық мақтау Оған лайық. Сондай-ақ Оның күш-құдіреті барлық нәрсеге толық жетеді. Аллаһтан басқа құлшылыққа лайықты құдай жоқ. Біз Одан басқа ешкімге құлшылық етпейміз. Нығметтерді Ол береді, артықшылықтарға да Ол ие* (Ең жоғары, кемел артықшылықтар немесе сипаттар меңзеледі), *Оған көркем (лайықты) мақтау-мадақтар болсын. Аллаһтан басқа құлшылыққа лайықты құдай жоқ, ал біз Аллаһтың алдында дінде ықыластымыз, тіпті бұл кәпірлерге ұнамаса да».*[85]

69. «*Субханә-Ллаһи, уәл-хамду ли-Лләһи, уа-Ллаһу Әкбару* (33 реттен), *лә иләһа иллә-Ллаһу уәхдәһу лә шәрикә ләһу, ләһул мулку уә ләһул-хамду уә һууә ‘алә кулли шәй-ин қадир!*»

((سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ (ثلاثاً وثلاثين) لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ))

Аудармасы: «*Аллаһ Пәк* (33 рет), *бүкіл мақтау Аллаһқа* (33 рет), *Аллаһ Ұлы* (33 рет). *Аллаһтан басқа құлшылыққа лайықты құдай (ешкім) жоқ, Ол Жалғыз, Оның серігі жоқ. Билік Оған тән, барлық мақтау-мадақ Оған лайық. Сондай-ақ Оның күш-құдіреті барлық нәрсеге толық жетеді!»*[86]

70. Мына сүрелерді әр намаздан кейін бір рет, ал таң (фәжр) және ақшам (мағриб) намазынан кейін үш рет оқу керек:

«Әл-Ихләс» сүресі:

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ* اللَّهُ الصَّمَدُ* لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ* وَلَمْ يَكُن لَّهُ كُفُواً أَحَدٌ﴾

---

[84] Әл-Бухари (844, 6473), Муслим (593). Жақшаның ішіндегісі әл-Бухариде (6473) келеді.
[85] Муслим (594)
[86] Муслим (597). Хадисте: «*Кім осы сөздерді әр парыз намазынан кейін айтатын болса, соның күнәлары кешіріледі, тіпті олар теңіз көбігі сияқты (көп) болған болса да*», - деп айтылады

Мағынасы: **Аса Мейірімді, Ерекше Рахымды Аллаһтың атымен. «(Мухаммад, оларға) айт: «Ол Аллаһ – Жалғыз. Аллаһ – Мұңсыз (әр нәрсе Оған мұқтаж). Ол тумады да, туылмады. Әрі Оған ешкім тең емес»** («әл-Ихләс» сүресі, 1-4 аятар).

«**Әл-Фәләқ**» сүресі:

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ* مِن شَرِّ مَا خَلَقَ* وَمِن شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ* وَمِن شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ* وَمِن شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ﴾

Мағынасы: **Аса Мейірімді, Ерекше Рахымды Аллаһтың атымен. «Айт: «Таңның Раббысына Оның жаратқандарының жамандығынан, қараңғылығы басқан кездегі түннің жамандығынан, түйіндерге үрлейтіндердің жамандығынан, күншілдің күндеген кезіндегі жамандығынан сиынамын»»** («әл-Фаләқ» сүресі, 1-5-аяттар).

«**Ән-Нәс**» сүресі:

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ* مَلِكِ النَّاسِ* إِلَهِ النَّاسِ* مِن شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ* الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ* مِنَ الْجِنَّةِ وَ النَّاسِ﴾

Мағынасы: **Аса Мейірімді, Ерекше Рахымды Аллаһтың атымен.** «(Мухаммад:) **«Адамдардың Раббысына, адамдардың Патшасына, адамдардың Құдайына ғайып болып жоғалатын азғырушының кесірінен (Аллаһтың есімі аталғанда ғайып болып жоғалады), адамдардың жүректеріне уәс-уас етуші жындар мен адамдардың арасындағы (бүкіл азғырушылардың кесірінен) сиынамын», - деп айт»** («ән-Нәс» сүресі, 1-6 аяттар).[87]

71. Әрбір намаздан кейін келесі «Аятул-Курсиді» оқу керек:

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

اللهُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لاَ تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلاَ نَوْمٌ لَّهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الأَرْضِ مَن ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلاَّ بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلاَ يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلاَّ بِمَا شَاء وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضَ وَلاَ يَؤُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ

Мағынасы: Аса Мейірімді, Ерекше Рахымды Аллаһтың атымен. **«Аллаһтан басқа құлшылыққа лайықты құдай жоқ, Ол Тірі, толық меңгеріп Тұрушы. Ол қалғымайды да, ұйықтамайды. Көктердегі және жердегі нәрселер Оның**

[87] Әбу Дауд (1523), әт-Тирмизи 2903, ән-Нәсаи (3/68), қз.: «Сахихут-Тирмизи» (2/8). Бұл үш сүре Му'ауизат деп аталады. Қз.: «Фатхул-Бари» 9/62.

иелігінде. Оның алдында Оның рұқсатынсыз кім шапағат етеді? Ол оларға дейін болғанды да, олардан кейін не болатынынды да біледі, ал олар Оның қалауынан басқа еш нәрсе білмейді. Оның Күрсиі (Аллаһтың Күрсиі, Оның ‘Аршымен бір емес) **көктер мен жерді қамтиды. Оған оларды қорғау ауыр келмейді және Ол - Өте Биік, Аса Зор»** («әл-Бақара» сүресі , 255-аят).[88]

72. ***«Лә иләһа иллә-Ллаһу уахдәһу лә шәрикә ләһу, ләһул-мулку уә ләһул-хамду, юхйи уә юмиту, уә һууә ‘алә кулли шайин қадир».***

((لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ)) عَشْرَ مَرّاتٍ بَعْدَ صَلاةِ الْمَغْرِبِ وَالصُّبْحِ

Аудармасы: ***«Аллаһтан басқа құлшылыққа лайықты құдай жоқ. Ол Жалғыз, Оның серігі жоқ. Бүкіл билік Онікі және барлық мақтау-мадақ Оған лайық. Ол тірілтеді, әрі өлтіреді. Сондай-ақ Оның күш-құдіреті барлық нәрсеге толық жетеді»*** (бұл сөздерді таң (фәжр) намазы мен ақшам (мағриб) намазынан кейін он реттен қайталау керек).[89]

73. «Аллаһуммә инни әс-әлукә ‘илмән нәфи’ан, уә ризқан-тайибән, уә ‘амәлән мутәқаббәлән».

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ عِلْماً نافِعاً، وَرِزْقاً طَيِّباً، وَعَمَلاً مُتَقَبَّلاً)) بَعْدَ السّلامِ مِنْ صَلاَةِ الفَجْرِ

Аудармасы: ***«Я, Аллаһ! Шын мәнінде, мен Сенен пайдалы білім, адал ризық-несібе, (Өз құзырыңда) қабыл болатын амал сұраймын»*** (Таң (фәжр) намазынан кейін оқылады).[90]

26. ИСТИХАРА (КӨМЕК СҰРАУ) НАМАЗЫНЫҢ ДҰҒАСЫ.

74. Жәбир ибн Абдуллаһ (Аллаһ оған разы болсын) былай деген: *"Аллаһтың Елшісі, саллә-Ллаһу ‘аләйһи уә сәлләм, бізге Құран сүрелерінің әлдебірін үйреткеніндей, барлық істерде (Аллаһ Тағаладан) көмек сұрауды да үйрететін әрі былай дейтін: "**Егер сіздерден бір кісі қандай да бір (істі) істемек болса, екі рәкағат нәпіл намазын оқысын да, кейін былай десін:***

«Аллаһуммә, инни әстәхирукә би-’илмикә, уә әстәқдирукә би-қудратикә, уә әс-әлукә мин-фәдликә-л-’азыйми, фә иннәкә тәқдиру уә лә әқдиру уә тә’ләму, уә лә ә’ләму, уә Әнтә ‘алләмул-ғуюби! Аллаһуммә, ин кунтә тә’ләму әннә һәзәл-әмра (...) хайрун ли фи дини уә мә’аши уә ‘ақибәти әмри, фәқдурһу ли уә яссирһу ли, суммә бәрик ли фиһи; уә ин кунтә тә’ләму әннә һәзәл-әмра (...) шәррун ли фи дини, уә мә’а-

---

[88] «***Оны (аятул-Курсиді) әр (парыз) намазынан кейін оқитын адамның Жәннатқа кіруіне тек өлім ғана бөгет болып тұр***»Ән-Нәсаи «‘Амалюл-Яуми уәл-Ләйлә» (100), Ибн Сунни (121), қз.: «Сахихул-Жәми’» (6464), «Силсиләтул-ахадисис-Сахихаһ» (972).

[89] Әт-Тирмизи (3474), Ахмад (4/227 № 17990). Қз.: тахриж «Задул-Ма’ад» (1/300).

[90] Ибн Мәжаһ (925), ән-Нәсаи «‘Амалюл-Йауми уәл-Ләйлә» (102), қз.: «Сахих Ибн Мәжаһ» (1/152).

ши уә ‘ақибәти әмри, ‘фәсрифһу ‘анни уәсрифни ‘анһу уәқдур-ли әл-хайра хайсу кәнә суммә ардый-ни биһи»''.

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَخِيرُكَ بِعِلْمِكَ، وَأَسْتَقْدِرُكَ بِقُدْرَتِكَ، وَأَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ العَظِيمِ؛ فَإِنَّكَ تَقْدِرُ وَلاَ أَقْدِرُ، وَتَعْلَمُ وَلاَ أَعْلَمُ، وَأَنْتَ عَلاَّمُ الغُيُوبِ، اللَّهُمَّ إِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ هَذَا الأمْرَ - وَيُسَمِّي حَاجَتَهُ - خَيْرٌ لِي فِي دِينِي وَمَعَاشِي وَعَاقِبَةِ أَمْرِي – أَوْ قَالَ: عَاجِلِهِ وَآجِلِهِ - فَاقْدُرْهُ لِي وَيَسِّرْهُ لِي ثُمَّ بَارِكْ لِي فِيهِ، وَإِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ هَذَا الْأَمْرَ شَرٌّ لِي فِي دِينِي وَمَعَاشِي وَعَاقِبَةِ أَمْرِي – أَوْ قَالَ: عَاجِلِهِ وَآجِلِهِ – فَاصْرِفْهُ عَنِّي وَاصْرِفْنِي عَنْهُ وَاقْدُرْ لِيَ الْخَيْرَ حَيْثُ كَانَ، ثُمَّ أَرْضِنِي بِهِ))

Аудармасы: ***«Я, Аллаһ! Маған іліміңмен және Құдіретіңмен көмек беруіңді сұраймын, және мені үлкен игілікке бөлеуіңді өтінемін, өйткені Сен Құдіреттісің, ал менің күш-құдіретім (түкке) жетпейді, Сен*** (барлық нәрсені) ***білесің, ал мен білмеймін, әрі Сен ғайыпты толық білушісің. Я, Аллаһ! Егер Сен бұл істі*** (осы жерде, дәл не істейтінін (қажетін) айтады) ***менің дініме, тіршілігіме, істерімнің соңына (ерте немесе кеш) қайырлы деп білсең, оны маған нәсіп ете гөр, әрі*** (ол істі) ***маған оңтайлы етіп, кейін оны мен үшін берекелі ет! Ал егер Сен бұл істі менің дініме, тіршілігіме, істерімнің соңына зиянды деп білсең, онда оны менен алыстата гөр, әрі мені де одан аулақ ет! Қай жерде болса да мен үшін жақсылықты нәсіп ет те, мені сол жақсылықпен разы ете гөр!»***[91]

Жаратушының Өзінен ғана жәрдем сұраған, әрі Ол жаратқан мүминдермен кеңесе отырып, өз істерінде сақтық танытқан кісі өкінбейді, өйткені Аллаһ Тағала былай деген: **«...Іс жөнінде олармен (мүминдермен) кеңес ет, сонымен қашан (орындауға) шешім берсең, Аллаһқа тәуекел ет»** («Әли Имран» сүресі, 159-аят).

27. ТАҢЕРТЕҢ ЖӘНЕ КЕШКЕ АЙТЫЛАТЫН ЗІКІРЛЕР.

75. «Аят әл-Курсиді» оқу («әл-Бақара» сүресі, 255-аят).[92] Аудармасы №71-дұғада келтірілген.

76. «Әл-Ихләс», «әл-Фаләқ», «ән-Нәс» сүрелерін үш реттен оқу керек.[93] Аудармасын №70 дұғадан қараңыз.

77. ***«Асбахнә уә асбәхәл-мулку ли-Лләһи*** (ал егер дұға кешке оқылса, онда: ***Әмсәйнә уә әмсәл мульку ли-Лләһи***) ***уәлхамду ли-Лләһи, лә иләһа иллә-Ллаһу уәхдәһу лә шәрикә ләһу, ләһу-л-мулку уә ләһу-л-хамду уә һуә ‘алә кулли шәй-ин қадир. Рабби, әс-әлукә хайра мә фи һәзәл йәуми уә хайра мә бә’дәһу, уә ә’узу бика мин шәрри мә фи һәзәл йауми уә шәрри ма бә’дәһу!*** (ал егер дұға кешке оқылса, онда: ***Рабби әс-әлукә хайра ма фи һәзиһи-л-ләйләти уә хайра мә бә’дәһа, уә а’узу бикә мин шәрри мә фи һәзиһи-л-***

[91] Әл-Бухари (1162).

[92] «***Кім оны таңертең оқыса – сол кешке дейін жындардан қорғалған болады, ал кім оны кешке оқыса – сол азанға дейін жындардан қорғалған болады***». Әл-Хаким (1/562), әл-Әлбани «Сахихут-Тарғыб уат-Тарһиб» (655) кітабында хадисті сахих деді.

[93] «***Оларды таңертең және кешке үш реттен оқитын адам үшін бұл бүкіл (жаман) нәрседен (қорғануға) жеткілікті болады***». Әбу Дауд (5082), әт-Тирмизи (3575), қз.: «Сахихут-Тирмизи» (3/182).

ләйләти уә шәрри ма бә'дәһа). ***Рабби, ә'узу бикә минәл-кәсәли уә су-ил-кибәри, Рабби ә'узу бикә мин 'азәбин фи-н-нәри уә 'азәбин фи-л-қабр!***»

Таңертең: أَصْبَحْنَا وَأَصْبَحَ الْمُلْكُ لِلَّهِ

Кешкісін: أَمْسَيْنا وَأَمْسى المـلكُ لله

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ،

Таңертең: رَبِّ أَسْأَلُكَ خَيْرَ مَا فِي هَذَا الْيَوْمِ وَخَيرَ مَا بَعْدَه وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا فِي هَذَا الْيَوْمِ وَشَرِّ مَا بَعْدَهُ،
Кешкісін: رَبِّ أسْأَلُكَ خَيرَ ما في هذهِ اللَّيْلَةِ وَخَيرَ ما بَعْدَها وَأَعوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ هذهِ اللَّيْلةِ وَشَرِّ ما بَعْدَها

رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكَسَلِ وَسُوءِ الْكِبَرِ، رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابٍ فِي النَّارِ وَعَذَابٍ فِي الْقَبْرِ))

Аудармасы: Таңертең: «***Біз таң атырдық, әрі осы таңда бүкіл үстемдік Аллаһқа тән*** *(Ән-Науауидің түсіндірмелерінде бұл сөздер оларды айтып тұрған кісінің бүкіл үстемдік әрдайым Аллаһқа тән болғандай, осы таңда да Оған тән екеніне көз жеткізген күйін түсіндіреді деп айтылады)*».

Кешкісін: «***Біз күн батырдық әрі осы кеште бүкіл үстемдік Аллаһқа тән***».

«***Барлық мақтау-мадақтар Аллаһқа лайық, Аллаһтан басқа құлшылыққа лайықты құдай жоқ. Ол Жалғыз, әрі Оның серігі жоқ. Билік Оған тән, әрі мақтау-мадақ Оған лайық, Оның күш-құдіреті барлық нәрсеге толық жетеді***».

Таңертең: «***Я, Раббым! Мен Сенен осы күнгі және одан кейінгі жақсылықты сұраймын, әрі осы күнгі және одан кейінгі жамандықтан сақтауыңды тілеймін***».

Кешкісін: «***Я, Раббым! Мен Сенен осы түнгі және одан кейінгі жаксылықты сұраймын, әрі осы түнгі және одан кейінгі жамандықтардан сақтауынды тілеймін***». «***Я, Раббым! Мен жалқаулықтан әрі қаусап қартаюдан Өзіңе сиынамын. Я, Раббым! Мен Тозақ азабынан және қабір азабынан Өзіңе сиынамын!***»[94]

78. Таңертең: «***Аллаһуммә, бикә асбәхнә, уә бикә әмсәйнә, уә бикә нәхйа, уә бикә нәмуту уә иләйкә-н-нушуру***».

((اللَّهُمَّ بِكَ أَصْبَحْنَا، وَبِكَ أَمْسَيْنَا، وَبِكَ نَحْيَا، وَبِكَ نَمُوتُ وَإِلَيْكَ النُّشُورُ))

Аудармасы: «***Я, Аллаһ! Сенімен таң атырдық және Сенімен кеш батырдық. Сенімен өмір сүреміз, әрі Сенімен көз жұмамыз, және қайтар жеріміз Сен жақ***».

Кешке: ***"Аллаһуммә, бикә әмсайнә, уә бикә асбахнә, уә бикә нәхйа, уә бикә нәмуту, уә иләйкәл мәсыйр"***.

اللّهُمَّ بِكَ أَمْسَينا، وَبِكَ أَصْبَحْنا، وَبِكَ نَحْيا، وَبِكَ نَموتُ وَإِلَيْكَ المَصير

[94] Муслим (2723).

Аудармасы: «***Я, Аллаһ! Сенімен күн батырдық және Сенімен таң атырдық, Сенімен өмір сүреміз, Сенімен (қалауыңмен) өлеміз, және қайтуымыз Сен жақ».***[95]

(Бұл дұғада «Сенімен» деген сөз «Сенің көмегіңмен» деген мағынада қолданылады. – Аудармашыдан (қаз.)).

79. *«Аллаһуммә, Әнтә Рабби, лә иләһа иллә Әнтә, халәқтәни уә әнә ʻабдукә, уә әнә ʻалә ʻаһдикә уә уәʼдикә мә-стәтағту, әʼузу бикә мин шәрри мә санәʼту әбу-у ләкә би-ниʼмәтикә ʻәләййа уә әбу-у би-занби, фәғфир ли, фә иннәһу лә яғфиру-з-зунубә иллә Әнта!»*

((اللَّهُمَّ أَنْتَ رَبِّي لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ، خَلَقْتَنِي وَأَنَا عَبْدُكَ، وَأَنَا عَلَى عَهْدِكَ وَوَعْدِكَ مَا اسْتَطَعْتُ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا صَنَعْتُ، أَبُوءُ لَكَ بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ، وَأَبُوءُ بِذَنْبِي فَاغْفِرْ لِي فَإِنَّهُ لاَ يَغْفِرُ الذُّنوبَ إِلاَّ أَنْتَ))

Аудармасы: «***Я, Аллаһ! Сен менің Раббымсың, Сенен басқа құлшылыққа лайықты құдай жоқ. Сен мені жараттың, ал мен Сенің құлыңмын. Мен күш-құдіретім жеткенше Саған деген уәдемді, әрі сертімді сақтаймын. Әрі жасаған істерімнің жамандығынан Өзіңе сиынамын. Маған берген нығметтеріңді мойындаймын, әрі күналарымды да мойындаймын. Мені жарылқай гөр! Шын мәнінде, Сенен өзге күнәларды жарылқаушы ешкім жоқ!»*** [96]

80. *«Аллаһумма, инни асбахту* (егер кешке оқыса: *"Инни әмсәйту",* – дейді) *ушһидукә уә ушһиду хәмәләтә ʻәршикә, уә мәләикәтәкә уә жәмиʼа халқикә, әннәкә Әнтә-Лаһу, лә иләһа иллә Әнтә, уәхдәкә лә шәрикә ләкә, уә әннә Мухаммәдан ʻабдукә уә расулук»* (4 рет).

اللّهُـمَّ إِنِّـي أَصْبَـحْتُ أُشْـهِدُك ، وَأُشْـهِدُ حَمَلَـةَ عَـرْشِـك ، وَمَلَائِكَتِك ، وَجَمـيعَ خَلْـقِك ، أَنَّـكَ أَنْـتَ اللهُ لا إلهَ إلاّ أَنْـتَ وَحْـدَكَ لا شَريكَ لَـك ، وَأَنَّ ُ مُحَمّـداً عَبْـدُكَ وَرَسـولُـك .(أربع مرات حينَ يصْبِح أوْ يمسي)

Аудармасы: «***Я, Аллаһ! Осы таңда*** (егер кешке айтылса: «***Осы кеште»***) ***мен Өзіңді және ʻАршыңды көтеріп тұрушыларды, періштелеріңді және бүкіл жаратылыстарыңды ақиқатында Сен – Аллаһ, Сенен басқа құлшылыққа лайықты құдай жоқ, Сен Жалғыз, Сенің серігің жоқ екеніне, әрі шын мәнінде, Мухаммад – Сенің құлың әрі елшің екендігіне куә етемін».*** (Бұл сөздерді төрт рет айту керек. Кімде-кім бұны таңертең және кешке істесе, Аллаһ оны Тозақ отынан құтқарады).[97]

---

[95] әт-Тирмизи (3391), қз.: «Сахихут-Тирмизи» (3/142)

[96] «***Кім (осы сөздерді) күндіз қайта-қайта айтатын болса әрі (өзінің айтып жатқан сөздеріне) кәміл сенсе, және сол күні кеш батқанға дейін қайтыс болса, сол Жәннат тұрғындарының арасында болады, ал кім (өзінің айтқан сөздеріне) кәміл сенген күйде (осы сөздерді) түнде айтатын болса, әрі таң атқанға дейін қайтыс болса, сол Жәннат тұрғындарының арасында болады».*** Әл-Бухари (6306).

[97] Ибн Сунни (70), Әбу Дауд (4/317 № 5071), әл-Бухари «Әл-Адабул-Муфрад» 1201, Ән-Нәсаи «ʻАмалюл-Яуми уәл-Ләйлә» (9), шейх Ибн Баз «Тухфатул-Ахйар» (с.23) кітабында Әбу Дауд пен ән-Нәсаидің иснадтарын қабылдауға жарамды (хасан) (хасан) деп айтты. [Шейх Әл-Әлбани «әл-Калимут-Тойййб» (25) пен «ад-Даʼифаһ» 1041 кітаптарында хадисті әлсіз деді.

Алайда осыған ұқсас хадис бар: Сәлман әл-Фарисиден, Аллаһ оған разы болсы, Аллаһ Елшісінің, саллә-Лаһу ʻаләйһи уә-сәлләм, былай деп айтқаны жеткізіледі: ***"Кім: «Аллаһумма, инни ушһидукә уә***

81. *«Аллаһуммә, мә асбәхә (мә әмсә) би мин ни'мәтин әу би әхәдин мин халқикә фә-минкә уәхдәкә лә шарикә ләкә, фә-ләкәл хамду уә ләкә-ш-шукру!»*

اللّهُـمَّ ما أَصْبَـحَ بي مِـنْ نِعْـمَةٍ أَو بِأَحَـدٍ مِـنْ خَلْـقِك ، فَمِـنْكَ وَحْـدَكَ لا شريكَ لَـك ، فَلَـكَ الْحَمْـدُ وَلَـكَ الشُّكْـر

Аудармасы: ***«Я, Аллаһ! Осы таңда (Осы кеште) маған немесе жаратылыстарыңның біріне келген нығметтер тек Сенен. Сенің серігің жоқ. Барлық мақтау-мадақтар мен шүкір-алғыстар Саған лайық!»*** [98]

82. *«Аллаһуммә, 'афини фи бәдәни, Аллаһуммә, 'афини фи сәм'и, Аллаһуммә, 'афини фи бәсари, лә иләһа иллә Әнтә, Аллаһуммә, инни ә'узу бикә минәл-куфри, уәл-фәқри, уә ә'узу бикә мин 'азәбил-қабри, лә иләһа иллә Әнта!»* (3 рет).

اللّهُـمَّ عافِـني في بَدَنـي ، اللّهُـمَّ عافِـني في سَمْـعي ، اللّهُـمَّ عافِـني في بَصَـري ، لا إلهَ إلاّ اللهَ أَنْـتَ . اللّهُـمَّ إِنّـي أَعـوذُبِكَ مِنَ الْكُـفر ، وَالفَـقْر ، وَأَعـوذُبِكَ مِنْ عَذابِ القَـبْر ، لا إلهَ إلاّ أَنْـتَ .(ثلاثاً)

Аудармасы: ***«Я, Аллаһ! Тәнімді сау-саламат ет! Я, Аллаһ! Құлағымды сау-саламат ет. Я, Аллаһ! Жанарымды сау-саламат ет! Сенен басқа құлшылыққа лайықты құдай жоқ. Я, Аллаһ! Мен күпірлік пен пақырлықтан Өзіңе сиынамын. Сондай-ақ қабір азабынан Өзіңе сиынамын. Сенен басқа құлшылыққа лайықты құдай жоқ»*** (бұл сөздерді үш рет айту керек).[99]

83. *«Хәсбия-Ллаһу, лә иләһа иллә һуwә, 'аләйһи тәуәккәлту уә һуwә Раббул 'Аршил-'Азыйм»* (7 рет).

ушһиду мәләикатәкә, уә хамаләта 'аршика, уә ушһиду мән фи-с-самауати уә ман фил-арды, әннәкә Әнтә–Ллаһу, лә иләһә иллә Әнтә уахдакә, лә шәрикә ләка, уә әшһәду әннә Мухаммадан 'абдукә уә расулук.

أَللَّهُمَّ إِنِّي أُشْهِدُكَ، وَأُشْهِدُ مَلاَئِكَتَكَ وَحَمَلَةَ عَرْشِكَ وَأُشْهِدُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَمَنْ فِي الأَرْضِ، أَنَّكَ أَنْتَ اللهُ، لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ، وَحْدَكَ، لاَ شَرِيكَ لَكَ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُكَ وَرَسُولُكَ

Я, Аллаһ! Расында, мен Сенің Аллаһ екеніңе, Жалғыз Сенен басқа құлшылыққа лайықты құдай жоқ екеніне және Сенің серігің жоқ екеніне Өзіңді, періштелеріңді және `Аршыңды көтеріп тұрғандарды куә ететемін. Және мен Мухаммад – Сенің құлың әрі елшің деп куәлік беремін», - деп бір рет айтса, Аллаһ соны үштен бір бөлікке Оттан құтқарады; ал осы сөздерді екі рет айтқан адамды Аллаһ үштен екі бөлікке Оттан құтқарады; ал кім осы сөздерді үш рет айтса, Аллаһ соны толығымен Оттан құтқарады". Әл-Хаким 1/523. Хадистің сахихтығын шейх әл-Әлбани растаған. Қз.: "әс-Силсиләтус-сахиха" 267.]

[98] Ибн Сунни (41), Әбу Дауд (4/318 № 5075), Ән-Нәсаи «'Амалюл-Яуми уәл-Ләйлә» (7), Ибн Хиббан («Мауарид») 2361, Ибн Баз «Тухфатул-Ахйар» (24-бет) кітабында иснадың қабыл етуге жарамды (хасан) деді. [Ән-Науауи «әл-Азкар» кітабында хадистің иснады жақсы (хасан) дейді.., Мухаддис 'Абдул-Қадир әл-Арнаут, тура сол жерде хадисті хасан дейді. Қз.: «әл-Азкар» (1/66). Тура соны Шу'айб әл-Арнаут та айтқан. Әл-Әлбани «әл-Калимут-Тойййиб» (26) және «Да'ифут-тарғиб» 1/98 кітаптарында хадисті әлсіз деп атаған.]

[99] Әбу Дауд (4/324 № 5092), Ахмад (5/42 № 20430), ән-Нәсаи «'Амалюл-Яуми уәл-Ләйлә» (22), Ибн Сунни (69), әл-Бухари «Адабул-Муфрад» 701, шейх Ибн Баз «Тухфатул-Ахйар» (26-бет) кітабында хабардың иснадын қабылдауға жарамды (хасан) деген. [Әл-Әлбани хадисті әлсіз деген, қз.: Да'ифул-Жәми' (1210)]

((حَسْبِيَ اللَّهُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ عَلَيهِ تَوَكَّلتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ)) (سَبْعَ مَرّاتٍ)

Аудармасы: «***Маған Аллаһ жетіп артады. Одан басқа құлшылыққа лайықты құдай (ешкім) жоқ. Оған тәуекел еттім. Сондай-ақ Ол ұлы ‘Аршының Раббысы***» (бұл сөздерді жеті рет айту керек).[100]

84. «***Аллаһуммә, инни әс-әлукә-л-‘афуа уә-л-’афиятә фи-д-дунйа уә-л-әхираһ, Аллаһуммә, инни әс-әлукә-л-‘афуа уә-л-’афияһ: фи дини, уә дунйа-йа, уә әһли, уә мәли. Аллаһуммә-стур ‘әурати уә ә-мин рау’ати. Аллаһуммә-хфазни мин бәйни ядәййа, уә мин холфи, уә ‘ан ями-ни, уә ‘ан шимәли, уә мин фәуқи, уә ә’узу би-’азомәтикә ән уғтә-лә мин тәхти!***»

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ فِي الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ: فِي دِينِي وَدُنْيَايَ وَأَهْلِي، وَمَالِي، اللَّهُمَّ اسْتُرْ عَوْرَاتِي، وَآمِنْ رَوْعَاتِي، اللَّهُمَّ احْفَظْنِي مِنْ بَينِ يَدَيَّ، وَمِنْ خَلْفِي، وَعَنْ يَمِينِي، وَعَنْ شِمَالِي، وَمِنْ فَوْقِي، وَأَعُوذُ بِعَظَمَتِكَ أَنْ أُغْتَالَ مِنْ تَحْتِي))

Аудармасы: «***Я, Аллаһ! Мен Сенен дүние мен Ақыретте жарылқау мен есен-амандықты тілеймін. Я, Аллаһ! Мен Сенен дінімде, тұрмыс-тіршілігімде, жанұям мен мал-мүлкімде жарылқау мен есен-амандық тілеймін. Я, Аллаһ! Менің ұятты жерлерімді жасыр, мені корқыныштан аман ет. Я, Аллаһ! Мені алдымнан да, артымнан да, оң жағымнан да, сол жағымнан да, және төбемнен де Өзің қорғай гөр! Сондай-ақ маған (аяқ) астымнан да қиянат жасалып, өлтірілуімнен Сенің ұлылығыңа сиынамын!***»[101]

85. «***Аллаһуммә, ‘Алимәл-ғайби уә-ш-шәһәдәти, Фәтира-с-сәмәуәти уәл-арды, Раббә кулли шәй-ин уә Мәликәһу, әшһәду әл-лә иләһа иллә Әнтә, ә’узу бикә мин шәрри нәфси, уә мин шәрри-ш-шәйтани уә ширкиһи, уә ән әқтәрифә ‘алә нәфси су-ән әу әжурра-һу илә муслимин***».

((اللَّهُمَّ عَالِمَ الغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ، رَبَّ كُلِّ شَيْءٍ وَمَلِيكَهُ، أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِي، وَمِنْ شَرِّ الشَّيْطَانِ وَشِرْكِهِ، وَأَنْ أَقْتَرِفَ عَلَى نَفْسِي سُوءاً، أَوْ أَجُرَّهُ إِلَى مُسْلِمٍ))

Аудармасы: «***Я, Аллаһ, көмес пен көрнеуді Білуші, көктер мен жердің Жаратушысы, барлық нәрселердің Раббысы әрі Патшасы. Сенен басқа құлшылыққа лайықты құдай жоқ екендігіне куәлік беремін және өз нәпсімнің кесірінен әрі шайтанның жамандығы мен көпқұдайшылығынан Өзіңе сиынамын. Әрі өзіме немесе басқа бір мұсылманға жамандық жасап қоюдан Өзіңе сиынамын***».[102]

---

[100] Ибн Сунни (71) «марфу’» түрінде, Әбу Дауд (5081) «мауқуф» түрінде, Шу’айб пен ‘Абдул-Қадир әл-Арнаут иснадтарын сахих деген, қз.: «Задул-Ма’ад» (2/376).
[101] Әбу Дауд (5074), Ибн Мәжаһ (3871), қз.: «Сахих Ибн Мәжаһ» (2/332).
[102] Әт-Тирмизи (3392), Әбу Дауд (5067), қз.: «Сахихут-Тирмизи» (3/142)

86. «***Бисми-Аллаһи-ллази ла ядурру ма’а-смиһи шаи ун фи-л-арды уа ла фи-с-сама-и уа һууа-с-Сами’ул-’Алим***» (3 рет).

((بِسْمِ اللَّهِ الَّذِي لاَ يَضُرُّ مَعَ اسْمِهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلاَ فِي السَّمَاءِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ)) (ثلاثَ مرَّاتٍ)

Аудармасы: «***Аллаһтың атымен. Оның есімімен көктер мен жерде ешбір нәрсе зиян тигізе алмайды, өйткені Ол – Толық Естуші, Аса Білуші!***» (3 рет).[103]

87. «***Радыйту би-Аллаһи Раббан, уа бил-Исламы динан, уа би-Мухаммадин, салла-Лаһу ‘алайһи уа салләма, набийян***» (3 рет).

((رَضِيتُ بِاللَّهِ رَبّاً، وَبِالْإِسْلَامِ دِيناً، وَبِمُحَمَّدٍ × نَبِيّاً)).

Аудармасы: «***Мен Аллаһқа Раббы ретінде, Исламға дін ретінде және Мухаммадқа, салла-Лаһу ‘алайһи уа салләм, пайғамбар ретінде разымын***» (Бұл дұғаны таңертең және кешке үш қайтара айтып жүрген кісіге Қиямет Күнінде Аллаһ міндетті түрде рақымын танытады).[104]

88. «***Йа Хайю, йа Қайюму, би-рахматика астағису, аслих ли ша`ни кулләһу уа ла тәкил-ни ила нәфси тарфата ‘айн!***»

((يَا حَيُّ يَا قَيُّومُ بِرَحْمَتِكَ أَسْتَغِيثُ أَصْلِحْ لِي شَأْنِي كُلَّهُ وَلاَ تَكِلْنِي إِلَى نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ))

Аудармасы: «***Я, (мәңгі) Тірі! Я, мәңгі Жасаушы (Аллаһ)! Өз рахметіңмен менің барлық істерімді онда. Сондай-ақ мені өз нәпсіме қасқағым сәтке болса да беріп қойма!***»[105]

89. «***Асбахна уа асбахал-мулку ли-Ллаһи Раббил ‘Аламин. Аллаһумма, инни ас-алука хайра һәзал-йаум: фатхаһу, уа насраһу, уа нураһу, уа баракатаһу, уа һудаһу, уа а’узу бика мин шарри ма фиһи уа шарри ма ба’даһу***».

(Егер де кешке оқылса, төмендегідей оқылады).

---

[103] ***«Оларды таңертең және кешке үш реттен қайталатын кісіге еш нәрсе зиян тигізе алмайды»*** .Әбу Дауд (5088, 5089), әт-Тирмизи (3388), Ибн Мәжаһ (3869), Ахмад 446. қз.: «Сахих Ибн Мәжаһ» (2/332), Ибн Баз «Тухфатул-Ахйар» (39-бет) хабардың иснадың қабыл етуге жарамды (хасан) деді.

[104] Ахмад (4/337 18967), Ибн Сунни (68), Әбу Дауд (5072), ән-Нәсаи «‘Амалюл-Яуми уәл-Ләйлә» (4), Ибн Баз «Тухфатул-Ахйар» (39-бет) кітабында хадисті қабылдауға жарамды (хасан) деді. [Шейх әл-Әлбани «әл-Калимут-Тойййиб» (24) және «Силсиләт әл-Ахадис әд-Да’ифа» (№5020) кітаптарында хадисті әлсіз деп атады.

Алайда осыған ұқсас хадис бар: Аллаһ Елшісінің, салла-Лаһу ‘аләйһи уә сәлләм, сахабасы Мунзир Африкада болған кезінде былай деп жеткізді: *“Мен Аллаһ Елшісінің, салла-Лаһу ‘аләйһи уә-сәлләм: «**Кім таңертең: «Мен Аллаһқа Раббы ретінде, Исламға дін ретінде және Мухаммадқа пайғамбар ретінде разымын», - деп айтса, (Қиямет күні) мен соның қолынан ұстап, ол Жәннатқа кіргізілмейінше жібермейтініме кепілдік беремін**», - деп айтқанын естідім”* (әл-Мунзири «*әт-Тарғиб уәт-Тархиб*» (1/309), әл-Хайсами «*Мәжму’ әз-Зауаид*» (10/119). Шейх әл-Әлбани «*Силсиләтул-Ахадис ас-Сахиха*» (№2686) кітабында бұл хадисті сахих деді.]

[105] Әл-Хаким хадисті сахих деді әрі онымен әз-Зәһаби (1/545) келісті, қз.: «Сахихут-Тарғиб уәт-Тархиб» (1/273 № 654).

«Әмсәйнә уә әмсәл-мулку ли-Лләһи Раббил ‘’Аләмин. Аллаһуммә, инни әс-әлукә хайра һәзиһил-ләйләһ: фәтхаһә, уә насраһә, уә нураһә, уә бәракәтәһә, уә һудәһә, уә ә’узу бикә мин шәрри мә фиһә уә шәрри мә бә’дәһә».

أَصْبَحْنا وَأَصْبَحْ المُلْكُ للهِ رَبِّ العالَمين ، اللّهُمَّ إِنّي أَسْأَلُكَ خَيْرَ هذا اليَوْم ، فَتْحَهُ ، وَنَصْرَهُ ، وَنورَهُ وَبَرَكَتَهُ ، وَهُداهُ ، وَأَعوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ ما فيهِ وَشَرِّ ما بَعْدَه / أَمْسَيْنا وَأَمْسى المُلْكُ للهِ رَبِّ العالَمين ، اللّهُمَّ إِنّي أَسْأَلُكَ خَيْرَ هذهِ اللَّيْلَة ، فَتْحَها ، وَنَصْرَها ، وَنورَها وَبَرَكَتَها ، وَهُداها ، وَأَعوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ ما فيها وَشَرِّ ما بَعْدَها

Аудармасы: ***«Біз таңды атырдық (кешті батырдық), әрі осы таңда (кеште) бүкіл үстемдік әлемдердің Раббысы – Аллаһқа тән. Я, Аллаһ! Шын мәнінде, мен Сенен бұл күннің (бұл түннің) жақсылығын, жәрдемі мен нұрын, жеңісі мен берекесін, сондай-ақ туралығын тілеймін, әрі Сенен осы күннің (осы түннің) және одан кейінгі (күндердің) жамандықтарынан сақтауыңды сұраймын».*** (Сондай-ақ осы дұғаны, ондағы «таң» мен «күн» сөздерінің орнына «кеш» пен «түн» деген сөздерді қолданып, кешке де айту керек).[106]

90. ***«Асбахнә (әмсәйнә) ‘алә фитратил-Исләми уә ‘алә кәлимәтил-ихлас, уә ‘алә дини нәбиийнә Мухаммәдин, саллә-Лләһу ‘аләйһи уә сәлләм, уә ‘алә милләти әби-нә Ибраһима ханифән-муслимән. Уә мә кәнә минәл-мушрикин».***

أَصْبَحْنا[أَمْسَينا] على فِطْرَةِ الإسْلام ، وَعَلى كَلِمَةِ الإخْلاص ، وَعلى دينِ نَبِيِّنا مُحَمَّدٍ وَعَلى مِلَّةِ أَبينا إِبْراهيمَ حَنيفاً مُسْلِماً وَما كانَ مِنَ المُشرِكين

Аудармасы: «***Біз Ислам аясында, ықылас сөзіне сәйкес, пайғамбарымыз Мухаммад, саллә-Лләһу ‘аләйһи уә сәлләм, әкелген дінін ұстанып, сондай-ақ атамыз Ибраһимнің миллетін (дінін) ұстанып таң атырдық (кеш батырдық). Ол (Ибраһим) ханиф және мұсылман еді, әрі мүшриктерден емес еді».***[107]

91. ***«Субхәнәл-Лаһи уә бихамдиһ!»*** (100 рет)

((سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ)) (مائة مرَّةٍ)

Аудармасы: ***«Аллаһ (кемшілік атаулыдан) Пәк әрі мақтау-мадақ Оған тән»*** (100 рет).[108]

---

106 Әбу Дауд (5084), Шу’айб пен ‘Абдул-Қадир әл-Арнаут «Тахқиқ Задул-Ма’ад (2/273)» кітабында, хадистің иснадын қабылдауға жарамды (хасан) деді. [Әл-Әлбани хадисті әлсіз деді. Қз.: «Да’иф «Сунан Аби Дауд» 4/322.]

107 Ахмад (3/406, 407 № 15360, 15563), Ибн Сунни «‘Амалюл-Йауми уәл-Ләйлә» 34. қз.: «Сахихул-Жәми’» (4/209 № 4674).

108 «*Егер адам бұл сөздерді таңертең және кешке жүз рет қайталайтын болса, онда Ақырет Күні бұдан да лайықтырақ нәрсені өзімен бірге тек осы сөздерді сонша рет, немесе одан да көбірек рет қайталаған адам ғана әкеле алады*». Муслим (2692)

92. «***Лә иләһа иллә-Лаһу уәхдәһу лә шәрикә ләһу, ләһу-л-мулку уә ләһу-л-хамду, уә һууә ‘алә кулли шәй-ин қадир»*.**

((لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ))

Аудармасы: «***Аллаһтан басқа құлшылыққа лайықты құдай жоқ. Ол Жалғыз, әрі Оның серігі жоқ. (Бүкіл) Билік Онікі, әрі (барлық) мақтау-мадақ Оған лайық, әрі Оның күш-құдіреті барлық нәрсеге толық жетеді»***. (Бұл сөздерді он рет[109] қайталау керек, немесе адамды жалқаулық басқан кезде бір рет[110] айту керек).

93. «***Лә иләһа иллә-Лаһу уәхдәһу лә шәрикә ләһу, ләһу-л-мулку уә ләһу-л-хамду уә һууә ‘алә кулли шәй-ин қадир»*.**

((لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ، وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ))

Аудармасы: «***Аллаһтан басқа құлшылыққа лайықты құдай жоқ. Ол Жалғыз әрі Оның серігі жоқ. (Бүкіл) билік Онікі, әрі (барлық) мақтау-мадақ Оған лайық. Әрі Оның күш-құдіреті барлық нәрсеге толық жетеді».***[111] (Бұл сөздерді күнделікті таңертең жүз рет қайталау керек).

94. «***Субхәнә-Лаһи уә бихамдиһи ‘адәдә халқиһи, уә ридо нәфсиһи, уә зинәтә ъаршиһи уә мидәдә кәлимәтиһ!***» (Таңертең 3 рет).

((سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ: عَدَدَ خَلْقِهِ، وَرِضَا نَفْسِهِ، وَزِنَةَ عَرْشِهِ، وَمِدَادَ كَلِمَاتِهِ)) (ثلاثَ مرَّاتٍ إذا أصبحَ)

Аудармасы: «***Аллаһ Пәк және Оған жаратылыстарының саны қанша болса – сонша, әрі Оның Өзі қанша қалайтын болса – сонша мадақтар болсын, және осы мақтау-мадақтардың салмағы Оның ‘Аршының салмағына тең болсын, және оларды жазу үшін Оның Сөздерін жазуға қажет болғандай сия қажет болсын!»***[112].

95. «***Аллаһуммә, инни әс-әлукә ‘илмән нәфи’ан, уә ризқан тай-ибән, уә ‘амәлән мутәқаббәлән!***»

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ عِلْماً نَافِعاً، وَرِزْقاً طَيِّباً، وَعَمَلاً مُتَقَبَّلاً))

---

[109] Ән-Нәсаи «‘Амалюл-Яуми уәл-Ләйлә» (24), қз.: Сахихут-Тарғиб ват-Тархиб (650), Ибн Баз «Тухфатул-Ахйар» (44-бет), осы сөздердің артықшылығы туралы осы кітаптың № 255 (хадисін) қараңыз.

[110] Әбу Дауд 5077, Ибн Мәжаһ 3798, Ахмад 8719. Қз.: «Сахихут-Тарғиб уат-Тархиб» 1/270, «Сахих Әбу Дауд» 3/957, «Сахих Ибн Мәжаһ» 2/331, «Задул-Ма’ад» 2/377.

[111] «***Оларды күні бойы жүз рет айтқан адам он құлды босатқанмен тең болады және оған жүз ізгілікті істер жазылып, ал жазылған жүз жаман істері өшіріледі. Бұл сөздер оған күні бойы кешке дейін шайтаннан қалқан болады, әрі оларды жүз реттен көбірек қайталаған адамды санамағанда, ешкім осыдан лайықтырақ іс істей алмайды»***. Әл-Бухари 3293, Муслим 2691.

[112] Муслим (2726).

Аудармасы: «***Я, Аллаһ! Расында, мен Сенен пайдалы білім, адал ризық-несібе әрі (өз құзырында) қабыл болатын амал сұраймын!***»[113] (Таңертең айтылады.)

96. «***Әстәғфиру-Ллаһа уә әтубу иләйһи***».

((أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ))

Аудармасы: «***Мен Аллаһтан жарылқау тілеймін әрі Оған тәубе етемін***».[114] (Күніне 100 рет айтылады).

97. «***Ә'узу би-кәлимәти-Лләһи-т-тәммәти мин шәрри мә халәқ***».

((أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ)) (ثلاث مرَّاتٍ إذا أمسى)

Аудармасы: «***Аллаһтың кемел сөздерімен Оның жаратқан мақұлықтарының кесірінен Оған сиынамын***».[115] (Бұл сөздерді кешке үш рет айту керек).

98. «***Аллаһуммә, салли уә саллим 'алә нәбийинә Мухаммәдин***»

((اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلَى نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ))

Аудармасы: «***Я, Аллаһ! Пайғамбарымыз Мухаммадқа игілік пен сәлеміңді бер!***» (Бұл сөздер таңертең және кешке 10 рет айтылады).[116]

28. ҰЙЫҚТАР АЛДЫНДА АЙТЫЛАТЫН ЗІКІРЛЕР.

99. Екі алақанды біріктіріп жайып көкірек тұсына әкеліп, оларға үрлеп дем салып, содан кейін: «Әл-Ихләс», «Әл-Фаләқ», «Ән-Нәс» сүрелерін оқып, (аудармасы №70 дұғада келтірілген), кейін алақандарымен денесін: басынан бастап, сосын жүзіне, кеудесіне өтіп, - толық сипап шығады. (Яғни: 1 - Алақанға үрлеу. 2 - Сүрелерді оқу. 3 - Денені сипау. – ред. Осы ретпен 3 рет қайталау керек.)[117]

---

113 Ибн Сунни «'Амалюл-Йауми уәл-Ләйлә» 54, Ибн Мәжаһ 925, Шу'айб және 'Абдул-Қадир әл-Арнаут иснадын «тахқық Задул-Ма'адта» (2/375) қабылдауға жарамды (хасан) деп атады. Қз.: осы кітаптағы № 73 тармақ.

114 Әл-Бухари 6307, Муслим 2702.

115 «***Кімде-кім бұны істесе, оны түнде қызу ала алмайды және ол улы жәндіктердің шағуынан қорықпаса да болады***». Ахмад 7898, ән-Нәсаи «'Амәлюл-Йауми уәл-Ләйлә» 590, Ибн Сунни 68. Қз.: «Сахихут-Тирмизи» 3/187, «Сахих Ибн Мәжаһ» 2/266, Ибн Баз «Тухфатул-ахйар» (45-бет).

116 Аллаһ Елшісінің, саллә-Ллаһу 'аләйһи уә сәлләм, былай деп айтқаны жеткізіледі: «***Кімде кім маған таңертең және кешке он реттен салауат айтса, сол Қиямет Күні менің шапағатыма ие болады***». Әт-Табарани екі иснадпен келтіреді, әрі олардың бірі қабылдауға жарамды (хасан). Қз.: Мәжма'уз-Зауаид 10/120, «Сахихут-Тарғиб уат-Тархиб» (1/273). [Әл-Әлбани хадисті әлсіз деді. Қз.: «әс-Силсиләтуд-да'ифа» (5788). Бірақ салауатты бәрібір айту керек, әрі бұған қатысты көптеген сахих хадистер келеді, тек оларды белгілі орынмен және уақытпен шектемеу керек. Аллаһ Елшісі, саллә-Ллаһу 'аләйһи уә сәлләм, былай деген: «***Менің үмметімнен кімде-кім шын жүректен ықыласты түрде маған салауат айтса, Аллаһ осы үшін оған он салауат нәсіп етеді, оны он дәрежеге көтереді, оған он ізгі амал жазады және оның он күнәсін өшіреді***». Әл-Бухари "әт-Тарих" 2/1/50, ән-Нәсаи "'Амалюл-яум" 166/64. Қз.: "әс-Силсиләтус-сахиха" 3360.]

117 Әл-Бухари 5017, Муслим 2192.

100. «Әл-Курси» аятын оқу («әл-Бақара» сүресі, 255-аят). Аудармасы №71 дұғада келтірілген.[118]

101. «Әл-Бақара» сүресінің 285-286 аяттарын оқу:

ءامَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِن رَّبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ ءامَنَ بِاللهِ وَمَلآئِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لاَ نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّن رُّسُلِهِ وَقَالُواْ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ {285} لاَ يُكَلِّفُ اللهُ نَفْسًا إِلاَّ وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لاَ تُؤَاخِذْنَا إِن نَّسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلاَ تَحْمِلْ عَلَيْنَا إِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلاَ تُحَمِّلْنَا مَا لاَ طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَآ أَنتَ مَوْلاَنَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ 286

«**Елші өзіне Раббысы тарапынан түсірілгенге иман келтірді. Мүминдер де. Олардың барлығы Аллаһқа, Оның періштелеріне, Кітаптарына және елшілеріне иман келтіреді. Олар: «Оның Елшілерінің араларын айырмаймыз. Естідік те, бой ұсындық. Раббымыз! Сенен жарылқау тілейміз, қайтып барар жеріміз де Сенің алдың», - дейді. Аллаһ кісіге оның шамасынан тыс нәрсені жүктемейді, істеген жақсылығы өз пайдасына, жамандығы өз зиянына. «Раббымыз! Егер ұмытсақ, не жаңылсақ, бізді қолға алма. Раббымыз! Бізге бізден бұрынғыларға жүктегеніңдей ауыр жүк жүктеме. Раббымыз! Бізге шамамыз келмейтінді де артпа. Бізді кешір, бізді жарылқа, бізге мархамет ет, әрі бізге кәпір қауымға қарсы жәрдем бер!»** («әл-Бақара» сүресі, 285-286-аяттар).[119]

102. «***Би-смикә, Рабби, уәда'ту жәнби уә бикә әрфә'уһу, фә ин әмсәктә нәфси, фәрхамһә, уә ин әрсәлтәһә, фахфәзһә бимә тәхфәзу биһи 'ибәдәкә-с-салихин***».

((بِاسْمِكَ رَبِّي وَضَعْتُ جَنْبِي، وَبِكَ أَرْفَعُهُ، فَإِن أَمْسَكْتَ نَفْسِي فارْحَمْهَا، وَإِنْ أَرْسَلْتَهَا فَاحْفَظْهَا، بِمَا تَحْفَظُ بِهِ عِبَادَكَ الصَّالِحِينَ))

Аудармасы: «***Сенің есіміңмен***[120]***, я, Раббым! Сенің есіміңмен (оң) қырыммен жаттым, әрі Сенің есіміңмен тұрамын. Егер менің жанымды алатын болсаң, оған рахым ете гөр. Егер оны (маған) қайтаратын болсаң, оны ізгі пенделеріңді (жамандықтан) сақтағаныңдай сақтай гөр***».[121]

103. «***Аллаһуммә, иннәкә халәқтә нәфси уә Әнтә тәуәффә-һә, ләкә мәмәту-һә уә мәхйә-һә. Ин ахйяйтә-һә, фәхфәз-һә, уә ин әмәттә-һә, фәғфир ләһә. Аллаһуммә, инни әс-әлукәл 'афияһ!***»

---

118 «***Кімде кім бұны ұйықтар алды оқыса, Аллаһ оны барлық жамандықтардан сақтайды және шайтан оған таңертең ұйқыдан тұрғанға дейін жақындай алмайды***». Әл-Бухари 2311.
119 «***Кімде-кім бұл екеуін түнде оқыса, бұл оған жеткілікті болады***». Әл-Бухари 4008, Муслим 807.
120 «***Сендердің біреулерің төсекке жатқысы келсе, оны изарының ішкі жағымен қағып шықсын, өйткені ол өз төсегінде өзінен кейін не болып қалуы мүмкін екенін білмейді, сосын былай десін:...***» бұл хадис па? Себебі орысшасында жай курсивпен де емес, жирныймен де емес
121 Әл-Бухари ма'әл «Фатх әл-Бәри» (11/126 № 6320), Муслим (4/2084 № 2714).

((اللَّهُمَّ إِنَّكَ خَلَقْتَ نَفْسِي وَأَنْتَ تَوَفَّاهَا، لَكَ مَمَاتُهَا وَمَحْياهَا، إِنْ أَحْيَيْتَهَا فَاحْفَظْهَا، وَإِنْ أَمَتَّهَا فَاغْفِرْ لَهَا. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ العَافِيَةَ))

Аудармасы: *«Я, Аллаһ! Расында, Сен менің жанымды жараттың, әрі оны Сен аласың. Оның өлуі мен тірі болуы Сенің қолыңда. Егер оған қайта өмір берсең, оны қорғай гөр, ал егер оған өлім берсең, оны жарылқай гөр. Я, Аллаһ! Расында, мен Сенен кешіріміңді сұраймын!»*[122]

104. «***Аллаһуммә, қини ‘азәбәкә йәумә тәб’асу ‘ибәдәк!***»

((اللَّهُمَّ قِنِي عَذَابَكَ يَوْمَ تَبْعَثُ عِبَادَكَ))

Аудармасы: ***«Я, Аллаһ! Мені пенделеріңді қайта тірілтетін күндегі азабыңнан сақтай гөр!***[123]» (Бұл сөздерді үш рет айту керек.)[124]

105. «***Бисмикә-Ллаһуммә, әмуту уә ахйа»***.

((بِاسْمِكَ اللَّهُمَّ أَمُوتُ وَأَحْيَا))

Аудармасы***: «Я, Аллаһ! Сенің есіміңмен өліп (ұйықтап), Сенің есіміңмен тірілемін (оянамын)».***[125]

106. «***Субхәна-Ллаһ*** (33 рет)***, уәл-хамду лиЛләһ*** (33 рет)***, уә-Ллаһу Әкбар*** (34 рет)».

((سُبْحَانَ اللَّهِ (ثلاثاً وثلاثين) وَالْحَمْدُ لِلَّهِ (ثلاثاً وثلاثين) وَاللَّهُ أَكْبَرُ (أربعاً وثلاثينَ))

Аудармасы: «***Аллаһ кемшілік атаулыдан Пәк*** (33 рет), ***барлық мақтау-мадақтар Аллаһқа лайық*** (33 рет), ***Аллаһ Ұлы*** (33 рет)».[126]

107. «*Аллаһуммә, Раббә-с-сәмәуәти-с-сәб’и уә Раббә-л-арды, уә Раббә-л-’Аршил ‘Азыйми, Раббәнә уә Раббә кулли шәй-ин, Фәлиқа-л-хабби уә-н-нәуа, уә мунзилә-т-Тәурати, уә-л-Инжили, уә-л-Фурқани, ә’узу бикә мин шәрри кулли шәй-ин Әнтә әхызун би-нәсыйятиһи. Аллаһуммә, Әнтә-л-Әууәлу фә ләйсә қабләкә шәйун, уә Әнтә-л-Әхиру фә ләйсә бә’дәкә шәйун, уә Әнтә-з-Заһиру фә ләйсә фәуқакә шәйун, уә Әнтә-л-Бәтыну фә ләйсә дунәкә шәйун, ақды ‘аннә-д-дәйнә уә әгнинә минәл-фәқр*»

((اللَّهُمَّ رَبَّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَرَبَّ الأَرْضِ، وَرَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، رَبَّنَا وَرَبَّ كُلِّ شَيْءٍ، فَالِقَ الْحَبِّ

---

[122] Муслим 4/2083 № 2712, Ахмад 2/79 № 5502.
[123] Аллаһтың Елшісі, салләЛлаһу ‘аләйһи уә сәлләм, ұйықтағысы келгенде оң қолын басының астына қойып осы сөздерді айтатын деп жеткізіледі.
[124] Әбу Дауд 5045, әт-Тирмизи 3398. Қз.: «Сахихут-Тирмизи» 3/143, «Сахих Әбу Дауд» 3/240.
[125] Әл-Бухари 6324, Муслим 2711.
[126] ***«Ұйықтауға жатқанда осы сөздерді айтатын адам үшін олар қызметшіге ие болғаннан жақсырақ болады».*** Әл-Бухари 3705, Муслим 2726.

وَالنَّوَى، وَمُنْزِلَ التَّوْرَاةِ وَالْإِنْجِيلِ، وَالْفُرْقَانِ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ كُلِّ شَيْءٍ أَنْتَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهِ. اللَّهُمَّ أَنْتَ الأَوَّلُ فَلَيْسَ قَبْلَكَ شَيْءٌ، وَأَنْتَ الآخِرُ فَلَيسَ بَعْدَكَ شَيْءٌ، وَأَنْتَ الظَّاهِرُ فَلَيْسَ فَوْقَكَ شَيْءٌ، وَأَنْتَ الْبَاطِنُ فَلَيْسَ دُونَكَ شَيْءٌ، اقْضِ عَنَّا الدَّيْنَ وَأَغْنِنَا مِنَ الْفَقْرِ))

Аудармасы: «***Жеті көктің Раббысы, әрі ұлы ʻАршының Раббысы. Біздің Раббымыз және барлық нәрселердің Раббысы, дән мен дәнекті Жарушы, Тауратты, Інжілді және Ажыратушыны***[127] ***түсіруші, я, Аллаһ! Барлық нәрселердің кесірінен Өзіңе сиынамын, өйткені бүкіл нәрсе Саған бағыныштты. Я, Аллаһ! Сен Әуелгісің, өйткені Сенен бұрын еш нәрсе болмаған, Сен Ақырғысың, өйткені Сенен кейін еш нәрсе болмақ емес. Сен Көрнеусің, Сенің үстіңде еш нәрсе жоқ, Сен Жақынсың (Білушісің), Сенен жақын еш нәрсе жоқ. Бізді қарыздарымыздан құтқар, әрі бізді кедейліктен құтқар!»***[128]

108. «***Әлхамду ли-Лләһи-лләзи ат-ʼаманә уә сәқанә уә кәфәнә уә әуәнә, фә кәм миммән лә кәфия ләһу уә лә муʼуия»***.

((الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَنَا وَسَقَانَا، وَكَفَانَا، وَآوَانَا، فَكَمْ مِمَّنْ لاَ كَافِيَ لَهُ وَلاَ مُؤْوِيَ))

Аудармасы: «***Бізді тамақтандырған және сусындандырған, сондай-ақ бізді қорғап, бізге баспана берген Аллаһқа мақтаулар болсын. Өйткені қорғаушысы мен баспана берушісі жоқтар қаншама!»***.[129]

109. «***Аллаһуммә, ʻАлимәл-ғайби уә-ш-шәһәдәти, фәтыйра-с-сәмәуати уә-л-арды, Раббә кулли шәй-ин уә Мәликәһу, әшһәду әллә иләһа иллә Әнтә, әʼузу бикә мин шәрри нәфси уә мин шәрри-ш-шәйтани уә ширкиһи уә эн әқтәрифә ʻалә нәфси су-эн әу әжуррәһу илә муслимин»***

((اللَّهُمَّ عَالِمَ الغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ، رَبَّ كُلِّ شَيْءٍ وَمَلِيكَهُ، أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِي، وَمِنْ شَرِّ الشَّيْطَانِ وَشِرْكِهِ، وَأَنْ أَقْتَرِفَ عَلَى نَفْسِي سُوءاً، أَوْ أَجُرَّهُ إِلَى مُسْلِمٍ))

Аудармасы: «***Я, Аллаһ, көмес пен көрнеуді Білуші, көктер мен жердің Жаратушысы, барлық нәрселердің Раббысы әрі Патшасы. Сенен басқа құлшылыққа лайықты құдай жоқ екендігіне куәлік беремін және өз нәпсімнің кесірінен әрі шайтанның жамандығы мен көпқұдайшылығынан Өзіңе сиынамын. Әрі өзіме немесе басқа бір мұсылманға жамандық жасап қоюдан Өзіңе сиынамын»***.[130]

110. «әс-Сәжда» және «әл-Мульк» сүрелерін оқу керек.[131]

---

[127] «Әл-Фурқан» (Ажыратушы) – Құранның атауларының бірі. Бұл атау осы Кітаптың жалған мен ақиқатты ажыратушы екенін көрсетеді.
[128] Муслим 2713.
[129] Муслим 2715.
[130] Әбу Дауд 5067, әт-Тирмизи 3629. Қз.: «Сахихут-Тирмизи» 3/142.
[131] Әт-Тирмизи 3404, ән-Нәсаи «ʻАмалюл-Йауми уәл-Ләйлә» 707. Қз.: «Сахихул-Жәми'» 4/255.

111. *«**Аллаһуммә, әсләмту нәфси иләйка, уә фәууәдту әмри иләйкә, уә уәжжәһту уәжһи иләйкә, уә әлжә'ту заһри иләйкә рағбәтән уә раһбәтән иләйкә. Лә мәлжә-ә уә лә мәнжә минкә иллә иләйкә, әмәнту би Китәбикә-лләзи әнзәлтә уә би нәбийийкә-лләзи әрсәлтә**».*

((اللَّهُمَّ أَسْلَمْتُ نَفْسِي إِلَيْكَ، وَفَوَّضْتُ أَمْرِي إِلَيْكَ، وَوَجَّهْتُ وَجْهِي إِلَيْكَ، وَأَلْجَأْتُ ظَهْرِي إِلَيْكَ، رَغْبَةً وَرَهْبَةً إِلَيْكَ، لاَ مَلْجَأَ وَلاَ مَنْجَا مِنْكَ إِلاَّ إِلَيْكَ، آمَنْتُ بِكِتَابِكَ الَّذِي أَنْزَلْتَ، وَبِنَبِيِّكَ الَّذِي أَرْسَلْتَ))

Аудармасы: «***Я, Аллаһ!***[132] ***Өзімді Саған бойсұндырдым, және ісімді Өзіңе тапсырдым, әрі жүзімді Саған караттым, және өз қалауыммен әрі Өзіңнен қорқып, Саған өзімді тапсырдым. Сенің Өзіңе ғана жүгінусіз Сенен пана да, құтылу да табу мүмкін емес. Мен Сенің түсірген Кітабыңа әрі жіберген пайғамбарыңа иман келтірдім***».[133]

29. ТҮНГІ ҰЙЫҚЫДА АУНАҒАНДА ОҚЫЛАТЫН ДҰҒА.

112. *«**Лә иләһа иллә-Ллаһу-л-Уәхиду-л-Қаһһәр, Раббу-с-сәмәуәти уәл-арды уә мә бәйнәһумә-л- 'Азизу-л-Ғаффәр**».*

((لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهّارُ، رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ))

Аудармасы: «***Жалғыз, Аса Өктем, көктер мен жердің әрі ол екеуінің арасындағылардың Үстем және Өте Кешірімді Раббысы – Аллаһтан басқа құлшылыққа лайықты құдай жоқ***».[134]

30. ҰЙҚЫСЫНАН ШОШЫП ОЯНҒАН, НЕМЕСЕ ҮРЕЙ БИЛЕГЕН КІСІ ОҚИТЫН ДҰҒА.

113. *«**Ә'узу би-кәлимәти-Лләһи-т-тәммәти мин ғадабиһи уә 'иқабиһи уә шәрри 'ибәдиһи, уә мин һәмәзәти-ш-шәйәтыйни уә ән яхдуруни**».*

((أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ غَضَبِهِ وَعِقَابِهِ، وَشَرِّ عِبَادِهِ، وَمِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ وَأَنْ يَحْضُرُونِ))

---

[132] ***«Ұйықтауға жатудан бұрын намазға дәрет алғандай етіп дәрет ал да, кейін оң жамбасыңа жатып, осы дұғаны айт...».***

[133] Пайғамбар, салла-Ллаһу 'аләйһи уә сәлләм, осы сөздерді үйреткен кісіге былай деп айтқаны жеткізіледі: «***Енді, егер (сол түні) өлсең, дүниеге келген күйіңде (яғни Исламда) өлген боласың***». Әл-Бухари 6313, Муслим 2710.

[134] Әл-Хаким хадисті сахих деді әрі онымен әз-Зәһаби 1/540 келісті,ән-Нәсаи «'Амалюл-Йаум…» 202, Ибн Сунни 757. Қз.: «Сахихул-Жәми'» 4/213.

Аудармасы: ***«Аллаһтың кәміл сөздерімен Оның ашуынан, жазасынан, және пенделерінің жамандығынан, әрі шайтандардың азғыруы мен олардың маған келуінен Оған сиынамын».***[135]

31. ТҮСІНДЕ ЖАМАН НЕМЕСЕ ТҮСІНІКСІЗ БІР НӘРСЕЛЕР КӨРГЕН КІСІ НЕ ІСТЕЙДІ?

114. а) Сол жағына үш рет (аздап, «түф-түф» деп, сілекей шашпай) түкіру керек;[136]

ә) шайтаннан әрі түсінде көрген нәрсенің жамандығынан Аллаһқа сиыну керек (3 рет).[137]

б) Көрген түсін ешкімге айтпау керек.[138]

в) Басқа бүйіріне аударылып жату керек.[139]

115. Егер қаласа, тұрып намаз оқиды.[140]

32. ҮТІР НАМАЗЫНДА ОҚЫЛАТЫН ҚҰНҮТ ДҰҒАСЫ.

116. ***«Аллаһуммә-һдини фи-мән һәдәйтә, уә ‘а-фи-ни фи-мән ‘а-фәйтә, уә тәуәлләни фи-мән тәуәлләйта, уә бә-рик ли фи-мә ә’тайта, уә қини шәрра мә қадойтә, фә-иннәкә тақды уә лә юқдо ‘аләйкә, иннәһу лә язиллю мән уәләйтә, (уә лә я’иззу мән ‘а-дайтә) Тәбәрактә, Раббәнә, уә тә’а-ләйта!»***

((اللَّهُمَّ اهْدِنِي فِيمَنْ هَدَيْتَ، وَعَافِنِي فِيمَنْ عَافَيْتَ، وَتَوَلَّنِي فِيمَنْ تَوَلَّيْتَ، وَبَارِكْ لِي فِيمَا أَعْطَيْتَ، وَقِنِي شَرَّ مَا قَضَيْتَ؛ فَإِنَّكَ تَقْضِي وَلاَ يُقْضَى عَلَيْكَ، إِنَّهُ لاَ يَذِلُّ مَنْ وَالَيْتَ، [وَلاَ يَعِزُّ مَنْ عَادَيْتَ]، تَبَارَكْتَ رَبَّنَا وَتَعَالَيْتَ))

Аудармасы: ***«Я, Аллаһ! Өзің тура жолға салған кісілердің қатарында мені де тура жолға сал. Өзің есендік берген кісілердің қатарында маған да есендік бер. Өзің қамқорлық еткен кісілердің қатарында маған да қамқорлық ет. Берген нәрселеріңді маған берекелі ет және мені алдын ала шешіп қойған нәрселеріңнен сақтай гөр. Расында, Сен үкім етесің, ал Саған ешкім үкім ете алмайды. Шынында, Сен дос тұтқан пендең қор болмайды. (Ал Сен Өзіңе жау тұтқан пендең қадірлі болмайды) Я, Раббымыз! Сең Игі-Берекелі әрі Аса Жоғарысың!»***[141]

---

135 Әбу Дауд 3893, әт-Тирмизи 3528. Қз.: «Сахихут-Тирмизи» 3/171.
136 Муслим 2261.
137 Муслим 2261, 2262.
138 Муслим 2261, 2263.
139 Муслим 2261.
140 Муслим 2263.
141 Әбу Дауд 1425, әт-Тирмизи 464, ән-Нәсаи 1744, Ибн Мәжаһ 1178, Ахмад 1718, әд-Дарими 1592, әл-Хаким 3/172. Сондай-ақ бұл хадисті әл-Бәйһақи да 2/209 жеткізген, әрі жақшаның ішіндегі сөздерді сол келтірген. Қз.: «Сахихут-Тирмизи» 1/144, «Сахих Ибн Мәжаһ» 1/194, «Ируаул-Ғалил» әл-Әлбани 2/172.

117. «*Аллаһуммә, инни ә'узу би-ридокә мин сәхатыкә, уә би-му'афәтикә мин 'уқубәтикә, уә ә'узу бикә минкә, лә ухсы сәнә-ән 'аләйка Әнтә кәмә әснәйтә 'алә нәфсика*».

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ، وَبِمُعَافَاتِكَ مِنْ عُقُوبَتِكَ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْكَ، لاَ أُحْصِي ثَنَاءً عَلَيْكَ، أَنْتَ كَمَا أَثْنَيْتَ عَلَى نَفْسِكَ))

Аудармасы: «***Я, Аллаһ! Расында, мен Сенің наразылығыңнан ризалығыңа, жазаңнан Өзіңнің жарылқауыңа сиынамын, әрі Өзіңнен Саған сиынамын! Мен Саған деген мадақты айтып тауыса алмаймын және Сен Өзінді мадақтағандай мақтай алмаймын***».[142]

118. «*Аллаһумма, и-йәкә нә'буду, уә ләкә нусалли уә нәсжуду, уә иләйкә нәс'а уә нәхфиду, нәржу рахмәтәкә уә нәхша 'азәбәкә, иннә 'азәбәкә бил-кәфиринә мулхәқ. Аллаһуммә, иннә нәстә'инукә, уә нәстәғфирукә, уә нусни 'аләйкә-л-хайра, уә лә нәкфурукә, уә ну'мину бикә, уә нәхда'у ләкә, уә нәхлә'у мән йәкфурука*».

((اللَّهُمَّ إِيَّاكَ نعْبُدُ، وَلَكَ نُصَلِّي وَنَسْجُدُ، وَإِلَيْكَ نَسْعَى وَنَحْفِدُ، نَرْجُو رَحْمَتَكَ، وَنَخْشَى عَذَابَكَ، إِنَّ عَذَابَكَ بِالكَافِرِينَ مُلْحَقٌ. اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْتَعِينُكَ، وَنَسْتَغْفِرُكَ، وَنُثْنِي عَلَيْكَ الْخَيْرَ، وَلاَ نَكْفُرُكَ، وَنُؤْمِنُ بِكَ، وَنَخْضَعُ لَكَ، وَنَخْلَعُ مَنْ يَكْفُرُكَ))

Аудармасы: «***Я, Аллаһ! Біз Саған ғана құлшылық етеміз, Саған намаз оқып, сәжде етеміз. Саған қарай ұмтылып, Саған асығамыз, әрі рахметіңді тілеп, азабыңнан қорқамыз. Шын мәнінде, Сенің азабың кәпірлерге жетеді. Я, Аллаһ! Расында, біз Сенен ғана көмек сұраймыз, әрі Сенен ғана кешірім тілейміз, әрі жақсылығың үшін Өзіңді дәріптейміз. Және Саған қарсы шықпаймыз. Біз Саған иман келтірдік, әрі біз Саған бойсұнамыз, әрі біз Саған қарсы болғандардан аулақ жүреміз***».[143]

33. ҮТІР НАМАЗЫНДА СӘЛЕМ БЕРГЕН СОҢ ОҚЫЛАТЫН ДҰҒА.

119. «***Субхәнәл-Мәликил-Қуддус***» (3 рет).

((سُبْحَانَ المَلِكِ القُدُّوسِ))

Аудармасы: «***Патша әрі Қасиетті (Аллаһ) Пәк***» (3 рет).

«***Раббил-мәлә-икәти уә-р-Рух***».

---

[142] Әбу Дауд 1427, әт-Тирмизи 3566, ән-Нәсаи 1746, Ибн Мәжаһ (1179), Ахмад 751. Қз.: «Сахихут-Тирмизи» 3/180, «Сахих Ибн Мәжаһ» 1/194, «Ируа' әл-Ғалил» 2/175.

[143] Хадисті имам әл-Бәйһақи «Сунанул-Кубрада» (2/211) келтірді және сахихтығын растады. Шейхул-Әлбани «Ируа'ул-Ғалилде»: «Жеткізушілер тізбегі сахих», - деп айтты (2/170). Хадис 'Умар (бин әл-Хаттабтан, Аллаһ оған разы болсын, мауқуф.

[رَبِّ الْمَلاَئِكَةِ وَالرُّوحِ]

*«**Періштелердің әрі Жәбірейілдің Раббысы!**»* (Бұл сөздерді дауыстап және созып айту керек).[144]

34. МАЗАСЫЗДЫҚ ПЕН УАЙЫМ БАСҚАН КЕЗДЕ ОҚЫЛАТЫН ДҰҒА.

120. ***«Аллаһуммә, инни ʻабдукә, ибну ʻабдикә, ибну әмәтикә, нәсыйяти би-йәдикә, мәдын фийә хукмукә, ʻадлун фи-йә қадоукә, әс-әлукә би-кулли исмин һуә ләкә, сәммәйтә биһи нәфсәкә, әу әнзәлтәһу фи китәбикә, әу ʻалләмтәһу әхәдән мин халқикә, әу истә'сәртә биһи фи ʻилми-л-ғайби ʻиндәкә, ән тәж'алә-л-Құр'әнә раби'а қалби, уә нура садри, уә жәлә-ә хузни уә зәһәбә һәмми!»***

((اللَّهُمَّ إِنِّي عَبْدُكَ، ابْنُ عَبْدِكَ، ابْنُ أَمَتِكَ، نَاصِيَتِي بِيَدِكَ، مَاضٍ فِيَّ حُكْمُكَ، عَدْلٌ فِيَّ قَضَاؤُكَ، أَسْأَلُكَ بِكُلِّ اسْمٍ هُوَ لَكَ، سَمَّيْتَ بِهِ نَفْسَكَ، أَوْ أَنْزَلْتَهُ فِي كِتَابِكَ، أَوْ عَلَّمْتَهُ أَحَداً مِنْ خَلْقِكَ، أَوِ اسْتَأْثَرْتَ بِهِ فِي عِلْمِ الغَيْبِ عِنْدَكَ، أَنْ تَجْعَلَ الْقُرْآنَ رَبِيعَ قَلْبِي، وَنُورَ صَدْرِي، وَجَلاَءَ حُزْنِي، وَذَهَابَ هَمِّي))

Аудармасы: «***Я, Аллаһ! Шын мәнінде, мен Сенің құлыңмын. Сенің құлың мен күңіңнің ұлымын. Менің тағдырым Сенің қолында. Сенің шешімің маған міндет әрі маған шығарған үкімің әділ. Саған тән болған барлық есімдеріңмен, Өзіңді атаған немесе Кітабыңда түсірген, немесе жаратылғандарыңның біріне үйреткен, немесе Өзіңнен басқаға құпия еткен барлық есімдеріңмен Өзіңе жалбарынамын: Құранды жүрегімнің көктемі, кеудемнің нұры, әрі мазасыздығым мен уайымымды әкетуші ете гөр!»***[145]

121. ***«Аллаһуммә инни ә'узу бикә мин әл-һәмми уәл-хазәни, уәл-'ажзи уәл-кәсәли, уәл-бухли уәл-жубни, уә дalә'ид-дәйни уә ғаләбәтир-рижәл».***

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْهَمِّ وَالْحَزَنِ، وَالْعَجْزِ وَالْكَسَلِ، وَالْبُخْلِ وَالْجُبْنِ، وَضَلَعِ الدَّيْنِ وَغَلَبَةِ الرِّجَالِ))

Аудармасы: «***Я, Аллаһ! Расында, мен Саған уайым-қайғыдан, әлсіздік пен жалқаулықтан, сараңдық пен қорқақтықтан, қарыздың ауыртпалығынан әрі адамдардың жәбірлеуінен сиынамын».***[146] (Бұл жерде адамдар жиі жағдайда не жәбірлеуші, не жәбірленуші болатыны меңзеліп тұр. Аударманың келесідей басқа нұсқасы да болуы мүмкін: «***...әрі адамдардың арасында қор болған күйге түсуімнен...***»).

---

[144] Ән-Нәсаи 3/244 № 1734, әд-Дарақутни 2/31 және басқалар. Жақшаның ішіндегілер – әд-Дарақутни (2/31 № 2) келтіретін қосымша. Жеткізушілер тізбегі сахих. Қз.: «Задул-Ма'ад» Шу'айб әл-Арнаут пен ʻАбдул-Қадир әл-Арнауттың тексергенімен (1/337).

[145] Ахмад 3712. Әл-Әлбани «Силсиләтул-ахадисис-сахихаһ» 1/337 кітабында сахих деген.

[146] Әл-Бухари 2893. Аллаһтың Елшісі, салләЛлаһу ʻаләйһи уә сәлләм, бұл сөздерді жиі айтатыны хабарланады. Қз.: Әл-Бухари ма'әл «Фатх» 11/173.

35. ҚАЙҒЫ БАСҚАН СӘТТЕ ОҚЫЛАТЫН ДҰҒА.

122. «*Лә иләһа иллә-Ллаһу-л-'Азыйму-л-Халиму, лә иләһа иллә-Ллаһу, Раббу-л-'Арши-л-'азыйми, лә иләһа иллә-Ллаһу, Раббу-с-сәмәуәти уә Раббу-л-арды уә Раббу-л-'Аршил-кәрими*».

((لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ الْعَظِيمُ الْحَلِيمُ، لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَرَبُّ الْأَرْضِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ))

Аудармасы: «***Ерекше Байсалды әрі Ұлы Аллаһтан басқа құлшылыққа лайықты құдай жоқ. Ұлы 'Аршының Раббысы – Аллаһтан басқа құлшылыққа лайықты құдай жоқ, көктер мен жердің Раббысы әрі Ардақты 'Аршының Раббысы – Аллаһтан басқа құлшылыққа лайықты құдай жоқ*».**[147]

123. «***Аллаһуммә, рахмәтәкә әржу, фә лә тәкилни илә нәфси тарфәтә 'айнин, уә аслих ли шә'ни кулләһу, лә иләһа иллә Әнта!***»

((اللَّهُمَّ رَحْمَتَكَ أَرْجُو، فَلاَ تَكِلْنِي إِلَى نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ، وَأَصْلِحْ لِي شَأْنِي كُلَّهُ، لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ))

Аудармасы: «***Я, Аллаһ! Сенің рахымыңа үміт етемін. Мені бір мезетке болса да өз нәпсіме тастама, әрі менің барлық жұмыстарымды оңда, Сенен басқа құлшылыққа лайықты құдай жоқ!***»[148]

124. «*Лә иләһа иллә Әнта, субхәнәкә, инни қунту минә-з-золимин!*»

((لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ))

Аудармасы: «***Сенен басқа құлшылыққа лайықты құдай жоқ. Сен (кемшілік атаулыдан) Пәксің. Расында, мен (өзіме) зұлымдық жасаушылардан болдым***».[149]

125. «***Аллаһу, Аллаһу, Рабби, лә ушрику биһи шәй-ә!***»

((اللَّهُ اللَّهُ رَبِّي لاَ أُشْرِكُ بِهِ شَيْئاً))

Аудармасы: «***Аллаһ, Аллаһ, Раббым, Оған ешкімді серік қоспаймын!***»[150]

---

[147] Әл-Бухари 6345, Муслим 2730.

[148] Әбу Дауд 5090, Ахмад 20430. Әл-Әлбани «Сахих Әбу Дауд» 3/959 кітабында хадисті қабылдауға жарамды (хасан) деді.

[149] Әт-Тирмизи 3505, Әл-Хаким хадисті сахих деді және онымен әз-Заһаби (1/505) келісті. Қз.: «Сахихут-Тирмизи» 3/168.

[150] Әбу Дауд 1525, Ибн Мәжаһ 3882. Қз.: «Сахих Ибн Мәжаһ» 2/335.

36. ДҰШПАНҒА НЕМЕСЕ ӘДІЛЕТСІЗ БАСШЫЛАРҒА ЖОЛЫҚҚАНДА ОҚЫЛАТЫН ДҰҒА.

126. «*Аллаһуммә, иннә нәж'алу-кә фи нухури-һим уә нә'узу бикә мин шурурииһим».*

((اللَّهُمَّ إِنَّا نَجْعَلُكَ فِي نُحُورِهِم، وَنَعُوذُ بِكَ مِنْ شُرُورِهِمْ))

Аудармасы: «***Я, Аллаһ! Шын мәнінде, біз Сені олардан калқан етеміз, әрі олардың жамандықтарынан Өзіңе сиынамыз!»***[151]

127. «***Аллаһуммә, Әнтә 'адуди, уә Әнтә нәсыри, бикә әжулю, уә бикә асулю, уә бикә уқатилю!"***

((اللَّهُمَّ أَنْتَ عَضُدِي، وَأَنْتَ نَصِيرِي، بِكَ أَحُولُ وَبِكَ أَصُولُ، وَبِكَ أُقَاتِلُ))

Аудармасы: «***Я, Аллаһ! Сен менің күш-құдіретімсің әрі Сен менің қорғаушымсың, мен Сенің колдауыңмен жүремін, әрі Сенің қолдауыңмен шабуыл жасаймын, әрі Сенің қолдауыңмен шайқасамын!»***[152]

128. «***Хәсбунә-Лаһу уә ни'мә-л-Уәкил!***»

((حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ))

Аудармасы: **«Бізге Аллаһ жетіп асады, Ол нендей жақсы Көмекші!»** («Әли Имран» сүресі, 173-аят).[153]

37. БАСШЫНЫҢ ЗҰЛЫМДЫҒЫНАН ҚОРЫҚҚАН КІСІ АЙТАТЫН ДҰҒА.

129. «***Аллаһумма, Раббә-с-сәмәуәти-с-сәб-'и, уә Раббә-л-'Арши-л-'азыйми, кун ли жәран мин,*** (осы жерде кімнен қорықса, соның есімін атау керек)***, уә әхзәбиһи мин халәиқи-кә, ән яфрута 'аләййа ахадун минһум әу ятға, 'Аззә жәрукә, уә жәллә сәнә-укә, уә лә иләһа иллә Әнта!***»

((اللَّهُمَّ ربَّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ، وَرَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، كُنْ لِي جَاراً مِنْ فُلاَنِ بْنِ فُلاَنٍ، وَأَحْزَابِهِ مِنْ خَلاَئِقِكَ، أَنْ يَفْرُطَ عَلَيَّ أَحَدٌ مِنْهُمْ أَوْ يَطْغَى، عَزَّ جَارُكَ، وَجَلَّ ثَنَاؤُكَ، وَلاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ))

Аудармасы: «***Жеті көктің Раббысы, ұлы 'Аршының Раббысы – Аллаһ! Маған пәленшенің ұлы түгеншеден,*** (яғни қорыққан адамның есімін атау) ***және жаратылыстарыңның ішіндегі оның сыбайластарынан Өзің қорған бол! Олардың ешқайсысы маған зәбір көрсетіп, қысым жасай алмайтындай (қорған бол). Сенің***

---

[151] Әбу Дауд 1537, Әл-Хаким хадисті сахих деді және онымен әз-Заһаби келісті 2/142.
[152] Әбу Дауд 2632, әт-Тирмизи 3584. Қз.: «Сахихут-Тирмизи» 3/183.
[153] Әл-Бухари 4563.

қорғауың мықты. Сондай-ақ Сенің мерейің үстем әрі Сенен басқа құлшылыққа лайықты құдай жоқ!»[154]

130. «*Аллаһу Әкбару, Аллаһу Ә'аззу мин халқиһи жәми'ан, Аллаһу Ә'аззу мим-мә әхафу уә әхзәру, ә'узу биЛләһи-лләзи лә иләһа иллә һууә, әл мумсики-с-сәмәуәти-с сәб'и ән яқа'нә 'аләл-арды иллә би изниһи, мин шәрри 'абдикә* (қорыққан адамның есімін атау), *уә жунудиһи уә әтбә'иһи уә әшйә'иһи минәл-жинни уәл-инси. Аллаһуммә, кун ли жәран мин шәрриһим, жәллә сәнәукә уә 'аззә жәрукә, уә тәбәрака-смукә, уә лә иләһа ғайрук!*» (3 рет).

((اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَعَزُّ مِنْ خَلْقِهِ جَمِيعاً، اللَّهُ أَعَزُّ مِمَّا أَخَافُ وَأَحْذَرُ، أَعُوذُ بِاللَّهِ الَّذِي لاَ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ، الْمُمْسِكِ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ أَنْ يَقَعْنَ عَلَى الْأَرْضِ إِلاَّ بِإِذْنِهِ، مِنْ شَرِّ عَبْدِكَ فُلاَنٍ، وَجُنُودِهِ وَأَتْبَاعِهِ وَأَشْيَاعِهِ، مِنْ الْجِنِّ وَالإِنْسِ، اللَّهُمَّ كُنْ لِي جَاراً مِنْ شَرِّهِمْ، جَلَّ ثَنَاؤُكَ وَعَزَّ جَارُكَ، وَتَبَارَكَ اسْمُكَ، وَلاَ إِلَهَ غَيْرُكَ)) (ثلاث مرَّاتٍ)

Аудармасы: «*Аллаһ Ең Ұлы, Аллаһ Өзінің жаратқандарының баршасынан Үстем. Аллаһ менің қауіптеніп сақтанған нәрселерімнен де Үстем. Өзінен басқа құлшылыққа лайықты құдай болмаған, соңдай-ақ жеті көкті Өзінің рұқсатынсыз жерге құлап кетуден ұстап тұрған Аллаһқа пәленшенің* (қорыққан адамның есімін атау) *жамандығынынан, оның жындар мен адамдардан құралған нөкерлерінен, сыбайластарынан және жақтастарынан сиынамын. Я, Аллаһ! Олардың кесірінен маған қорған бол. Саған ұлы мадақ, Сен қорғаған күшті, Сенің есімің берекелі! Өзіңнен басқа құлшылыққа лайықты құдай жоқ!*»[155] (Бұл сөздерді үш рет қайталау керек)

38. ДҰШПАНҒА ҚАРСЫ АЙТЫЛАТЫН ДҰҒА.

131. «*Аллаһуммә, мунзилә-л-Китәби, сари'а-л-хисаби, иһзими-л-ахзәбә, Аллаһуммә-һзим-һум уә зәлзил-һум!*»

((اللَّهُمَّ مُنْزِلَ الْكِتَابِ، سَرِيعَ الْحِسَابِ، اهْزِمِ الأَحْزَابَ، اللَّهُمَّ اهزِمْهُمْ وَزَلْزِلْهُمْ))

Аудармасы: «*Кітапты түсірген және есепке жылдам Аллаһым! Бұл адамдарды күйретіп жең. Я, Аллаһым! Оларды талқандап, есін кетір*».[156]

39. БІРЕУЛЕРДЕН ҚОРЫҚҚАН КІСІ АЙТАТЫН ДҰҒА.

132. «*Аллаһуммә, кфини-һим би-мә ши'тә!*»

---

154 Әл-Бухари «Әл-Адабул-Муфрадта» (707), ал әл-Әлбани «Сахихул-Адабул-Муфрадта» (545) хадисті сахих деді.

155 Әл-Бухари «Әл-Адабул-Муфрадта» 708 және әл-Әлбани «Сахихул-Адабул-Муфрад» хадисті сахих деді 546.

156 Муслим 1742.

((اللَّهُمَّ اكْفِنِيهِمْ بِمَا شِئْتَ))

Аудармасы: «***Я, Аллаһ! Мені Өзің калаған жолыңмен олардан құтқара гөр!»***[157]

40. ИМАНЫНА КҮМӘНДАНҒАН КІСІ ОҚИТЫН ДҰҒА.

133:

1) Аллаһтан қорғау тілеп: «***Ә’узу бил-Ләһи мин әш-шайтанир-ражим!***», – деу керек.

أَعـوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْـطانِ الرَّجيـم

Аудармасы: «***Қуылған шайтанның азғыруынан Аллаһтан пана тілеймін!***»[158]

2) Күмән тудырып жатқан ісінен тыйылу керек.[159]

134. «***Әмәнту би-Ләһи уә русулиһ***», - деп айтады.

((آمَنْتُ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ))

Аудармасы: «***Аллаһқа және Оның елшілеріне иман келтірдім».***[160]

135. Кейін төмендегі аятты оқу қажет:

هُوَ الأَوَّلُ، وَالآَخِـرُ، وَالظّـاهِـرُ، وَالْبـاطِـنُ، وَهُوَ بِكُلِّ شَـيءٍ عَلـيم

«Ол (Аллаһ) Әуелгі, әрі Ақырғы және Ол Көрнеу, әрі Көмес. Ол барлық нәрсені Толық Білуші» («әл-Хадид» сүресі, 3-аят).[161]

41. АЛЛАҺТАН ҚАРЫЗЫН ӨТЕУГЕ КӨМЕКТЕСУІН СҰРАП ОҚИТЫН ДҰҒА.

136. «***Аллаһуммә, кфи-ни би халәликә ‘ан хәрамикә уә әғнини би фәдликә ‘аммән сиуәк!***»

((اللَّهُمَّ اكْفِنِي بِحَلاَلِكَ عَنْ حَرَامِكَ، وَأَغْنِنِي بِفَضْلِكَ عَمَّنْ سِوَاكَ))

Аудармасы: «***Я, Аллаһ! Мені хәлал еткен нәрселерің арқылы харам еткен нәрселеріңе жүгінуден сақтай гөр, әрі Өз кеңшілігіңмен мені Өзіңнен басқаларға мұқтаж етпе!***» [162]

---

157 Муслим 3005.
158 Әл-Бухари «Фатх әл-Бәри» шархымен 6/336 № 3276, Муслим 134.
159 Әл-Бухари «Фатх әл-Бәри» шархымен 6/336 № 3276, Муслим 134.
160 Муслим 134.
161 Әбу Дауд 5110, Әл-Әлбани «Сахих Әбу Даудта» (3/962) хадисті қабалдауға жарамды деген.

137. «***Аллаһуммә, инни ә'узу бикә минәл һәмми уәл-хәзәни, уәл-'ажзи уәл-кәсәли, уәл-бухли уәл-жубни, уә долә'и-д-дәйни уә ғаләбәтир-рижәл».***

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْهَمِّ وَالْحَزَنِ، وَالْعَجْزِ وَالْكَسَلِ، وَالْبُخْلِ وَالْجُبْنِ، وَضَلَعِ الدَّيْنِ وَغَلَبَةِ الرِّجَالِ))

Аудармасы: «***Я, Аллаһ! Расында, мен Саған уайым-қайғыдан, әлсіздік пен жалқаулықтан, сарандық пен қорқақтықтан, қарыздың ауыртпалығы мен адамдардың қыспағынан Өзіңе сиынамын!»***[163]

42. НАМАЗДА ЖӘНЕ ҚҰРАН ОҚУ КЕЗІНДЕ ШАЙТАННЫҢ АЗҒЫРУЫНА ҚАРСЫ ОҚЫЛАТЫН ДҰҒА.

138. «***Ә'узу би-Ләһи мин әш-шайтанир-ражим!***»

((أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيطَانِ الرَّجِيم))

Аудармасы: «***Қуылған шайтанның азғыруынан Аллаһтан пана тілеймін!***» (Осы сөздерді айтып, сол жағына 3 рет (аздап «түф-түф» деп, сілекей шашпай) түкіреді.[164]

43. ӨЗІНЕ ҚИЫН БОЛЫП КӨРІНГЕН ӘЛДЕБІР НӘРСЕГЕ ЖОЛЫҚҚАН КІСІ ОҚИТЫН ДҰҒА

139. «***Аллаһуммә, лә сәһлә иллә мә жә'алтәһу сәһлән, уә Әнтә тәж'алул-хазнә изә ши'тә сәһлә!***»

((اللَّهُمَّ لاَ سَهْلَ إِلاَّ مَا جَعَلْتَهُ سَهْلاً، وَأَنْتَ تَجْعَلُ الْحَزْنَ إِذَا شِئْتَ سَهْلاً))

Аудармасы: «***Я, Аллаһ! Өзің жеңілдеткен істен жеңіл еш нәрсе жоқ, әрі егер Сен қаласаң, осы қиындықты да жеңілдетесің!»***[165]

44. КҮНӘ ІС ЖАСАП ҚОЙҒАН КІСІ НЕ ІСТЕП, НЕ АЙТУЫ ҚАЖЕТ?

140. Аллаһ Елшісінің, саллә-Ллаһу 'аләйһи уә сәлләм, былай деп айтқаны жеткізіледі: «***Егер әлдебір пенде қандай да бір күнә жасап қойса, содан кейін жақсылап***

[162] Әт-Тирмизи 3563. Қз.: «Сахихут-Тирмизи» 3/180.

[163] Әл-Бухари 7/158. Осы кітаптың № 121 тармағын қараңыз.

[164] Муслим 2203. Абул-'Аләнің сөздерінен, (бірде) 'Усман ибн Абул-'Ас, Аллаһ оған разы болсын, Пайғамбарға, оған Аллаһтың игілігі мен сәлемі болсын, келіп: «*Уа, Аллаһтың елшісі, ақиқатында, шайтан маған намаз және Құран оқуыма кедергі жасап, (оқып жатқан нәрселерімді) өзім үшін түсініксіз етеді)!*», - деп айтқаны жеткізіледі. (Бұған) Аллаһтың Елшісі, саллә-Ллаһу 'аләйһи уә ссәләм: «***Бұл – Хинзаб есімді шайтан, әрі егер сен оның (азғыруын) сезінсең, Аллаһқа одан қорғау тілеп дұға ет те, сол жағыңа үш рет түкір***», - деп жауап берді. ('Усман): «*Мен солай істедім, әрі Аллаһ оны менен аулақ етті*», - деді.

[165] Ибн Хиббан өзінің «әс-Сахихында» (2427), Ибн Сунни («Мауаридта») (351). Әл-Хафиз: «*Бұл хадис сахих*», - деді. Сондай-ақ бұл хадисті 'Абдул-Қадир әл-Арнаут та имам ән-Науауидің «әл-Азкар» кітабына жасаған тахрижында (106-бет) сахих деді.

(яғни шариғат бекіткен тәртіп-ретімен – ред.) ***дәрет алса, кейін екі ракағат намаз оқып, содан соң Алаһтан жарылқау тілесе, Аллаһ міндетті түрде оны кешіреді».***[166]

45. ШАЙТАНДЫ ӘРІ ОНЫҢ АЗҒЫРУЫН КЕТІРЕТІН ДҰҒА.

141. Аллаһқа шайтанның азғыруынан қорғау тілеп сиынып: ***«Ә'узу би-Лләһи мин әш-шайтанир-ражим!»,*** - деу.

أَعـوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْـطانِ الرَّجيـم

Аудармасы: ***«Қуылған шайтанның азғыруынан Аллаһтан пана тілеймін!»***[167]

142. Азан айту.[168]

143. Аллаһты еске алу сөздері (зікір) және Құран оқу.[169]

46. ӨЗІНЕ ҰНАМАЙТЫН ІС БОЛЫП ҚАЛҒАНДА НЕМЕСЕ ШАРАСЫЗ ХАЛГЕ ТАП БОЛҒАНДА ОҚЫЛАТЫН ДҰҒА.

144. ***«Қадару-Лаһу уә мә шә-ә фә'әлә».***

((قَدَرُ اللَّهِ وَمَا شَاءَ فَعَلَ))

Аудармасы: ***«Бұл – Аллаһтың тағдырға жазғаны, әрі Ол қалағанын істеді».***[170]

'

47. ПЕРЗЕНТТІ БОЛҒАН КІСІНІ ҚҰТТЫҚТАУ СӨЗДЕРІ ӘРІ ОНЫҢ ЖАУАБЫ.

---

[166] Әбу Дауд 1521, Әт-Тирмизи 406. Әл-Әлбани «Сахих Әбу Дауд» кітабында (1/283) хадисті сахих деді.

[167] Әбу Дауд 1/203, Ибн Мәжаһ 807. Осы кітаптың № 31 тармағын қараңыз. Сондай-ақ «әл-Му`минун» сүресінің 97-98 аяттарын қараңыз.

[168] Муслим 389, әл-Бухари 608.

[169] Аллаһтың Елшісі, салләЛлаһу 'аләйһи уә сәлләм: ***"Үйлеріңді қабірге айналдырмаңдар! Ақиқатында, «әл-Бақара» сүресі оқылған үйден шайтан қашады"***, - дегені хабарланады. Сондай-ақ таңертеңгі және кешкі зікірлерді айту, ұйқы алдында және ұйқыдан оянған кезде, үйге кіргенде және үйден шыққанда, мешітке кіргенде және мешіттен шыққанда айтылатын зікір-дұғаларды айту, және басқа да шариғат заңдастырған зікір сөздері, мысалы, ұйықтар кезде «Аят әл-Курсиді» және «әл-Бақара» сүресінің соңғы екі аятын оқу да шайтанды қуады. Ал ***«Лә иләһа иллә-Лләһу уаһдаһу лә шарика ләһу, ләһу-л-мульку уә ләһу-л-хамд, уә һуа 'алә кулли шәйин қадир (Аллаһтан басқа құлшылыққа лайықты құдай жоқ Ол Жалғыз, Оның серігі жоқ. Бүкіл билік Оған тән! Барлық мадақ Оған лайық! Оның барлық нәрсеге күш-құдіреті толық жетеді!)»*** деген сөздерді 100 рет айтқан адамға, бұл сөздер күні бойы шайтаннан қорғау болады. Осы кітаптың № 93 тармағын қараңыз. Азан сөздері де шайтанды қуады.

[170] Аллаһтың Елшісі (салләЛлаһу 'аләйһи уә сәлләм) былай деген: ***"Күшті мұсылман Алла Тағала құзырында әлсіз мұсылманнан жақсырақ, бірақ олардың әрбірінде жақсылық бар. Өзіңе пайдасы тиетін нәрсеге ұмтыл. Аллаһ Тағаладан жәрдем тіле де, мойыма. Егер сен бірдеңеге ұшырай калсаң «Қап, әттеген-ай! Егер де мен бұл істі былай істегенімде ғой», - деп айтушы болма. Керісінше: «Бұл – Аллаһтың тағдырға жазғаны, әрі Ол қалағанын істеді», - деп айт, өйткені бұл «егер де» деген сөз шайтанның (істеріне) жол ашуға себепші болады".*** Муслим 2664.

145. Перзент көрген әкеге былай деп айту керек:

«Барака-Ллаһу ләкә фил-мәуһуби ләкә, уә шәкәртә-л-Уәһибә, уә бәләға әшуд-дәһу, уә рузиқтә бирраһ!»

بَارَكَ اللهُ لَكَ فِالْمَوْهُوبِ, وَ شَكَرْتَ الْوَاهِبِ, وَ بَلَغَ أَشُدَّهُ, وَ رُزِقْتَ برَّه --- بَارَكَ اللهُ لَكَ فِالْمَوْهُوبِ, وَ شَكَرْتَ الْوَاهِبِ, وَ بَلَغَ أَشُدَّهُ, وَ رُزِقْتَ برَّه

Аудармасы: ***«Аллаһ Тағаланың сізге берген сыйы берекелі болсын! Сіз бұл сыйды берген Сыйлаушыға шүкірлік етіңіз. Аллаһ Тағала сізге оның кәмелетке толып, оның сізге сый-құрмет жасауын көруіңізді нәсіп етсін!»***[171]

Ал бұл тілекке әке былай жауап беруге тиіс:

«Бәрәка-Ллаһу ләкә уә бәракә ‘аләйкә, уә жәзәкәл-Лаһу хайран, уә разәқакә-Ллаһу мисләһу, уә әжзәлә сәуәбәкә!»

بَارَكَ اللَّهُ لَكَ وَبَارَكَ عَلَيْكَ، وَجَزَاكَ اللَّهُ خَيْراً، وَرَزَقَكَ اللَّهُ مِثْلَهُ، وَأَجْزَلَ ثَوَابَكَ

Аудармасы: ***«Аллаһ Тағала сізді де берекелі етсін, әрі сізге береке және игілігімен қайырсын! Аллаһ Тағала мұндай (сыйды) сізге де нәсіп етсін, әрі сізге көптен сауабынан жазсын!»*** [172]

48. БАЛАЛАРДЫ ТҮРЛІ ЖАМАНДЫҚТАРДАН ҚОРҒАУ ҮШІН АЙТЫЛАТЫН ДҰҒА.

146. Аллаһтың Елшісі, саллә-Ллаһу ‘аләйһи уә сәлләм, немерелері Хасан мен Хусайнге былай деп дұға ететіні хабарланады:

---

[171] Әл-Хасан әл-Басри сөздері деп айтылады. Қз.: Ибнул-Қаййим «Тухфатул-маудуд» (20-бет), ол жерде ол Ибнул-Мунзирдің «Әл-Аусат» кітабына сілтеме жасайды.

[172] Имам ән-Науауи «Әл-Азкар» (349). Қз.: Салим әл-Һиләлидің «Сахиху-л-Азкар» кітабы (2/713). Бұл асардың сахихтығында ғалымдар арасында келіспеушіліктер бар. Алайда бала туылуымен қалай құттықтау керектігі туралы сахих асарлар да бар:

Әс-Сарий ибн Яхьядан Хасан әл-Басриге «Бала туылуымен қалай құттықтау керек?» деген сұрақ қойылғанда, ол: *«Аллаһ оны сен үшін де, Мухаммадтың (оған Аллаһтың игілігі мен сәлемі болсын) үмметі үшін де игі-берекелі етсін»,* - деп жауап бергені туралы жеткізіледі. Әт-Табарани «әд-Ду’а» № 945, Ибн Аби-д-Дунья «әл-’Иял» 1/363. Бұл хабардың иснады хасан, бұл туралы «әд-Ду’а» кітабының зерттеушісі доктор Мухаммад әл-Бухари айтқан.

Хамад ибн Зәйд былай баяндайтын: «Айюб (әс-Сахтияни) бала туылуымен құттықтағанда: *«Аллаһ оны сен үшін де, Мухаммадтың (оған Аллаһтың игілігі мен сәлемі болсын) үмметі үшін де игі-берекелі етсін»,* - дейтін», Әт-Табарани «әд-Ду’а» № 946, Ибн Аби-д-Дунья «әл-’Иял» 1/366 және Абу Ну’айм «әл-Хилия» 3/18.

Бұл асарларда Хасан әл-Басри мен Айюб әс-Сахтияни құттықтаудың бірдей түрін қолданған:

جَعَلَهُ اللهُ مُبَارَكًا عَايْكَ وَعَلَي أُمَّةِ مُحَمَّدً صَلَى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّم

«Жә’аләһу-Ллаһу мубаракан ‘аләйка уә ‘алә уммати Мухаммад, саллә-Ллаһу ‘аләйһи уә сәлләм».

«У'изу-кумә би-кәлимәти-Ләһи-т-тәммәти мин кулли шәйтанин уә һәммәтин, уә мин кулли 'айнин-ләммәһ!»

((أُعِيذُكُمَا بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ وَهَامَّةٍ، وَمِنْ كُلِّ عَيْنٍ لاَمَّةٍ))

Аудармасы: ***«Аллаһтың кәміл сөздерімен Ол сендерді кез-келген шайтаннан, әрі түрлі зиянкес жәндіктерден және сұқ көзден сақтасын деп Оған сиынамын!»***[173]

49. НАУҚАСТЫҢ КӨҢІЛІН СҰРАП БАРҒАНДА АЙТЫЛАТЫН ДҰҒА.

147. «Лә бә'сә, тоһу-рун ин шә-Аллаһ».

((لاَ بأْسَ طَهُورٌ إِنْ شَاءَ اللَّهُ))

Аудармасы: ***«Ештеңе етпейді, Аллаһ қаласа тазарасың».***[174]

148. ***«Әс-әлу-Лаһа-л-'Азыймә, Раббә-л-'Арши-л-'Азыйми ән-яшфийяк»*** (7рет).

((أَسْأَلُ اللَّهَ الْعَظِيمَ رَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ أَنْ يَشْفِيَكَ)) (سبع مرات)

Аудармасы: ***«Ұлы 'Аршының Раббысы – Ұлы Аллаһтан саған шипа беруін тілеймін».*** (Бұл сөздерді жеті рет қайталап айту керек).[175]

50. НАУҚАСТЫҢ КӨҢІЛІН СҰРАП БАРУДЫҢ АРТЫҚШЫЛЫҒЫ.

149. Аллаһ Елшісінің, саллә-Лаһу 'аләйһи уә сәлләм, былай деп айтқаны жеткізіледі: ***"Исламдағы бауырын зиярат жасау үшін шыққан адам, отырғанға дейін Жәннат бақтарының ішімен жүріп барады, ал отырған кезінде ол (Аллаһтың) рахымына бөленеді. Әрі егер бұл таңертең орын алған болса, онда ол кісі үшін кешке дейін 70 мың періште (Аллаһқа) дұға етеді. Ал егер бұл кешке орын алған болса, онда ол кісі үшін таң атқанша 70 мың періште (Аллаһқа) дұға етеді".***[176]

51. ӨМІРДЕН КҮДЕР ҮЗГЕН НАУҚАС АДАМНЫҢ АЙТАТЫН ДҰҒАСЫ.

150. ***«Аллаһуммә, ғфир ли, уә-рхамни уә әл-хиқни би-р-Рафиқи-л-Ә'лә!»***

---

[173] Әл-Бухари 3371, Ибн 'Аббастың, оған және оның әкесіне Аллаһ разы болсын, хадисінен.

[174] Әл-Бухари «Фатх әл-Бәри» шархымен (10/118), № 3616.

[175] Аллаһ Елшісінің, салләЛлаһу 'аләйһи уә сәлләм: ***«Егер де Исламды ұстанушы кез-келген пенде әлі ажалы жетпеген науқастың көңілін сұрап барып: «Әс-әлу-Лаһә-л-'Азыймә Раббә-л-'Арши-л-'Азыйми ән-яшфияк» («Ұлы 'Аршының Раббысы – Ұлы Аллаһтан саған шипа беруін тілеймін»), – деп жеті рет айтса, ол міндетті түрде ауруынан айығады»,*** – дегені хабарланады. Әт-Тирмизи 2083, Әбу Дауд 3106. Қз.: «Сахихут-Тирмизи» 2/210, «Сахихул-Жәми'» 5/180.

[176] Әт-Тирмизи 969, Ибн Мәжаһ 1442, Ахмад 975. Қз.: «Сахих Ибн Мәжаһ» 1/244, «Сахихут-Тирмизи» 1/286. Бұл хадисті сондай-ақ Ахмад Шакир де сахих деген.

((اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي، وَارْحَمْنِي، وَأَلْحِقْنِي بِالرَّفِيقِ الْأَعْلَى))

Аудармасы: ***«Я, Аллаһ! Мені жарылқай гөр, әрі маған рақым ете гөр және мені ең жоғарғы достарыңа қос»***[177] («Әр-Рафиқ әл-Ә'лә» дегенде бұл жерде «әр-Рафиқ» деген есімге ие Аллаһ Тағаланың Өзі, немесе періштелер, пайғамбарлар, елшілер т.б меңзелуде).

151. Пайғамбар салләллаһу ‘аләйһи уә сәлләм, өмірден өтер шағында бірнеше рет қолдарын суы бар ыдысқа батырып, содан соң қолымен бетін сүртіп:

«Лә иләһа иллә-Ллаһу, иннә ли-л-мәути лә-сәкәратин!»

((لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ إِنَّ لِلْمَوْتِ سَكَرَاتٍ))

Аудармасы: ***«Аллаһтан басқа құлшылыққа лайықты құдай жоқ, күдіксіз, өлімнің алдында жанталасар қиындықтар келеді!»***, - дегені хабарланады.[178] (Бұл жерде өлім ауызында жатқан адамның тәні мен жаны кешетін азаптары, басқаша айтқанда жанталас (агония) туралы айтылуда).

152. ***«Лә иләһа иллә-Ллаһу уа-Ллаһу әкбар, лә иләһа иллә-Ллаһу уәхдаһ, лә иләһа иллә-Ллаһу уахдәһу лә шәрикә ләһ, лә иләһа иллә-Ллаһу ләһул-мулку уә ләһул-хамду, лә иләһа иллә-Ллаһу уә лә хаулә уә лә қууәтә иллә би-Ләһ!»***

((لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ، لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ، لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَلاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِاللَّهِ))

Аудармасы: ***«Аллаһтан басқа құлшылыққа лайықты құдай жоқ, Аллаһ Ең Ұлы. Аллаһтан басқа құлшылыққа лайықты құдай жоқ. Ол Жалғыз. Аллаһтан басқа құлшылыққа лайықты құдай жоқ. Ол Жалғыз және Оның серігі жоқ. Аллаһтан басқа құлшылыққа лайықты құдай жоқ. Бүкіл билік Онікі әрі бүкіл мақтау-мадақтау Оған лайық. Аллаһтан басқа құлшылыққа лайықты құдай жоқ. Барлық күш-қуат тек Аллаһқа ғана тән!»***[179]

52. ЖАН ТАПСЫРЫП ЖАТҚАН КІСІНІҢ ЕСІНЕ САЛЫП АЙТЫЛАТЫН СӨЗ.

153. Кімнің соңғы сөзі ***«Лә иләһа иллә-Ллаһ»*** (***«Аллаһтан басқа құлшылыққа лайықты құдай жоқ!»)*** болса, сол Жәннатқа кіреді.[180]

[177] Әл-Бухари 4435, Муслим 2444.

[178] Әл-Бухари «Фатх әл-Бәри» шархымен (8/144) № 4449. Бұл хадисте сондай-ақ Пайғамбардың (оған Аллаһтың игілігі мен сәлемі болсын) қайтыс болуы алдында сиуак қолданғаны туралы да айтылады.

[179] Әт-Тирмизи 3430, Ибн Мәжаһ 3794. Әл-Әлбани хадисті сахих деді. Қз.: «Сахихут-Тирмизи» 3/152, «Сахих Ибн Мәжаһ» 2/317.

[180] Әбу Дауд 3116. Қз.: «Сахихул-Жәми’» 5/432.

((مَنْ كَانَ آخِرُ كَلاَمِهِ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ دَخَلَ الْجَنَّةَ))

53. БАҚЫТСЫЗДЫҚҚА ҰШЫРАҒАН АДАМ АЙТАТЫН ДҰҒА.

154. «***Иннә ли-Лләһи уә иннә иләйһи ражи'ун, Аллаһуммә-жур-ни фи мусыйбәти уә әхлиф-ли хайран мин-һә!***»

((إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ، اللَّهُمَّ أْجُرْنِي فِي مُصِيبَتِي، وَأَخْلِفْ لِي خَيْرَاً مِنْهَا))

Аудармасы: «***Шын мәнінде, біз Аллаһқа тиесіліміз және оған қайтып барамыз. Я, Аллаһ! Осы бақытсыздығым себепті маған сауап бере гөр, әрі маған оның орнына одан жақсысын нәсіп ет!***»[181]

54. МӘЙІТТІҢ КӨЗІН ЖАПҚАНДА АЙТЫЛАТЫН ДҰҒА.

155. «***Аллаһуммә-ғфир (...)*** (қайтыс болған адамның есімін атау) ***уәрфә' дәражәтәһу фи-л-мәһди-инә, уә-хлюфһу фи 'ақибиһи фи-л-ғабирина, уә-ғфир ләнә уә ләһу, йә Раббә-л-'аләминә, уә-фсәх ләһу фи қабриһи уә нәууир ләһу фиһ!***»

((اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِفُلاَنٍ (بِاسْمِهِ) وَارْفَعْ دَرَجَتَهُ فِي الْمَهْدِيِّينَ، وَاخْلُفْهُ فِي عَقِبِهِ فِي الْغَابِرِينَ، وَاغْفِرْ لَنَا وَلَهُ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ، وَافْسَحْ لَهُ فِي قَبْرِهِ، وَنَوِّرْ لَهُ فِيهِ))

Аудармасы: «***Я, Аллаһ*** пәленшенің ***күнәларын кешір. Оның дәрежесін тура жолда болғандардың арасында жоғарылат, әрі оның артында қалғандарға Өзің қамқор бол. Я, әлемдердің Раббысы! Бізді де, оны да жарылқа. Оның кабірін ол үшін кең және жарық ет!***»[182]

55. МӘЙІТКЕ ЖАНАЗА НАМАЗЫН ОҚЫҒАНДА АЙТАТЫН ДҰҒА.

156. (Жақшаларда, қайтыс болған әйел адамға дұға оқылғанда қолданылатын әйел тектегі жалғаулар келтірілген):

«***Аллаһуммә-ғфир лә-һу(-һа), уә-рхам-һу(-һа), уә 'афи-һи(-һа), уә'фу 'анһу(-һа), уә әкрим нузу-лә-һу(-һа), уә уәсси' мудхалә-һу(-һа), уәғ-силһу(-һа) би-л-мә-и уәс-сәлжи уә-л-бәради, уә нәққи-һи(-һа) минәл-хатайа кәмә нәққайтә-с-сәубә-л-әбйәда минәд-дәнәси, уә әбдил-һу(-һа) дәран хайран мин дәри-һи(-һа), уә әһлән хайран мин әһли-һи(-һа), уә зәужән хайран мин зәужи-һи(-һа), уә әдхи-л-һу(-һа)-л-жәннәта уә ә'из-һу(-һа) мин 'азәби-л-қабри уа 'азаби-н-нәр!***»

---

[181] Муслим 918.
[182] Муслим 920.

((اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ وَارْحَمْهُ، وَعَافِهِ، وَاعْفُ عَنْهُ، وَأَكْرِمْ نُزُلَهُ، وَوَسِّعْ مُدْخَلَهُ، وَاغْسِلْهُ بِالْمَاءِ وَالثَّلْجِ وَالْبَرَدِ، وَنَقِّهِ مِنَ الْخَطَايَا كَمَا نَقَّيْتَ الثَّوْبَ الأَبْيَضَ مِنَ الدَّنَسِ، وَأَبْدِلْهُ دَاراً خَيْراً مِنْ دَارِهِ، وَأَهْلاً خَيْراً مِنْ أَهْلِهِ، وَزَوْجَاً خَيْراً مِنْ زَوْجِهِ، وَأَدْخِلْهُ الْجَنَّةَ، وَأَعِذْهُ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ [وَعَذَابِ النَّارِ]))

Аудармасы: «***Я, Аллаһ! Оны жарылқай гөр! Әрі оған рақым ете гөр. Әрі оны*** (қабір азабынан және қабір сынағынан) ***сақта, оны ғафу ет, әрі оның Жәннаттағы орнын несібелі ете гөр! Оның қабірін кең ет, әрі оны сумен, қармен және бұршақпен жу, әрі аппақ киім кірден тазалангандай, оны да күнәларынан тазарта гөр. Оған өз үйінен жақсы үй, өз жанұясынан жақсы жанұя, өз жарынан жақсы жар бере гөр, әрі оны Жәннатқа кіргізе гөр. Және оны қабір азабынан және От азабынан сақтай гөр!***»[183]

157. «***Аллаһуммә-ғфир ли-хайи-нә, уә мәйити-нә, уә шәһиди-нә, уә ғаиби-нә, уә сағири-нә уә кәбири-нә уә зәкәри-нә уә унсә-нә! Аллаһуммә, мән әхияйта-һу миннә фә-ахйи-hи ‘аләл-Исләми, уә мән тәуәф-фәйтә-һу мин-нә фәтәуәффә-һу ‘алә-л-имәни, Аллаһуммә, лә тәхрим-нә әжра-һу уә лә тудыйллә-нә бә’дәһу!***»

((اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِحَيِّنَا وَمَيِّتِنَا، وَشَاهِدِنَا وَغَائِبِنَا، وَصَغِيرِنَا وَكَبِيرِنَا، وَذَكَرِنَا وَأُنْثَانَا. اللَّهُمَّ مَنْ أَحْيَيْتَهُ مِنَّا فَأَحْيِهِ عَلَى الْإِسْلاَمِ، وَمَنْ تَوَفَّيْتَهُ مِنَّا فَتَوَفَّهُ عَلَى الإِيمَانِ، اللَّهُمَّ لاَ تَحْرِمْنَا أَجْرَهُ، وَلاَ تُضِلَّنَا بَعْدَهُ))

Аудармасы: «***Я, Аллаһ! Біздің тірілерiміз бен өлілерімізді, (жаназаға) қатысушылар мен катыспағандарды, үлкендеріміз бен кішілерімізді әрі ерлеріміз бен әйелдерімізді Өзің жарылқай гөр. Я, Аллаһ! Егер бізден кімде-кімге өмір берсең, оны Ислам дінінде ет, ал бізден кімде-кімнің жанын алатын болсаң, оның жанын иманмен ала гөр! Я, Аллаһ! Бізді осы сауаптан махрұм етпе*** (бұл жерде осы адамның қайтыс болғанына қатысты сабырлық сақтау үшін берілетін сауаптар туралы айтылуда) ***әрі одан кейін бізді адастыра көрме!***»[184]

158. «***Аллаһуммә, иннә*** (...) (дүниеден қайтқан адамның есімі) ***фи зиммәтикә, уә хәбли жиуәрикә, фәқиһи мин фитнәти-л-қабри уә ‘азәби-н-нәри, уә Әнтә әһлу-л-уәфә-и уәл-хаққи. Фәғфир ләһу уәрхам-һу, иннәкә Әнтә-л-Ғафуру-р-Рахим***»

((اللَّهُمَّ إِنَّ فُلاَنَ بْنَ فُلاَنٍ فِي ذِمَّتِكَ، وَحَبْلِ جِوَارِكَ، فَقِهِ مِنْ فِتْنَةِ الْقَبْرِ، وَعَذَابِ النَّارِ، وَأَنْتَ أَهْلُ الْوَفَاءِ وَالْحَقِّ، فَاغْفِرْ لَهُ وَارْحَمْهُ إِنَّكَ أَنْتَ الغَفُورُ الرَّحِيمُ))

Аудармасы: «***Я, Аллаһ!*** (пәленшенің ұлы түгенше) ***Сенің қорғауыңда, Өз кепілдігіңде. Оны кабір сынағы мен От азабынан сақтай гөр! Сен Өз уәдеңді орындау мен әділдік Иесісің. Оны жарылқай гөр, әрі оны рахымыңа бөле. Ақиқатында, Сен аса Кешірімді, ерекше Рахымдысың!***»[185]

---

[183] Муслим 963.
[184] Әбу Дауд 3201, әт-Тирмизи 1024, ән-Нәсаи 1985, Ибн Мәжаһ 1498, Ахмад 8809. Қз.: «Сахих Ибн Мәжаһ» 1/251.
[185] Ибн Мәжаһ 1499. Қз.: «Сахих Ибн Мәжаһ» 1/251. Бұл хадисті Әбу Дауд та (3202) келтірген.

159. «***Аллаһуммә, ‘абдукә уәбну әмәтикә ихтәжә илә рахмәтика, уә Әнтә ғаниюн ‘ан ‘азәбиһи, ин кәнә мухсинән фә зид фи хасәнәти-һи, уә ин кәнә муси-ән фә тәжәуаз ‘анһу!***»

((اللَّهُمَّ عَبْدُكَ وَابْنُ أَمَتِكَ احْتَاجَ إِلَى رَحْمَتِكَ، وَأَنْتَ غَنِيٌّ عَنْ عَذَابِهِ، إِنْ كَانَ مُحْسِناً فَزِدْ فِي حَسَنَاتِهِ، وَإِنْ كَانَ مُسِيئاً فَتَجَاوَزْ عَنْهُ))

Аудармасы: «***Я, Аллаһ! Сенің құлың әрі сенің күңіңнің ұлы Өзіңнің рахымыңа мұқтаж. Сен оның азапталуына мұқтаж емессің. Егер ол жақсы ізгі істер жасаған болса, оларды арттыр. Ал егер ол жамандықтар жасаған болса, оны кеш!***»[186]

56. НӘРЕСТЕГЕ ЖАНАЗА НАМАЗЫН ОҚЫҒАНДА АЙТЫЛАТЫН ДҰҒА.

160. «***Аллаһуммә, а’из-һу мин ‘азәбил-қабр!***»

((اللَّهُمَّ أَعِذْهُ مِنْ عَذَابِ القَبْرِ))

Аудармасы: «***Я, Аллаһ! Оны қабір азабынан сақта!***»[187]

Бұдан тыс, егер адам келесі дұғаны оқыса жақсы болады:

«***Аллаһуммә, ж’ал-һу фәратән уә зухран ли-уәлидәй-һи, уә шәфи’ан мужәбән. Аллаһуммә, сәққил биһи мәуәзинә-һумә уә ә’зыйм би-һи ужура-һумә, уә әлхиқ-һу би-салихи-л-му`мининә, уәж’ал-һу фи кәфәләти Ибраһима, уә қи-һи би-рахмәти-кә ‘азәбә-л-жахими, (уә әбдил-һу дәран хайран мин дәриһи, уә әһлән хайран мин әһлиһ, Аллаһуммә, ғфир ли-әсләфи-нә, уә әфраты-нә, уә мән сәбәқа-нә бил-имәни!)***»

((اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ فَرَطاً وَذُخْراً لِوَالِدَيْهِ، وَشَفِيعاً مُجَاباً، اللَّهُمَّ ثَقِّلْ بِهِ مَوَازِينَهُمَا، وَأَعْظِمْ بِهِ أُجورَهُمَا، وَأَلْحِقْهُ بِصَالِحِ الْمُؤْمِنِينَ، وَاجْعَلْهُ فِي كَفَالَةِ إِبْرَاهِيمَ، وَقِهِ بِرَحْمَتِكَ عَذَابَ الْجَحِيمِ، وَأَبْدِلْهُ دَاراً خَيْراً مِنْ دَارِهِ، وَأَهْلاً خَيْراً مِنْ أَهْلِهِ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِأَسْلاَفِنَا، وَأَفْرَاطِنَا، وَمَنْ سَبَقَنَا بِالْإِيمَانِ))

Аудармасы: «***Я, Аллаһ! Бұл (нәрестені) Жәннатқа ата-анасынан бұрын кіретіндей ет және оны олар үшін қазына әрі шапағаты кері қайтарылмайтын шапағатшы ет. Я, Аллаһ! Осы сәби себепті ол екеуінің (ата-анасының) таразыларын салмақты, сауаптарын басым ете гөр. Оны ізгі мүминдер катарына қос, әрі оны Ибраһимнің қарауына қой. Өз рахымшылығыңмен оны тозақ азабынан сақтай гөр! (Оған өз үйінен де жақсы үй, өз жанұясының орнына жақсы жанұя сый***

[186] Хадисті әл-Хаким келтіріп, оныі сахих деді, ал әз-Заһаби онымен келісті (1/359). Қз.: әл-Әлбани «Ахкамул-Жәнаиз» 125-бет.

[187] Са’ид бин әл-Мусаййиб былай деген: «*Мен Абу Хурейраның артына ұйып бірде-бір күнә жасап (үлгермеген) ұл баланың (жаназа) намазын оқыған едім, әрі мен оның (намазда) былай дегенін естідім...*». Хадисті имам Мәлик «әл-Мууаттада» (1/288), Ибн Әби Шәйба «әл-Мусаннафта» (3/217), әл-Бәйһақи (4/9) келтірген. Шу’айб әл-Арнаут өзінің «Тахқиқ «Шархус-Суннаһ» әл-Бағауи» (5/357) кітабында бұл хадистің иснадын сахих деді.

ете гөр! Я, Аллаһ! Біздің ата-бабаларымызды және балаларымызды әрі бізден бұрын иман келтіргендерді де Өзің жарылқай гөр!)»[188]

161. «***Аллаһуммә, жьал-һу лә-нә фәратан, уә сәләфән, уә әжран».***

((اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ لَنَا فَرَطاً، وَسَلَفاً، وَأَجْراً))

Аудармасы: «***Я, Аллаһ! Оны Жәнатқа ата-анасынан бұрын кіретіндей ет, әрі оны біз үшін ізашар және қазына ете гөр!»***[189]

57. (КӨҢІЛ АЙТЫП БАРҒАНДА) ЖҰБАТУ БОЛАТЫН ДҰҒА.

162. ***"Иннә ли-Ләһи мә әхазә, уә ләһу мә ә'та уә куллу шәй-ин 'индәһу би-әжәлин-мусәммән..., Фә-л-тасбир уә-л-тахтәсиб".***

((إِنَّ لِلَّهِ مَا أَخَذَ، وَلَهُ مَا أَعْطَى، وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِأَجَلٍ مُسَمًّى... فَلْتَصْبِرْ وَلْتَحْتَسِبْ))

Аудармасы: «***Шын мәнінде, алғаны да, бергені де Аллаһтың Өзінікі, Ол барлық нәрсенің ажалы жетер мерзімін белгілеп қойған..., ендеше, Аллаһтан сауап үміт етіп, сабырлық таныт, әрі қазаға көнгейсің».***[190]

Бұдан тыс, көңіл айтушы адам келесі сөздерді айтса да жақсы болады:

«***Ә'замә-Ллаһу әжра-кә, уә әхсәнә 'азә-әкә уә ғафәра ли-мәйити-ка!***»

((أَعْظَمَ اللَّهُ أَجْرَكَ، وَأَحْسَنَ عَزَاءَكَ، وَغَفَرَ لِمَيِّتِكَ))

Аудармасы: «***Аллаһ сауабыңды үлкен етсін және саған көркем жұбаныш жолдасын, әрі қайтыс болған кісіңді жарылқасын!»***[191]

58. МӘЙІТТІ ҚАБІРГЕ ҚОЯРДА АЙТЫЛАТЫН ДҰҒА.

163. «***Бисми-Ләһи уә 'алә суннәти расули-Ләһ».***

((بِسْمِ اللَّهِ وَعَلَى سُنَّةِ رَسُولِ اللَّهِ))

Аудармасы: «***Аллаһтың атымен әрі Аллаһ Елшісінің сүннеті бойынша».***[192]

---

188 Қз.: Ибн Құдама «әл-Муғни» (3/416), сондай-ақ Ибн Баз «Әд-Дурусул-Муһимма» (15-бет).

189 Әл-Хасан осылай істейтін. Әл-Бағауи «Шархус-Сунна» (5/357(, 'Абду-р-Раззақ (6588), әл-Бухари өзінің «Сахихында» №1335 хадистің алдында риуаяттың іліген түрін жеткізген. [Хадистің әл-Хасанға дейінгі иснады қабылдауға жарамды (хасан) (мәуқуф). Қз.: «Ахкамул-Жәнаиз», 160.]

190 Бұл сөздерді Пайғамбар, салләЛлаһу 'аләйһи уә сәлләм, өзінің қыздарының біріне, оның баласы қайтыс болған кезде, (біреу арқылы) айтып жіберген болатын. Әл-Бухари (2/80) № 1284, Муслим (2/636) № 923.

191 Имам ән-Науауи «Әл-Азкар» (126-бет).

59. МӘЙІТ ЖЕРЛЕНГЕН СОҢ ОҚЫЛАТЫН ДҰҒА.

164. «***Аллаһуммә, ғфир-ләһу, Аллаһуммә, сәббитһу!***»

((اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ، اللَّهُمَّ ثَبِّتْهُ))

Аудармасы: «***Я, Аллаһ! Оның күнәларын жарылқай гөр. Я, Аллаһ! Оны берік ет!***» [193]

60. ҚАБІРЛЕРДІ ЗИЯРАТ ЕТКЕНДЕ ОҚЫЛАТЫН ДҰҒА.

165. «***Әссәләму 'аләйкум, әһләд-дийяри минәл-му`мининә уә-л-муслиминә, уә иннә ин шә-ә-Лаһу бикум ләхиқуна, (уә ярхаму-Лаһул-мустәқдиминә миннә уә-л-мустә'хирина), әс-әлу-Лаһа ләнә уә ләкуму-л-'афияһ***»

((السَّلاَمُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الدِّيَارِ، مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُسْلِمِينَ، وَإِنَّا إِنْ شَاءَ اللَّهُ بِكُمْ لاَحِقُونَ، [وَيَرْحَمُ اللَّهُ الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنَّا وَالْمُسْتَأْخِرِينَ] أَسْأَلُ اللَّهَ لَنَا وَلَكُمُ الْعَافِيَةَ))

Аудармасы: «***Сіздерге сәлем болсын, уа, бұл жерде жатқан му`миндер мен мұсылмандар! Расында, Аллаһ қаласа, біз де (бір күні) сіздерге қосыламыз. Бізден бұрын өткендерді де, бізден кейін өтетіндерді де Аллаһ рахым етсін. Аллаһтан өзімізге де, сіздерге де азаптан құтқаруды сұраймын!***»[194]

61. ЖЕЛ ТҰРҒАНДА ОҚЫЛАТЫН ДҰҒА.

166. «***Аллаһуммә, инни әс-әлукә хайраһә, уә ә'узу бикә мин шәрриһә!***»

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا))

Аудармасы: «***Я, Аллаһ! Мен Сенен бұл желдің жақсылығын сұраймын, әрі оның жамандығынан Өзіңе сиынамын!***» [195]

167. «***Аллаһуммә, инни әс-әлукә хайра-һә, уә хайра мә фиһә, уә хайра мә урсиләт би-һи, уә ә'узу бикә мин шәрри-һә, уә шәрри мә фи-һә уә шәрри мә урсиләт биһи***».

---

[192] Әбу Дауд сахих иснадпен (3215), Ахмад (5234) және (4812) «***Аллаһтың атымен және Аллаһ Елшісінің дініне сәйкес***» деген мәтінмен.

[193] 'Усман ибн 'Аффанның былай деп айтқаны жеткізіледі: *"Мәйіт жерленіп болған соң Пайғамбар (оған Аллаһтың игілігі мен сәлемі болсын) әдетте оның қабірінің басында (белгілі уақыт) тұратын, әрі ол:* «***Бауырларың үшін Аллаһтан жарылқау тілеңдер, әрі Ол оны берік етуін сұраңдар, өйткені, ақиқатында, дәл қазір оған сұрақтар қойылуда***», *- деп айтатын"*. Әбу Дауд 3223, Әл-Хаким хадисті сахих деді әрі онымен әз-Заһаби (1/370) келісті.

[194] Осындай мәтінмен бұл хадисті Ибн Мәжаһ (1547) Бурайдадан, Аллаһ оған разы болсын, келтіреді. Ал жақшаның ішіндегісі – бұл 'Аишаның, Аллаһ оған разы болсын, хадисінен, ал ол Муслимде келтірілген (975).

[195] Әбу Дауд 5099, Ибн Мәжаһ 3727. Қз.: «Сахих Ибн Мәжаһ» 2/305.

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا، وَخَيْرَ مَا فِيهَا، وَخَيْرَ مَا أُرْسِلَتْ بِهِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا، وَشَرِّ مَا فِيهَا، وَشَرِّ مَا أُرْسِلَتْ بِهِ))

Аудармасы: ***«Я, Аллаһ! Мен Сенен бұл желдің қайырлы болуын, және оның ішіндегісінің жақсылығын әрі онымен жіберілген нәрсенің жақсылығын сұраймын. Әрі мен оның жамандығынан әрі оның ішіндегісінің жамандығынан және онымен жіберілген нәрсенің жамандығынан Өзіңе сиынамын».***[196]

62. КҮН КҮРКІРЕГЕНДЕ АЙТЫЛАТЫН ДҰҒА.

168. «***Субхәнә-ллəзи юсәббиху-р-ра'ду бихамди-һи уә-л-мәлә-икәту мин хи-фәтиһ!***»

((سُبْحَانَ الَّذِي يُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ وَالْمَلاَئِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ))

Аудармасы: «***Күннің күркіреуі мен періштелер қорыққандарынан дәріптейтін Аллаһ (кемшілік атаулыдан) Пәк».***[197]

63. ЖАҢБЫР СҰРАП АЙТЫЛАТЫН ДҰҒАЛАРДЫҢ ҮЛГІЛЕРІ.

169. «***Аллаһуммә, әсқинә ғайсән муғисән мәри-ән, мәри'ан, нә-фи'ан ғайра дәррин, 'а-жилән ғайра ә-жилин!***»

((اللَّهُمَّ اسْقِنَا غَيْثاً مُغِيثاً مَرِيئاً مَرِيعاً، نَافِعاً غَيْرَ ضَارٍّ، عَاجِلاً غَيْرَ آجِلٍ))

Аудармасы: «***Я, Аллаһ! Бізді құтқарушы, жағымды, нөсерлі, пайдалы, зиянсыз, кейін емес, қазір жауатын жаңбырмен суғара гөр!»***[198]

170. «***Аллаһуммә, әғис-нә, Аллаһуммә, әғис-нә, Аллаһуммә, әғис-нә!***»

((اللَّهُمَّ أَغِثْنَا، اللَّهُمَّ أَغِثْنَا، اللَّهُمَّ أَغِثْنَا))

Аудармасы: «***Я, Аллаһ! Бізге көмектесе гөр! Я, Аллаһ! Бізге көмектесе гөр! Я, Аллаһ! Бізге көмектесе гөр!»***[199]

171. «***Аллаһуммә, -сқи 'ибәдәкә, уә бәһәимә-кә, уә-ншур рахмәтәкә, уә әхйи бәләдәкә-л-мәйит».***

---

[196] Осындай мәтінмен хадисті Муслим (899) келтіреді. Осылайша, хадисті әл-Бухари де (3206) және (4829) келтіреді.

[197] 'АбдуЛлаһ бин әз-Зубайр, Аллаһ оны рақым етсін, күн күркірегенін естіген кезде сөйлеуді қоятын да, осы дұғаны айтатын. Хадис «Әл-Мууаттада» (2/992) келтіріледі. Әл-Әлбани «Сахих Калимут-Тойййиб» (157) кітабында: «*Бұл сөздер сахабадан сенімді иснадпен жеткізілген*», - деп айтқан.

[198] Әбу Дауд 1171. Әл-Әлбани «Сахих Әбу Дауд» (1/216) кітабында хадисті сахих деді.

[199] Әл-Бухари 1014, Муслим 897.

((اللَّهُمَّ اسْقِ عِبَادَكَ، وَبَهَائِمَكَ، وَانْشُرْ رَحْمَتَكَ، وَأَحْيِي بَلَدَكَ الْمَيِّتَ))

Аудармасы: ***«Я, Аллаһ! Пенделеріңді, жан-жануарларыңды суғара гөр! Әрі Өз рахымшылығыңды жая гөр және өлі өлкелеріңді тірілте гөр!»***[200]

64. ЖАҢБЫР ЖАУЫП ЖАТҚАНДА АЙТЫЛАТЫН ДҰҒА.

172. «***Аллаһуммә, сой-йибән нә-фи'а!***»

((اللَّهُمَّ صَيِّباً نَافِعاً))

Аудармасы: ***«Я, Аллаһ! Бұл жаңбырды пайдалы ете гөр!»***[201]

65. ЖАҢБЫР ТОҚТАҒАНДА ОҚЫЛАТЫН ДҰҒА.

173. «***Мутырнә би фәдли-Лләһи уә рахмәти-һи***».

((مُطِرْنَا بِفَضْلِ اللَّهِ وَرَحْمَتِهِ))

Аудармасы: ***«Аллаһтың мейірімімен әрі Оның мархаметімен бізге жаңбыр жауды».***[202]

66. АСПАНДЫ БҰЛТТАН ТАЗАРТУДЫ (ЯҒНИ ЖАҢБЫРДЫ ТОҚТАТУДЫ) СҰРАП АЙТАТЫН ДҰҒА.

174. «***Аллаһуммә, хауәләй-нә уә лә 'аләйнә. Аллаһуммә, 'аләл-әкә-ми уә-з-зыра-би, уә буту-ни-л-әудияти, уә мәнәбити-ш-шәжәри!***»

((اللَّهُمَّ حَوَالَيْنَا وَلاَ عَلَيْنَا، اللَّهُمَّ عَلَى الآكَامِ وَالظِّرَابِ، وَبُطُونِ الْأَوْدِيَةِ، وَمَنَابِتِ الشَّجَرِ))

Аудармасы: ***«Я, Аллаһ! Біздің үстімізге емес, жан-жағымызға жаудыр, Я, Аллаһ! төбелер мен тау шыңдарына, сай-аңғаларға және ағаш өсетін жерлерге жаудыр!»***[203]

67. ЖАҢА АЙДЫ КӨРГЕНДЕ АЙТЫЛАТЫН ДҰҒА.

---

[200] Әбу Дауд 1178, Әл-Әлбани «Сахих Әбу Дауд» (1/218) кітабында хадисті қабылдауға жарамды (хасан) деді.

[201] Әбу Дауд 1178, Әл-Әлбани «Сахих Әбу Дауд» (1/218) кітабында хадисті қабылдауға жарамды (хасан) деді.

[202] Әл-Бухари 846, Муслим 71.

[203] Әл-Бухари 933, Муслим 897.

175. «*Аллаһу Әкбару, Аллаһуммә, әһилләһу ‘аләйнә би-л-әмни уә-л-имәни, уә-с-сәләмәти уә-л-Исләми уә-т-тәуфиқи лимә тухиббу, Раббәнә, уә тәрдо, Раббунә уә Раббукә-Лаһ!*»

((اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُمَّ أَهِلَّهُ عَلَيْنَا بِالْأَمْنِ وَالْإِيمَانِ، وَالسَّلاَمَةِ وَالْإِسْلاَمِ، وَالتَّوْفِيقِ لِمَا تُحِبُّ رَبَّنَا وَتَرْضَى، رَبُّنَا وَرَبُّكَ اللَّهُ))

Аудармасы: «***Аллаһ Ұлы. Я, Аллаһ! Бұл жаңа айды біздің үстімізден қауіпсіздік пен иман, (ауру мен қазалардан) есен-амандық, сондай-ақ Ислам айы және Өзің ұнататын нәрселерде әрі Өзің, я, Раббымыз, разы болатын істерде көмек беретін ай етіп көтере гөр (ете гөр)! Біздің Раббымыз да, сенің Раббың да – Аллаһ!***»[204]

68. ОРАЗА ҰСТАҒАН АДАМ АУЫЗЫН АШҚАНДА АЙТАТЫН СӨЗДЕР.

176. «***Зәһәбә-з-замә-у уә-бтәлләтил-’уруқ, уә сәбәтә-л-әжру ин ша-а-Лаһ***».

((ذَهَبَ الظَّمَأُ وَابْتَلَّتِ العُرُوقُ، وَثَبَتَ الْأَجْرُ إِنْ شَاءَ اللَّهُ))

Аудармасы: «***Шөл басылды, тамырлар нәр алды, әрі, Аллаһ қаласа, сауап та күтіп тұр***».[205] (Бұл жерде және де барлық басқа жағдайларда «ин ша-а-Лаһ» формуласы сенімділікті білдіреді, басқаша айтқанда өзіне ізгі хабарды қамтыған.)

177. «***Аллаһуммә, инни әс-әлукә би-рахмәтикә-лләти уәси’ат куллә шәй-ин ән тәғфира ли!***»

اللّهُمَّ إِنَّـي أَسْـأَلُـكَ بِرَحْمَـتِكَ الّتي وَسِـعَت كُلَّ شيء، أَنْ تَغْـفِرَ لي

Аудармасы: «***Я, Аллаһ! Барлық нәрсені өзіне қамтитын мейірімің арқылы Өзіңе жалбарынамын: мені жарылқай гөр!***»[206]

69. ТАМАҚТАНАР АЛДЫНДА ОҚЫЛАТЫН ДҰҒА.

178. Аллаһ Елшісінің, саллә-Ллаһу ‘аләйһи уә сәлләм, былай дегені жеткізіледі: ***“Сендердің әрбірің тамақ жеуге кірісуден бұрын «Би-сми-Ләһ» деп айтсын”.***

((بِسْمِ الله))

---

[204] Әт-Тирмизи 3451, әд-Дарими 1/336. Қз.: «Сахихут-Тирмизи» 3/157.
[205] Әбу Дауд 2359 және басқалар. Қз.: «Сахихул-Жәми’» 4/209.
[206] Ибн Мәжаһ (1753) ‘АбдуЛлаһ бин ‘Амрдың, Аллаһ оған разы болсын, дұғасынан. Әл-Хафиз «Тахрижу әл-Азкар» кітабында хабарды қабылдауға жарамды (хасан) деді. Қз.: «Шархул-Азкар» (4/342). [Хадис әлсіз (да’иф). Қз.: «Да’иф Сунан Ибн Мәжаһ» (1/135), №345. Сондай-ақ «әл-Калимут-Тоййиб» (164) кітабында әл-Әлбани бұл хадистің иснадын әлсіз деген.]

(Аудармасы:) *«Аллаһтың атымен». "Ал егер ол тамақ жеуден бұрын осыны айтуды ұмытып кетсе, онда: «Бисми-Лләһи фи әууәллиһи уә әхириһи», - десін".*

((بِسْمِ اللهِ في أَوَّلِهِ وَآخِـرِه))

Аудармасы: *"«Басында да, соңында да Аллаһтың атымен», – десін".*[207]

179. Аллаһ Елшісінің саллә-Ллаһу 'аләйһи уә сәлләм, былай дегені хабарланады: *"Аллаһ Тағала кімге тамақ нәсіп етсе, сол: «Аллаһуммә, бәрик лә-нә фи-һи уә атьимнә хайран-мин-һу!»*

((اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِيهِ وَأَطْعِمْنَا خَيْراً مِنْهُ))

(«Я, Аллаһ! Бұны біз үшін берекелі ет және бізді бұдан да жақсысымен тамақтандыр!») – деп айтсын, ал кімге Аллаһ Тағала сүт нәсіп етсе, сол: «Аллаһуммә, бәрик лә-нә фи-һи уә зид-нә мин-һу!»

((اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِيهِ وَزِدْنَا مِنْهُ))

(«Я, Аллаһ! Бұны бізге берекелі ет және бұны бізге молайт!»), – десін".[208]

70. ТАМАҚТАНҒАННАН СОҢ АЙТЫЛАТЫН ДҰҒА.

180. *«Әлхамду ли-Лләһи-лләзи ат'амә-ни һәзә, уә разәқаниһи мин ғайри хаулин-минни уә лә қууәһ».*

((الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَنِي هَذَا، وَرَزَقَنِيهِ، مِنْ غَيْرِ حَوْلٍ مِنِّي وَلاَ قُوَّةٍ))

Аудармасы: *«Мен өзім ешқандай күш-қуатқа ие болмасам да, мені тамақтандырып, ризықтандырған Аллаһқа мақтаулар болсын».* [209]

181. *«Әлхамду ли-Лләһи хамдән кәсиран тайибән мубәракән фиһи, ғайрә мәкфи-йи, уә лә муәддә'ин, уә лә мустағнән 'анһу! Раббәнә!»*

((الْحَمْدُ لِلَّهِ حَمْداً كَثِيراً طَيِّباً مُبَارَكاً فِيهِ، غَيْرَ [مَكْفِيٍّ وَلاَ] مُوَدَّعٍ، وَلاَ مُسْتَغْنَىً عَنْهُ رَبَّنَا))

Аудармасы: *«Аллаһқа көп, игі, берекелі, әрдайым жиі айтылатын, үздіксіз, біз оған әрдайым мұқтаж болатын мақтаулар болсын. Уа, Раббымыз!»*[210]

71. ҚОНАҚТЫҢ АС-ТАҒАМ ИЕСІ ҮШІН АЙТАТЫН ДҰҒАСЫ.

---

[207] Әбу Дауд 3767, әт-Тирмизи 1858. Қз.: ««Сахиху-т-Тирмизи»» (2/167).
[208] Әт-Тирмизи 3455. Қз.: «Сахиху-т-Тирмизи» (3/158).
[209] Әбу Дауд 4025, әт-Тирмизи 3458, Ибн Мәжаһ 3285. Қз.: «Сахиху-т-Тирмизи» 3/159.
[210] Әл-Бухари 5458, әт-Тирмизи 3456.

182. «***Аллаһуммә, бәрик ләһум фи-мә разәқтә-һум, уәғфир ләһум, уәрхам-һум!***»

((اللَّهُمَّ بَارِكْ لَهُمْ فِيمَا رَزَقْتَهُم، وَاغْفِرْ لَهُمْ وَارْحَمْهُمْ))

Аудармасы: «***Я, Аллаһ! Оларға берген ризық-несібеңді берекелі ет, оларды Өзің жарылқа, әрі Өзің рақым ете гөр!***»[211]

72. СУ БЕРГЕН КІСІГЕ НЕМЕСЕ СУ БЕРГІСІ КЕЛГЕН КІСІГЕ АЙТЫЛАТЫН ДҰҒА.

183. «***Аллаһуммә, әт'им мән әт'амәни, уә-сқи мән сәқани!***»

((اللَّهُمَّ أَطْعِمْ مَنْ أَطْعَمَنِي، وَاسْقِ مَنْ سَقَانِي))

Аудармасы: «***Я, Аллаһ! Маған тамақ бергенді Өзің тамақтандыр. Маған су бергенді Өзің сусындат!***»[212]

73. ОТБАСЫНДА АУЫЗ АШҚАН КІСІ АЙТАТЫН ДҰҒА.

184 «***Әфтара 'индә-куму-с-са-имунә, уә әкәлә тағамә-куму-л-әбрару, уә салләт 'аләйкуму-л-мәлә-икәһ!***»

((أَفْطَرَ عِنْدَكُمُ الصَّائِمُونَ، وَأَكَلَ طَعَامَكُمُ الْأَبْرَارُ، وَصَلَّتْ عَلَيْكُمُ الْمَلاَئِكَةُ))

Аудармасы: «***Үйлеріңде ораза тұтқандар ауыз ашсын, тағамдарыңды ізгі-жақсылар жесін, әрі періштелер сендерге салауат айтсын!***»[213]

74. ОРАЗА ТҰТАТЫН КІСІ ТАМАҚҚА ШАҚЫРЫЛҒАНДА ОРАЗАСЫН БҰЗУДЫ ҚАЛАМАҒАНДА НЕ ІСТЕЙДІ.

185. Аллаһ Елшісінің, саллә-Ллаһу 'аләйһи уә сәлләм, былай дегені хабарланады: «***Сіздерден бір кісі*** (мысалы, үйлену тойына) ***шақырылса, барсын. Егер ораза ұстаған болса, шақырғандар үшін дұға етсін. Егер ораза болмаса, дәмнен алсын».***[214]

75. ОРАЗА ҰСТАҒАН КІСІНІ БІРЕУ БАЛАҒАТТАСА НЕ АЙТАДЫ?

186. «***Инни со-имун, инни со-имун!***»

---

[211] Муслим 2042.
[212] Муслим 2055.
[213] «Сунан Әбу Дауд» (3856), Ибн Мәжаһ (1747). Сондай-ақ бұл хадисті ән-Нәсаи «'Амалюл-Йауми уәл-Ләйләһ» (296-298) кітабында келтіріп, Пайғамбар (оған Аллаһтың игілігі мен сәлемі болсын) отбасында ауыз ашқан кезінде осы дұғаны айтатын деген. Әл-Әлбани «Сахих Әбу Дауд» (2/730) кітабында хадисті сахих деген.
[214] Муслим 1150.

((إِنِّي صَائِمٌ، إِنِّي صَائِمٌ))

Аудармасы: «*Мен оразамын! Мен оразамын!*»[215]

76. АЛҒАШҚЫ ЖЕМІСТЕРДІ КӨРГЕНДЕ АЙТЫЛАТЫН ДҰҒА.

187. «***Аллаһуммә, бәрик лә-нә фи сәмәринә, уә бәрик лә-нә фи мәдинәти-нә уә бәрик лә-нә фи са'и-нә, уә бәрик ләнә фи мудди-нә!***»

((اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي ثَمَرِنَا، وَبَارِكْ لَنَا فِي مَدِينَتِنَا، وَبَارِكْ لَنَا فِي صَاعِنَا، وَبَارِكْ لَنَا فِي مُدِّنَا))

Аудармасы: «***Я, Аллаһ! Біздің жемістерімізге береке бер, біздің қаламызға береке бер, біздің са' мен мудтарымызды берекелі ет!***»[216] (Са', мудд – көлемнің өлшемдері)

77. ТҮШКІРГЕНДЕ АЙТАТЫН ДҰҒА.

188. Аллаһ Елшісінің, саллә-Ллаһу 'аләйһи уә сәлләм, былай дегені хабарланады: "***Егер сендерден біреуің түшкірсе: «Әлхамду ли-Лләһ!» («Аллаһқа мақтаулар болсын!»), - десін.***

الْحَمْدُ للهِ

Әрі оның (Аллаһты мадақтағанын естіген) бауыры (немесе жанындағы жолдасы): «Йәрхаму-ка-Лаһ» (Аллаһтың саған рахымы болсын), - деп айтсын!

يَرْحَمُكَ اللهُ

Ал егер ол: «Йәрхаму-ка-Лаһ» (Саған Аллаһтың рахымы болсын), - деп айтса, онда түшкірген кісі оған былай деп жауап қайтарсын: «Йәһди-куму-Ллаһу уә юслиху бәләкум!» (Аллаһ сізді тура жолға бастап, істеріңізді тәртіпке келтірсін!).[217]

-يَهْدِيكُمُ اللهُ وَيُصْلِحُ بالَكُم

78. ЕГЕР БІР КӘПІР ТҮШКІРІП «ӘЛХАМДУ-ЛИЛЛӘҺ» ДЕСЕ, ОҒАН НЕ ДЕУ ҚАЖЕТ?

189. «***Йәһди-куму-Ллаһу уә юслиху бәләкум!***»

((يَهْدِيكُمُ اللَّهُ وَيُصْلِحُ بَالَكُمْ))

Аудармасы: «***Аллаһ сізді тура жолға бастап, істеріңізді тәртіпке келтірсін!***»[218]

---

[215] Әл-Бухари «Фатх әл-Бәри» шархымен 4/103 № 1894, Муслим 1151.
[216] Әл-Бухари «Фатх әл-Бәри» шархымен 4/103 № 1894, Муслим 1151.
[217] Әт-Тирмизи 2741, Ахмад 19586, Әбу Дауд 5040. Қз.: «Сахиху-т-Тирмизи» 2/354.
[218] Әт-Тирмизи 2741, Ахмад 19586, Әбу Дауд 5040. Қз.: «Сахиху-т-Тирмизи» 2/354.

79. ҮЙЛЕНГЕН КІСІГЕ АЙТАТЫН ДҰҒА.

190. «***Бәрака-Лаһу ләкә, уә бәракә ‘аләйкә, уә жәмә’а бәйнәкумә фи хайр!***»

((بَارَكَ اللَّهُ لَكَ، وَبَارَكَ عَلَيْكَ، وَجَمَعَ بَيْنَكُمَا فِي خَيْرٍ))

Аудармасы: «***Аллаһ саған береке берсін және саған береке жаудырсын, әрі сендерді жақсылықта біріктірсін!***»[219]

80. ҮЙЛЕНГЕНДЕ НЕМЕСЕ ҚЫЗМЕТШІ ЖАЛДАҒАНДА АЙТАТЫН ДҰҒА.

191. Аллаһ Елшісінің, саллә-Лаһу ‘аләйһи уә сәлләм, былай деп айтқаны хабарланады: ***«Егер сізден әлдебіреу үйленсе немесе қызметші жалдалса, былай десін: «Аллаһуммә, инни әс-әлукә хайра-һә уә хайра мә жәбәлтә-һә ‘аләйһи уә ә’узу бикә мин шәрри-һә уә шәрри мә жәбәлтә-һә ‘аләйһи!»".***

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا، وَخَيْرَ مَا جَبَلْتَهَا عَلَيْهِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا، وَشَرِّ مَا جَبَلْتَهَا عَلَيْهِ))

Аудармасы: «***Я, Аллаһ! Расында, мен Өзіңнен оның игілігін әрі Сен оны не үшін жаратқан болсаң соның игілігін сұраймын және оның кесірінен Өзіңе сиынамын!***»

«...Ал егер адам түйе сатып алса, өркешінің төбесінен ұстап, осы дұғаны айтсын».[220]

81. ӘЙЕЛІМЕН ЖЫНЫСТЫҚ ҚАТЫНАСҚА ТҮСЕРДЕН АЛДЫН АЙТАТЫН ДҰҒА.

192. «***Бисми-Ләһ, Аллаһуммә, жәнниб-нә-ш-шәйтанә, уә жәнниби-ш-шәйтанә мә разәқтәнә!***»

((بِسْمِ اللَّهِ، اللَّهُمَّ جَنِّبْنَا الشَّيْطَانَ، وَجَنِّبِ الشَّيْطَانَ مَا رَزَقْتَنَا))

Аудармасы: «***Аллаһтың атымен (бастаймын). Я, Аллаһ бізден шайтанды аулақ ет, әрі бізге нәсіп ететін (перзенттен де) шайтанды аулақ ет».***[221]

82. АШУЛАНҒАНДА АЙТАТЫН ДҰҒА.

193. «***Ә’узу би-Ләһи мин әш-шәйтанир-ражим!***»

((أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ))

Аудармасы: «***Қуылған шайтанның азғыруынан Аллаһтан пана тілеймін!***» [222]

---

[219] Әбу Дауд 2130, әт-Тирмизи 1091, Ибн Мәжаһ 1905, ән-Нәсаи «’Амалюл-Йауми уәл-Ләйләһ» (259) кітабында. «Сахиху-т-Тирмизи» 1/316.

[220] Әбу Дауд 2160, Ибн Мәжаһ 1918. «Сахих Ибн Мәжаһ» 1/324.

[221] Әл-Бухари 141, Муслим 1434.

83. ҚАНДАЙ ДА БІР АУРУДАН ҚИНАЛҒАН КІСІНІ КӨРГЕНДЕ АЙТАТЫН ДҰҒА.

194. ***«Әлхамду ли-Лләһи-лләзи ʻафани миммә-бтәләкә би-һи уә фәддаләни ʻалә кәсирин миммән халәқа тәфдыйлә!»***

((الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَافَانِي مِمَّا ابْتَلاَكَ بِهِ، وَفَضَّلَنِي عَلَى كَثِيرٍ مِمَّنْ خَلَقَ تَفْضِيلاً))

Аудармасы: ***«Сені зақымдаған нәрседен мені құтқарған әрі жаратқандарының көбінен мені артық еткен Аллаһқа мақтаулар болсын!»***[223]

84. МӘЖІЛІСТЕ АЙТЫЛАТЫН ДҰҒА.

195. Абдуллаһ Ибн Умардың (Аллаһ оған разы болсын) былай деп айтқаны жеткізіледі: *"Аллаһтың Елшісі, саллә-Ллаһу ʻаләйһи уә сәлләм, бір мәжілісте біреумен кездесіп отыратын болса, тұрып кетуінен бұрын 100 рет:* ***«Рабби-ғфирли уә туб ʻаләй-йә, иннә-кә Әнтә-т-Тәууәбу-л-Ғафур!»***, *- деп айтатын".*

((رَبِّ اغْفِرْ لِي، وَتُبْ عَلَيَّ، إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الغَفُورُ))

Аудармасы: ***«Раббым, мені кешір және тәубемді кабыл ет. Расында, Сен – Тәубені Қабыл Етуші, Аса Кешірімдісің!»***[224]

85. МӘЖІЛІСТІҢ КӘФФӘРАТЫ (ӨТЕМІ).

Бұл жерде отырыста адамдар Аллаһты еске алмай бос сөздер жүргізген болса, кездесудің соңында айту керек болған сөздер меңзелуде.

196. ***«Субханә-кә-Ллаһуммә, уә бихамди-кә, әшһәду әллә иләһа иллә Әнтә, әстәғфирукә уә әтубу иләйк!»***

((سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ، أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ))

Аудармасы: ***«Я, Аллаһ! Сен Пәксің және бүкіл мадақ Саған! Сенен басқа құлшылыққа лайықты құдай жоқ екеніне куәлік беремін, Сенен кешірім сұраймын және Саған тәубе етемін!»***[225]

---

[222] Әл-Бухари 3282, Муслим 2610.

[223] Әл-Бухари 3282, Муслим 2610.

[224] Осындай мәтінмен хадисті әт-Тирмизи (3434) келтіреді. Сондай-ақ бұл хадисті Ибн Мәжаһ та (3814) келтіреді. Қз.: «Сахихут-Тирмизи» 3/153, «Сахих Ибн Мәжаһ» 2/321.

[225] Әбу Дауд 4858, әт-Тирмизи 3433, ән-Нәсаи 1344. Қз.: «Сахихут-Тирмизи» 3/153. Айша анамыздың, Аллаһ оған разы болсын, былай деп айтқаны жеткізіледі: *"Аллаһтың Елшісі (салләЛлаһу ʻаләйһи уә сәлләм) біреумен кездессе, Құран оқыса немесе намаз орындаса, соңында міндетті түрде*: ***«Я, Аллаһ! Сен Пәксің және бүкіл мадақ Саған! Сенен басқа құлшылыққа лайықты құдай жоқ екеніне куәлік беремін. Сенен кешірім сұраймын және Саған тәубе етемін!»***, *- деп айтатын".* Хадисті ән-Нәсаи «ʻАмалюл-

86. «АЛЛАҺ СЕНІ КЕШІРСІН!» («ҒАФАРА-ЛЛАҺУ ЛӘ-КӘ!») – ДЕГЕН КІСІГЕ АЙТАТЫН ДҰҒА.

197. *«Уә ләкә!»*

((وَلَكَ))

Аудармасы: ***«Сені де (кешірсін)!»***[226]

87. СІЗГЕ ЖАҚСЫЛЫҚ ЖАСАҒАН КІСІ ҮШІН АЙТАТЫН ДҰҒА.

198. *«Жәзәкә-Ллаһу хайран!»*

((جَزَاكَ اللَّهُ خَيْراً))

Аудармасы: ***«Аллаһ сізге жақсылықпен қайырсын!»*** [227]

88. МЫНА АМАЛДАРДЫ ЖАСАҒАН КІСІНІ АЛЛАҺ ДӘЖЖӘЛДАН ҚОРҒАЙДЫ.

199. Аллаһ Елшісінің, саллә-Ллаһу ‘аләйһи уә сәлләм, былай дегені хабарланады: ***“«Әл-Кәһф» сүресінің алғашқы он аятын жаттаған кісі Дәжжәлдан қорғалған болады”.***

Бұдан тыс әр намазда соңғы тәшаһһудты айтып болған соң Дәжжәлдың азғыруынан Аллаһқа сиыну жолымен де Дәжжәлдан сақтануға болады.[228]

89. «МЕН СЕНІ АЛЛАҺ ҮШІН ЖАҚСЫ КӨРЕМІН!» (ИННИ УХЫББУ-КӘ ФИ-ЛЛӘҺИ!), - ДЕГЕН КІСІГЕ АЙТЫЛАТЫН ДҰҒА.

200. *«Әхаббә-кә-лләзи ахбәбтә-ни ләһ!»*

((أَحَبَّكَ الَّذِي أَحْبَبْتَنِي لَهُ))

Аудармасы: ***«Сен мені Кім үшін жақсы көрсең, Ол да сені жақсы көрсін!»***[229]

90. МАЛ-МҮЛКІНЕН САҒАН БЕРГІСІ КЕЛГЕН КІСІГЕ АЙТЫЛАТЫН ДҰҒА.

йауми уәл-Ләйләһ» (308) кітабында келтірген, Ахмад 24486. Доктор Фаруқ Хаммадаһ «’Амалюл-Йауми уәл-Ләйләһ» кітабына жасаған тахқиқта (273) хадисті сахих деген.

226 Ахмад 20778, ән-Нәсаи «’Амалюл-Йауми уәл-Ләйләһ» 421, Тахқық әд-Дуктур Фаруқ Хаммадаһ.

227 Әт-Тирмизи 2035. Қз.: «Сахихут-Тирмизи» 2/200 және «Сахихул-Жәми’» 6244.

228 Қз.: осы кітаптағы № 55 және 56 дұғалар.

229 Әбу Дауд 5125. Әл-Әлбани «Сахих «Сунан» Әбу Дауд» (3/965) кітабында хадисті қабылдауға жарамды (хасан) деді.

201. «***Бәракә-Ллаһу лә-кә, фи әһли-кә, уә мәли-ка!***»

بارَكَ اللهُ لَكَ في أَهْلِكَ وَمالِك

Аудармасы: «***Аллаһ сенің үй-ішіңе, мал-мүлкіңе береке берсін»!***[230]

91. ҚАРЫЗ ТӨЛЕГЕНДЕ ҚАРЫЗ БЕРГЕН КІСІГЕ АЙТЫЛАТЫН ДҰҒА.

202. «***Бәракә-Ллаһу лә-кә фи әһли-кә уә мәли-кә! Иннә-мә жәзә-у-с-сәләфи-л-хамду уәл әдә!***»

((بارَكَ اللَّهُ لَكَ فِي أَهْلِكَ وَمَالِكَ، إِنَّمَا جَزَاءُ السَّلَفِ الْحَمْدُ وَالأَدَاءُ))

Аудармасы: «***Аллаһ сенің үй-ішіңе және мал-мүлкіңе береке берсін. Күдіксіз, қарыздың сыйы – алғыс пен карыздың өтелуі!***»[231]

92. АЛЛАҺҚА СЕРІК ҚОСУДАН ҚОРЫҚҚАН АДАМ АЙТАТЫН ДҰҒА.

203. «***Аллаһуммә, инни ә'узу би-кә ән ушрикә би-кә уә әнә ә'ләму, уә әстәғфиру-кә ли-мә лә әьләм!***»

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أُشْرِكَ بِكَ وَأَنَا أَعْلَمُ، وَأَسْتَغْفِرُكَ لِمَا لاَ أَعْلَمُ))

Аудармасы: «***Я, Аллаһ! Біліп тұрып Саған серік қосуымнан Өзіңе сиынамын! Білмегендерім үшін Сенен жарылқау тілеймін!***»[232]

93. «АЛЛАҺ САҒАН БЕРЕКЕ БЕРСІН!» (БӘРАКӘ-ЛЛАҺУ ФИ-КӘ!), - ДЕГЕН КІСІГЕ АЙТАТЫН ДҰҒА.

204. «***Уә фи-кә бәракә-Ллаһ!***»

((وَفِيكَ بَارَكَ اللَّهُ))

Аудармасы: «***Аллаһ саған да береке берсін!***»[233]

94. ЫРЫМНАН ЖИІРКЕНУ ДҰҒАСЫ.

---

[230] Әл-Бухари «Фатх әл-Бәри» шархымен 2049.

[231] Ән-Нәсаи «'Амалюл-Йауми уәл-Ләйләһ» с.300, Ибн Мәжаһ 2424. Қз.: «Сахих Ибн Мәжаһ» 2/55.

[232] Ахмад 19606, әл-Бухари «Әл-Адабул-Муфрад» 716. Қз.: «Сахихул-Жәми'» 3/233 және әл-Әлбани «Сахихут-Тарғиб уат-Тарһиб» 1/19.

[233] Ибн Сунни 278. Қз.: Ибн ул-Қаййим «әл-Уабилюс-Саййиб» (304-бет) тахқиқ Башир Мухаммад 'Уйун.

205. «***Аллаһуммә, лә тайра иллә тайру-кә, уә лә хайра иллә хайру-кә, уә лә иләһа ғайру-кә!***»

((اللَّهُمَّ لاَ طَيْرَ إِلاَّ طَيْرُكَ، وَلاَ خَيْرَ إِلاَّ خَيْرُكَ، وَلاَ إِلَهَ غَيْرُكَ))

Аудармасы: «***Я, Аллаһ! Сенің құстарыңнан басқа құс жоқ*** (Исламға дейінгі жаһилиет дәуірінде арабтар құстардың ұшу бағыты бойынша бал ашатын, бағытына қарай жақсылыққа немесе жамандыққа ырымдайтын), ***Сенің жақсылығыңнан басқа жақсылық жоқ. Сенен басқа құлшылыққа лайықты құдай жоқ!***»[234]

95. КӨЛІККЕ МІНГЕНДЕ АЙТАТЫН ДҰҒА.

206. «***Бисмилләһи, әлхамду ли-Ләһи***»

((بِسْمِ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ))

Аудармасы: «***Аллаһтың атымен, Аллаһқа мақтаулар болсын!***»

﴿سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ، وَإِنَّا إِلَى رَبِّنَا لَمُنقَلِبُونَ﴾

«Бізге мұны бағындырған Аллаһ Пәк, өйткені біздің бұған күшіміз келмейді. Сөзсіз, біз Жаратушы Иеміз жаққа қайтып барамыз» («әз-Зухруф» сүресі; 13-14 аяттар).

«Әлхамду ли-Ләһи, әлхамду ли-Ләһи, әлхамду ли-Ләһи, Аллаһу әкбару, Аллаһу Әкбару, Аллаһу Әкбару, субханәкә-Лаһумма! Инни заләмту нәфси, фәғфир ли, фә иннәһу, лә яғфиру-з-зунубә иллә Әнтә».

((الْحَمْدُ لِلَّهِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ، اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ، سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي؛ فَإِنَّهُ لاَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلاَّ أَنْتَ))

Аудармасы: «***Бүкіл мақтау Аллаһқа! Бүкіл мақтау Аллаһқа! Бүкіл мақтау Аллаһқа! Аллаһ Ұлы! Аллаһ Ұлы! Аллаһ Ұлы! Я, Аллаһым! Сен Пәксің. Расында, мен өзіме зұлымдық жасадым, мені Өзің жарылқа. Өйткені, шын мәнінде, Сенен басқа күнәларды жарылқаушы ешкім жоқ!***»[235]

---

[234] Ахмад 7045, Ибн Сунни 292. Әл-Әлбани «Силсиләтул-Ахадисис-Сахихаһ» (1065) кітабында хадисті сахих деді. Ал белгілі бір нәрседе жақсылықтың нышанын көруге келер болсақ, бұл Пайғамбарға, салләЛлаһу ʻаләйһи уә сәлләм, ұнайтын, сондықтан да ол бір кісіден жақсы сөз естігенде, бұл оған ұнап, содан соң ол: «***Біз сенен жақсылық нышанын алдық***», - деген екен. Әбу Дауд 3719, Ахмад 9040, Әл-Әлбани «Силсиләтул-Ахадисис-Сахихаһ» (2/363) кітабында хадисті сахих деді, Абуш-Шейх та «Ахләқун-Нәбий, салләЛлаһу ʻаләйһи уә сәлләм» кітабында (270-бет).

[235] Әбу Дауд 2602, әт-Тирмизи 3446. Қз.: «Сахихут-Тирмизи» 3/156.

96. САПАРҒА ШЫҒАРДА АЙТАТЫН ДҰҒА.

207. «*Аллаһу Әкбар, Аллаһу Әкбар, Аллаһу Әкбар!*»

اللَّهُ أَكْــــــــــبَرُ، اللَّهُ أَكْـــــــــبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ،

Аудармасы: «*Аллаһ Ұлы! Аллаһ Ұлы! Аллаһ Ұлы!*»

﴿سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ، وَإِنَّا إِلَى رَبِّنَا لَمُنقَلِبُونَ﴾

«Бізге мұны бағындырған Аллаһ Пәк, өйткені біздің бұған күшіміз келмейді. Сөзсіз, біз Жаратушы Иеміз жаққа қайтып барамыз» («әз-Зухруф» сүресі; 13-14 аяттар).

«Аллаһуммә, иннә нәс-әлу-кә фи сәфәри-на һәзә-л-бирра уә-т-тәқуә, уә мин әл-'әмәли ма тәрдо! Аллаһуммә, һәууин 'аләй-нә сәфәра-нә һәзә уәтуи 'аннә бу'дә-һу! Аллаһуммә, Әнтә-с-сахибу фи-с-сәфәри, уә-л-халифәту фи-л-әһли. Аллаһуммә, инни ә'узу би-кә мин уә'сәи-с-сәфәри, уә қәабәти-л-мәнзари, уә су-и-л-мунқаләби фи-л-мәли уә-л-әһли!»

((اللَّهُــمَّ إِنَّـــا نَسْــــــــأَلُكَ فِي سَـــفَــــرِنَا هَـــــذَا البِـــرَّ وَالتَّـــقْوَى، وَمِـنَ الْعَــمَلِ مَــا تَرْضَـى، اللَّهُـــمَّ هَــوِّنْ عَلَيْـــنَا سَـفَرَنَا هَذَا وَاطْوِ عَنَّا بُعْدَهُ، اللَّهُـــمَّ أَنْتَ الصَّـــاحِبُ فِي السَّـــفَرِ، وَالْخَلِيفَةُ فِي الْأَهْلِ، اللَّهُـــمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ وَعْـــثَاءِ السَّـــفَرِ، وَكَآبَةِ الْمَنْـــظَرِ، وَسُوءِ الْمُنْـــقَلَبِ فِي الْمَالِ وَالْأَهْلِ))

Аудармасы: «***Я, Аллаһ! Біз Сенен осы сапарымызда салиқалылық пен тақуалықты және Өзің риза болатын амалдар жасауымызды сұраймыз. Я, Аллаһ! Бұл сапарымызды бізге жеңіл ет, әрі оның қашықтығын бізге жақын ет. Я, Аллаһ! Осы сапардағы жолдасым Өзіңсің, сондай-ақ жанұяммен қалған да Өзіңсің. Я, Аллаһ! Мен сапардың ауыртпашылықтары мен мұңлы көріністерінен, сондай-ақ мал-мүлкім мен үй ішіме қатысты көңілсіз жағдайлардан Өзіңе сиынамын».***

Сапардан қайтқанда да осыны әрі осыған қоса келесі сөздерді айту керек:

«Ә-ибуна, тә-ибуна, 'абидуна, ли-Раббинә хамидуна!»

وإذا رَجَعَ قَالَهُنَّ وَزَادَ فِيـــهِنَّ: ((آيِبُـــونَ، تائِبُـــونَ، عَابِدُونَ، لِرَبِّنَا حَامِدُونَ))

Аудармасы: «***Біз Раббымызға тәубе етіп, құлшылық жасап, мадақ айтып қайтып келе жатырмыз!»***[236]

97. АУЫЛҒА НЕМЕСЕ ҚАЛАҒА КІРГЕНДЕ АЙТАТЫН ДҰҒА.

[236] Муслим 1342.

208. «*Аллаһуммә, Раббә-с-сәмәуәти-с-сәб'и уә мә азләлнә, уә Раббә-л-әрадыйнә-с-саб'и уә мә әқләлнә, уә Раббә-ш-шайатыни уә мә адләлнә, уә Раббә-р-рияхи уә мә зәрайнә. Әс-әлу-кә хайра һәзиһи-л-қарйяти, уә хайра әһли-һә, уә хайра мә фи-һә, ә'узу би-кә мин шәрри-һә, уә шәрри әһли-һа, уә шәрри мә фи-һә!*»

((اللَّهُمَّ رَبَّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَمَا أَظْلَلْنَ، وَرَبَّ الأَرَضِينَ السَّبْعِ وَمَا أَقْلَلْنَ، وَرَبَّ الشَّيَاطِينِ وَمَا أَضْلَلْنَ، وَرَبَّ الرِّيَاحِ وَمَا ذَرَيْنَ، أَسْأَلُكَ خَيْرَ هَذِهِ الْقَرْيَةِ، وَخَيْرَ أَهْلِهَا، وَخَيْرَ مَا فِيهَا، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا، وَشَرِّ أَهْلِهَا، وَشَرِّ مَا فِيهَا))

Аудармасы: «*Жеті қат көк пен олардың саясындағылардың Иесі, жеті кабат жер мен оның үстіндегілердің Иесі, сондай-ақ шайтандар мен олар адастырғандардың әрі желдер мен желдер ұшырған нәрселердің Иесі, я, Аллаһ! Мен Сенен осы ауылдың (қаланың) жақсылығын әрі оның тұрғындарының жақсылығын, және ондағы нәрселердің жақсылығын сұраймын. Сондай-ақ осы ауылдың (қаланың) жамандығы мен оның тұрғындарының жамандығынан әрі ондағы нәрселердің жамандығынан Өзіңе сиынамын!*»[237]

98. БАЗАРҒА КІРЕРДЕ АЙТАТЫН ДҰҒА.

209. «*Лә иләһа иллә-Ллаһу уәхдәһу лә шәрикә ләһу, ләһул-мулку уә ләһул-хамду! Юхйи уә юмиту уә һуүә Хайюн лә ямуту, биядиһил-хаир, уә һуүә 'алә кулли шәйин қадир!*»

((لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ، وَلَهُ الْحَمْدُ، يُحْيِي وَيُمِيتُ، وَهُوَ حَيٌّ لاَ يَمُوتُ، بِيَدِهِ الْخَيْرُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ))

Аудармасы: «*Аллаһтан басқа құлшылыққа лайықты құдай жоқ. Ол Жалғыз және Оның серігі жоқ. Бүкіл билік Онікі және барлық мақтау Оған. Ол тірілтеді және өлтіреді, ал Оның Өзі – ешқашан өлмейтін Тірі. Бүкіл жақсылық Оның Қолында және Оның күш құдіреті барлық нәрсеге толық жетеді!*»[238]

99. КӨЛІК СҮРІНГЕНДЕ АЙТАТЫН ДҰҒА.

210. «*БисмиЛләһ!*»

((بِسْمِ اللهِ))

---

[237] Хадисті әл-Хаким келтіріп, оны сахих деді. Онымен әз-Заһаби (2/100) келісті. Сондай-ақ бұл хадисті Ибн Сунни (524) де келтірді, ал әл-Хафиз «Тахрижул-Азкар» (5/154) кітабында оны қабылдауға жарамды (хасан) деді. Шейх Ибн Баз, Аллаһ оны рахым етсін: «*Хадисті ән-Нәсаи де қабылдауға жарамды (хасан) иснадпен келтірген*», - деп айтқан. Қз.: «Тухфатул-Ахйар» 37-бет.

[238] Әт-Тирмизи 3428, Ибн Мәжаһ 3860, әл-Хаким 1/538. Әл-Әлбани «Сахих Ибн Мәжаһ» (2/21) және «Сахихут-Тирмизи» (3/152) кітаптарында хадисті қабылдауға жарамды (хасан) (хасан) деді.

Аудармасы: «***Аллаһтың атымен!***»[239]

100. ЖОЛҒА ШЫҒАТЫН АДАМНЫҢ ҚАЛУШЫЛАРҒА АЙТАТЫН ДҰҒАСЫ.

211. «***Әстәуди'у-куму-Лаһа-ләзи лә тәдыйʼу уәдә-иʼуһ***».

((أَسْتَوْدِعُكُمُ اللَّهَ الَّذِي لاَ تَضِيعُ وَدَائِعُهُ))

Аудармасы: «***Сіздерді Оған сенің тапсырылған нәрсе жоғалмайтын Аллаһқа тапсырдым***».[240]

101. ҚАЛУШЫНЫҢ САПАРҒА ШЫҒУШЫҒА АЙТАТЫН ДҰҒАСЫ.

212. «***Әстәуди'у-Лаһа дийнә-кә, уә әмәнәтә-кә уә хауатимә 'әмәлик***».

((أَسْتَوْدِعُ اللَّهَ دِينَكَ، وَأَمَانَتَكَ، وَخَوَاتِيمَ عَمَلِكَ))

Аудармасы: «***Дініңізді, аманатыңызды және амалыңыздың соңын Аллаһқа тапсырамын!***»[241]

213. «***Зәууәдә-ка-Лаһу-т-тәқуә, уә ғафәра зәнбә-кә, уә яссәра ләкә-л-хайра хәйсу мә кунт!***»

((زَوَّدَكَ اللَّهُ التَّقْوى، وَغَفَرَ ذَنْبَكَ، وَيَسَّرَ لَكَ الخَيْرَ حَيْثُ ما كُنْتَ))

Аудармасы: «***Аллаһ саған (сізге) тақуалықты нәсіп етіп, күнәларыңызды кешірсін. Қай жерде болсаң(ыз) да саған (сізге) жақсылықты оңайластырсын!***»[242]

102. САПАРДА ЖҮРГЕНДЕ АЛЛАҺТЫ ҰЛЫҚТАУ ЖӘНЕ ДӘРІПТЕУ.

214. Жәбирдің, Аллаһ оған разы болсын, былай дегені хабарланады: *"Біз өрге көтерілгенімізде (мысалы, тауға):* «***Аллаһу Әкбар***»

((اللهُ أَكْبَرِ))

(Аллаһ Ұлы!), *- деп тәкбир айтатын едік, ал төмен түскенімізде:* «***Субхана-Лаһ***»

((سُبْحَانَ الله))

[239] Әбу Дауд 4982. Әл-Әлбани хадисті сахих деді, қз.: «Сахих Әбу Дауд» 3/941.
[240] Ахмад 9230, Ибн Мәжаһ 2825. Қз.: «Сахих Ибн Мәжаһ» 2/133.
[241] Ахмад 4524, әт-Тирмизи 3443, Әл-Әлбани «Сахих Сунан ат-Тирмизи» (3/419) кітабында хадисті сахих деді.
[242] Әт-Тирмизи 3444. Қз.: «Сахихут-Тирмизи» 3/155.

(Аллаһ Пәк!), *- деп тасбих айтатын едік".*[243]

103. САПАРДАҒЫ КІСІНІҢ ТАҢ АТҚАНДА АЙТАТЫН ДҰҒАСЫ.

215. ***«Сәми'а*** (немесе ***сәммә'а***) ***сә-ми'ун бихамди-Ләһи, уә хусни бәлә-иһи 'аләйнә! Раббәнә, сахиб-нә, уә әфдыйл 'аләй-нә! 'Аизән би-Ләһи минә-н-нәр!»***

((سَمَّعَ سَامِعٌ بِحَمْدِ اللَّهِ، وَحُسْنِ بَلاَئِهِ عَلَيْنَا، رَبَّنَا صاحِبْنَا، وَأَفْضِلْ عَلَيْنَا، عَائِذاً بِاللَّهِ مِنَ النَّارِ))

Аудармасы: ***«Осы сөздерді естуші біздің Аллаһты мадақтап жатқанымызды және оның сынағы көркем екенін басқаларға жеткізсін (осыған куә болсын)***! (Мұндағы «бәлә'» сөзі тек «сынақ» қана емес, сонымен қатар «бәле-бәлекет», «бақытсыздық» дегенді білдіреді. Бұл жерде біз басымызға түскен қиындықтар мен сынақтарға сабырлық танытатындығымыз себепті, олар біз үшін игілікке айналатыны меңзелуде.) ***Раббымыз, бізді тастама, бізге кеңдік ет. Тозақ отынан Аллаһқа сиынамыз».***[244]

104. САПАРДА НЕМЕСЕ БАСҚА КЕЗДЕ ӘЛДЕБІР ҮЙГЕ ҚОНҒАН КІСІНІҢ АЙТАТЫН ДҰҒАСЫ.

216. ***«Ә'узу би-кәлимәти-Ләһи-т-тәммәти мин шәрри мә халәқ!»***

((أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ))

Аудармасы: ***«Аллаһтың кәміл сөздерімен Оған жаратқан мақұлықтарының кесірінен сиынамын!»*** [245]

105. САПАРДАН ҚАЙТҚАНДА АЙТАТЫН ДҰҒА.

217. Сапардан кайтқанда қырға көтерілген сайын үш мәрте: ***«Аллаһу Әкбар» («Аллаһ Ұлы»)***, - деп айтқан соң мына дұғаны айту керек:

«Лә иләһа иллә-Лаһу уахдәһу лә шарикә ләһу, ләһу-л-мулку уә ләһу-л-хамду, уә һууә 'алә кулли шәй-ин қадир! Әйибунә, тә-ибунә, 'а-бидунә, ли-Раббинә хамидуна! Садақа-Лаһу уә'дә-һу, уә нәсара 'абдә-һу, уә һәзәмә-л-ахзәбә уахдәһ!»

((لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ، وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، آيِبُونَ، تَائِبُونَ، عَابِدُونَ، لِرَبِّنا حَامِدُونَ، صَدَقَ اللَّهُ وَعْدَهُ، وَنَصَرَ عَبْدَهُ، وَهَزَمَ الْأَحْزَابَ وَحْدَهُ))

---

[243] Әл-Бухари «Фатх әл-Бәри» шархымен 2993.
[244] Муслим 2718, ән-Нәуауи «Шарх «Сахих» Муслим» 17/39.
[245] Муслим 2709.

Аудармасы: «***Аллаһтан басқа құлшылыққа лайықты құдай жоқ. Ол Жалғыз және Оның серігі жоқ. Бүкіл билік Онікі және барлық мақтау Оған. Сондай-ақ Оның күш-құдіреті барлық нәрселерге толық жетеді. Біз Раббымызға тәубе етіп, құлшылық жасап, әрі Оған мадақ айтып қайтып келе жатырмыз! Аллаһ уәдесінде тұрды және Өзінің құлына көмектесіп, жалғыз Өзі тайпаларды жеңді!***» (Бұл жерде 627 ж. Хандак шайқасы кезінде Мединаны қоршауға алған одақтас тайпалар меңзелуде).[246]

106. ӘЛДЕБІР НӘРСЕНІ (КӨРІП НЕ ЕСТІП) ҚУАНҒАН НЕМЕСЕ ҰНАТПАҒАН АДАМ НЕ АЙТУЫ КЕРЕК?

218. Аллаһтың Елшісі, салләә-Лләһу ‘аләйһи уә сәлләм, бір нәрсеге қуанғанда былай дейтіні хабарланады:

«***Әлхамду ли-Лләһи-лләзи би-ни’мәти-һи тәтимму-с-салихәт!***»

((الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي بِنِعْمَتِهِ تَتِمُّ الصَّالِحَاتُ))

Аудармасы: «***Оның ныгметімен игі нәрселер орын алатын Аллаһқа мақтаулар болсын!***»

Ал оған ұнамайтын бір нәрсе орын алып жатса, Пайғамбар, салләә-Лләһу ‘аләйһи уә сәлләм, былай дейтін:

«***Әлхамду ли-Лләһи ‘алә кулли хәл!***»

((الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى كُلِّ حَالٍ))

Аудармасы: «***Барлық жағдайларда да Аллаһқа мақтаулар болсын!***»[247]

107. ПАЙҒАМБАРЫМЫЗҒА, САЛЛӘ-ЛЛАҺУ ‘АЛӘЙҺИ УӘ СӘЛЛӘМ, САЛАУАТ АЙТУДЫҢ АРТЫҚШЫЛЫҒЫ.

219. Аллаһ Елшісінің, салләә-Лләһу ‘аләйһи уә сәлләм, былай деп айтқаны хабарланады:
«***Кім мен үшін бір рет дұға етсе, Аллаһ оған он рет игілік етеді***»[248] (Бұл жерде Аллаһтан Пайғамбарымыз, салләә-Лләһу ‘аләйһи уә сәлләм, үшін игілігік тілеп салауат айту меңзелуде. Мысал ретінде № 53 және 98 дұғаларды қараңыз).

220. Аллаһ Елшісінің, салләә-Лләһу ‘аләйһи уә сәлләм, сондай-ақ былай дегені жеткізіледі: «***Менің қабірімді мерзімді жиналатын орын (‘Ид) етіп алмаңдар.*** (Яғни

---

[246] Пайғамбар, салләәЛләһу ‘аләйһи уә сәлләм, бұл сөздерді жорықтан немесе қажылықтан қайтқан кездерінде айтатын. Әл-Бухари 1797, Муслим 1344.

[247] Ибн Сунни «’Амалюл-йауми уәл-Ләйләһ» 377, әл-Хаким 1/499 әрі ол хадисті сахих деді. Әл-Әлбани «Сахихул-Жәми’» (4/201) кітабында хадисті сахих деді.

[248] Муслим 384.

менің қабіріме Айт кезінде жиналатын сияқты жиналмаңдар, басқаша айтқанда ол жерге уақыттарыңды көңілді өткізу үшін жиналмаңдар. Сондай-ақ бұл жерде Пайғамбардың, салләә-Ллаһу ʻаләйһи уә сәлләм, қабіріне зиярат жасауға тұрақты және үнемі қайталанатын әдетті іс ретінде қарауға болмайтындығы да меңзелген болуы мүмкін.)[249] ***Мен үшін салауат айтыңдар. Ақиқатында, сендердің салауаттарың қай жерде болсаңдар да маған жетеді!»***[250]

221. Аллаһтың Елшісі, салләә-Ллаһу ʻаләйһи уә сәлләм, сондай-ақ былай деді: ***«Менің атым аталған кезде маған салауат айтпаған кісі — ең сараң кісі».***[251] Бұл жерде салауат деп (шариғатта заңдастырылған) келесі немесе басқа да ұқсас сөздер меңзелуде:

«салләә-Ллаһу ʻаләйһи уә сәлләм»

((صَلَى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَمَ))

Аудармасы: ***«Оған Аллаһтың игілігі мен сәлемі болсын!»***

222. Аллаһ Елшісінің, салләә-Ллаһу ʻаләйһи уә сәлләм, сондай-ақ былай деп айтқаны да хабарланады: ***«Шын мәнінде, Аллаһтың жер бетінде кезіп жүріп, үмметімнің сәлемін маған жеткізуші періштелері бар».*** [252]

223. Аллаһ Елшісінің, салләә-Ллаһу ʻаләйһи уә сәлләм, сондай-ақ былай деп айтқаны да жеткізіледі: ***«Маған әлдебір кісі сәлем берген кезде, мен оның сәлеміне жауап беруім үшін Аллаһ міндетті түрде маған жанымды қайтарып береді».***[253]

---

[249] Редактордың (қаз.) ескертпесі: Аллаһ Елшісінің, салләәЛлаһу ʻаләйһи уә сәлләм: ***«Менің қабірімді мерзімді жиналатын орынға айналдырмаңдар»*** деген сөздерінің мағынасын Пайғамбардың, салләәЛлаһу ʻаләйһи уә сәлләм, шөбересімен орын алған мына оқиға түсіндіріп береді. Бірде Хасан ибн әл-Хасан ибн ʻАли Пайғамбардың (оған Аллаһтың игілігі мен сәлемі болсын) қабірінің алдында әркез дұға етуге тырысатын адамды байқап қалды да, оған: «*Уа, пәлен! Не үшін мен сені үнемі Пайғамбардың, салләәЛлаһу ʻаләйһи уә сәлләм, қабірінің алдында көремін?*», - деп сұрады. Әлгі адам: «*Мен Пайғамбарға, салләәЛлаһу ʻаләйһи уә сәлләм, сәлем бердім*», - деп жауап берді. Сонда Хасан оған былай деді: «*Ақиқатында, Пайғамбар, салләәЛлаһу ʻаләйһи уә сәлләм:* «***Менің қабірімді мерзімді жиналатын орынға айналдырмаңдар, бірақ маған салауат айтыңдар, ақиқатында, сендердің салауаттарың сендер қай жерде болсаңдар да маған жетеді***», *- деді. Сондықтан сен болсаң да, Андалусиядағы біреу болса да, осы тұрғыдан* [яғни Пайғамбарға сәлем беру тұрғысынан] *бірдейсіңдер*» (**хабар оны нығайтатын иснадтардың болуы себепті сахих (сенімді);** Саʻид ибн Мәнсур өзінің «Сунанының» осы кезде жоғалған бөлігінде келтірген, Бұл туралы «әл-Иқтидада» (2/656) және «әс-Сарим әл-Мункиде» (161-бет) айтылған; сондай-ақ Исмаʼил әл-Қады «Фадлю ссалә ʻалә-н-набиде» № 30; ʻАбдур-Раззақ (6726); Ибн Аби Шәйба (2/375)).

[250] Әбу Дауд 2044, Ахмад 8804. Әл-Әлбани «Сахих Әбу Дауд» (2/383) кітабында хадисті сахих деді.

[251] Әт-Тирмизи 3546 және басқалар. Қз.: «Сахихул-Жәмиʼ» (3/25) мен «Сахихут-Тирмизи» 3/177.

[252] Ән-Нәсаи (3/43) № 1282, әл-Хаким 4/421. Әл-Әлбани «Сахихун-Насаи» (1/274) кітабында хадисті сахих деді.

[253] Әбу Дауд 2041, Әл-Әлбани «Сахих Әбу Дауд» (1/383) кітабында хадисті қабылдауға жарамды (хасан) деді.

108. СӘЛЕМ ТАРАТУ.

Бір мұсылман екінші бір мұсылманмен кездескенде: «*Әссәләму ‘аләйкум уә рахмәту-Лаһи уә бәракәтуһ!*», - деп айтуы керек.

السلام عليكم و رحمة الله و بركاته

Аудармасы: «*Сізге Аллаһтың бейбітшілігі, мейірімі мен берекесі болсын!*»

Бұған: «*Уа ‘аләйкуму-с-сәләму уә рахмәту-Лаһи уә бәракәтуһ!*», - деп жауап қайырылады.

و عليكم السلام و رحمة الله و بركاته

Аудармасы: «*Сізге де Аллаһтың бейбітшілігі, мейірімі мен берекесі болсын!*»

224. Аллаһ Елшісінің, саллә-Лаһу ‘аләйһи уә сәлләм, былай деп айтқаны хабарланады: «***Сендер иман келтірмей Жәннатқа кіре алмайсыңдар. Ал бір-бірлеріңді жақсы көрмейінше иман келтірген бола алмайсыңдар. Мен сіздерге егер соны орындасаңдар сол арқылы бір-біріңді жақсы көретін бір істі үйретейін бе?! Бір-біріңе жиі сәлем беріңдер!***»[254]

السَّلاَمُ عَلَيْكُم

225. Пайғамбарымыз, саллә-Лаһу ‘аләйһи уә сәлләм, былай деп айтқан: «***Кімнің бойынан мына үш қасиет табылса, сол толық иманға ие болғаны: өз-өзіне әділ болу, барлық адамға сәлем беріп жүру әдеті және кедейлікте садақа бере алатындық*».**[255]

226. Абдуллаһ ибн Омардың, Аллаһ оған разы болсын, былай деп баяндағаны хабарланады: *"Бірде бір адам Пайғамбарымыздан, саллә-Лаһу ‘аләйһи уә сәлләм):* «***Исламның қайсы амалдары жақсырақ?***», *- деп сұрады.* Ол, саллә-Лаһу ‘аләйһи уә сәлләм: «***Исламның ең жақсы амалдарына адамдарға тамақ беру және өзің танитын да, танымайтын да адамдарға сәлем беру жатады***», *— деп жауап берді".*[256]

109. КӘПІР КІСІ: «ӘС-СӘЛӘМУ ‘АЛӘЙКУМ», - ДЕП СӘЛЕМ БЕРСЕ, ОҒАН ҚАЛАЙ ЖАУАП БЕРУ ҚАЖЕТ.

227. Аллаһ Елшісінің, саллә-Лаһу ‘аләйһи уә сәлләм, былай дегені хабарланады: ***"Егер сендерге Кітап иелері*** (яғни христиан мен яһудилер) ***сәлем берсе*** (яғни «Әс-сәләму ‘аләйкум» десе), «***Уә’аләйкум***»

---

[254] Осындай үлгіде бұл хадисті имам Ахмад 1430 келтірген. Муслим (54) осыған ұқсас хадисті келтіреді.
[255] Әл-Бухари (28) му’алләқан ‘Аммардан, Аллаһ оған разы болсын, мауқуф түрінде.
[256] Әл-Бухари 12, Муслим 39.

وَ عَلَيْكُم

«Сендерге де», - деп жауап беріңдер".[257]

110. ҚОРАЗДЫҢ АЙҚАЙЛАҒАНЫН НЕМЕСЕ ЕСЕКТІҢ АҚЫРҒАНЫН ЕСТІГЕН АДАМ АЙТАТЫН ДҰҒА.

228. Аллаһ Елшісінің, салләл-Лаһу ‘аләйһи уә сәлләм, былай дегені жеткізіледі: ***«Егер қораздың айқайлағанын естісеңдер, Аллаһтан Оның кеңшілігін сұраңдар, өйткені, ақиқатында, ол (қораз) періштені көргені. Егер есектің ақырғанын естісеңдер, Аллаһқа шайтанның (кесірінен) қорғау тілеп сиыныңдар, өйткені ол (есек) шайтанды көргені».***[258]

111. ТҮНДЕ ИТТЕРДІҢ ҮРГЕНІН ЕСТІГЕН АДАМ ОҚИТЫН ДҰҒА.

229. Аллаһ Елшісінің, салләл-Лаһу ‘аләйһи уә сәлләм, былай деп айтқаны хабарланады: ***«Егер түнде иттердің үргенін немесе есектің ақырғанын естісеңдер, Аллаһқа олардан қорғау тілеп сиыныңдар. Өйткені олар сендер көрмейтін нәрселерді көреді!»***[259]

112. РЕНЖІТКЕН КІСІҢ ҮШІН АЙТАТЫН ДҰҒА.

230. Аллаһ Елшісінің, салләл-Лаһу ‘аләйһи уә сәлләм, былай деп айтқаны хабарланады: ***«Аллаһуммә, фә-әйюмә му`минин сәбәбтуһу, фә-ж’әл зәликә ләһу құрбәтән иләйкә йәумәл-қиямәһ».***

((اللَّهُمَّ فَأَيُّمَا مُؤْمِنٍ سَبَبْتُهُ فَاجْعَلْ ذَلِكَ لَهُ قُرْبَةً إِلَيْكَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ))

Аудармасы: ***«Я, Аллаһ! Қайсыбір мүминге тіл тигізген болсам, осыны (яғни тіл тигізуімді) ол үшін Қиямет Күні Өзіңе жақындау құралы ет!»***[260]

---

[257] Әл-Бухари 6258, Муслим 2163. [Пайғамбардың, салләл-Лаһу ‘аләйһи уә сәлләм, бұл бұйрығының мәні басқа дінді ұстанатын адамдар «Әссәләму ‘аләйкум» деп емес, осыған ұқсас, бірақ игілік тілеу емес, лағынеттеу немесе жамандық тілеу болып табылатын сөздер айтуы мүмкін болатынында. Бұл Муслимде келтірілген хадисте былай деп айтылғандай: "Бірде яһудилерден болған адамдар Аллаһтың Елшісіне (оған Аллаһтың игілігі мен сәлемі болсын): «Әс-саму 'аләйкум (сендерге өлім болсын), уа, Абул-Қасим», - деп сәлем берді. Оларға Пайғамбар, салләл-Лаһу ‘аләйһи уә сәлләм: ***«Уа ‘аләйкум»*** («Сендерге де»), - деп жауап берді". Ал егер олар: «Әссәләму ‘аләйкум» («Сендерге сәлем»), - деп анық айтқан болса, онда «Уа ‘аләйкум сәләм» («Сендерге де сәлем»), - деп жауап беру керек. Яғни оларға олар сәлем бергендей етіп жауап беру адал әрі әділ болады. Қз.: «Мәжму’ Фатауа» Ибн ‘Усаймин, 3/36].

[258] Әл-Бухари 3303, Муслим 2729. Бұл хадис сондай-ақ әл-Бухариде «Әл-Адабул-Муфрад» кітабында келтіріледі,№ 1236, алайда онда «түнде» деген қосымша бар. Сондықтан да егер түнде қораздың айқайлағанын естісеңіздер, онда Аллаһтан Оның кеңшілігін сұраңыздар, ал егер түнде есектің ақырғанын естісеңіздер, онда Аллаһқа шайтанның (кесірінінен) қорғау тілеп сиыныңыздар. Әрі осыны, бұл туралы имам әш-Шаукани «Шарх тухфату-з-закирин» (282) кітабында келтіргендей, күндіз емес, түнде істеу керек.]

[259] Әбу Дауд 5105, Ахмад 14283. Әл-Әлбани «Сахих Әбу Дауд» (3/961) кітабында сахих деп айтты.

[260] Әл-Бухари 6361. Муслим (396) бұл хадисті келесідей аяқталатын сөздермен келтіреді: ***«...Осыны ол үшін тазару және рахым ет».***

113. МҰСЫЛМАН КІСІ ӨЗГЕ БІР МҰСЫЛМАНДЫ МАҚТАҒАНДА НЕ ДЕЙДІ.

231. Пайғамбарымыз, саллә-Лләһу ‘аләйһи уә сәлләм, былай деді: *"Егер сендердің әлдебіреуіңе жолдасын мақтау тура келсе, былай десін: «Әһсибу* (...) (мақталған адамның есімі) *уә-Лләһу хәсибу-һу уә лә узакки 'алә-Лләһи әхәдан, әһсибу-һу* (мақтау сөздері)*»"*

((أَحْسِبُ فُلاَناً وَاللَّهُ حَسِيبُهُ، وَلاَ أُزَكِّي عَلَى اللهِ أَحداً، أَحْسِبُهُ – إِنْ كَانَ يَعْلَمُ ذَاكَ – كَذَا وَكَذَا))

Аудармасы: «***Мен пәленшені*** (пәлендей, түгендей) ***деп ойлаймын. Оны шын мәнінде білуші — Аллаһ, әрі мен Аллаһтың алдында ешкімді мақтап-мадақтамаймын».***[261]

114. МҰСЫЛМАН КІСІ ӨЗІ МАҚТАЛҒАНДА НЕ ДЕЙДІ.

232. ***«Аллаһуммә, лә туәхиз-ни бимә яқулунә, уә-ғфир ли мә лә я'ләмунә, уәж'ални хайран миммә язуннуна».***

((اللَّهُمَّ لاَ تُؤَاخِذْنِي بِمَا يَقُولُونَ، وَاغْفِرْ لِي مَا لاَ يَعْلَمُونَ، [وَاجْعَلْنِي خَيْراً مِمَّا يَظُنُّونَ]))

Аудармасы: ***«Я, Аллаһ! Олар айтып жатқан сөздер үшін мені жазалай көрме. Менің олар білмейтін күнәларымды кешір. (Сондай-ақ мені олар ойлағаннан да жақсы ет!)»***[262]

115. ҚАЖЫЛЫҚ НЕМЕСЕ УМРА ИХРАМЫН КИГЕН КІСІ НЕ ДЕП «ТӘЛБИЯ» АЙТАДЫ.

233. ***«Ләббәй-кә-Аллаһуммә, ләббәй-кә, ләббәй-кә лә шәрикә лә-кә ләббәй-кә, иннәл-хамдә, уәнни'мәтә, лә-кә уәл-мулк, лә шәрикә лә-кә!»***

((لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ، لَبَّيْكَ لاَ شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ، إِنَّ الْحَمْدَ، وَالنِّعْمَةَ، لَكَ وَالْمُلْكَ، لاَ شَرِيكَ لَكَ))

Аудармасы: ***«Я, Аллаһ! Міне, мен Сенің алдыңдамын. Міне, мен Сенің алдыңдамын. Сенің ешбір серігің жоқ, міне, мен Сенің алдыңдамын. Расында, бүкіл мадақ, нығмет және билік Сенікі. Сенің серігің жоқ!»***[263]

116. ҚАҒБАНЫҢ ҚАРА ТАС ТҰРҒАН БҰРЫШЫНА КЕЛГЕНДЕ АЛЛАҺТЫ ҰЛЫҚТАУ (ТӘКБІР АЙТУ).

---

[261] Муслим 3000.

[262] Әл-Бухари «Әл-Адабул-Муфрад» (761) кітабында. Әл-Әлбани «Сахихул-Адабул-Муфрад» (585) жеткізушілер тізбегін сахих деді. Жақшаның ішіндегі сөздерді әл-Бәйһақи «Шу'бул-Иман» (4/228) кітабында басқа тізбекпен жеткізген.

[263] Әл-Бухари 1459, Муслим 1184.

234. Пайғамбар саллә-Ллаһу ʻаләйһи уә сәлләм, түйеге мініп, Қағбаны тауап еткенде, осы бұрыштың тұсына келген сайын қолындағы нәрсемен (мысалы, таяғымен) оған ишара етіп: «***Аллаһу Әкбар!***»

((اللهُ أَكْـبَر))

«***Аллаһ Ұлы!***», - деп тәкбір айтқаны хабарланады.[264]

117. ҚАҒБАНЫҢ ЙЕМЕН ЖАҚТАҒЫ БҰРЫШЫ МЕН ҚАРА ТАС ТҰРҒАН БҰРЫШЫ АРАСЫНДА АЙТЫЛАТЫН ДҰҒА.

235.

رَبَّنَا آتِنَا في الدُّنْيَا حسَنَةً وفي الآخِرَةِ حسَنةً وقِنَا عذَابَ النَّارِ

Аудармасы: **«Раббым! Бізге дүниеде де жақсылық бер. Ақыретте де жақсылық бер және Тозақ отының азабынан сақта»** («әл-Бақара» сүресі, 201-аят).

118. САФА МЕН МАРУА ТӨБЕЛЕРІНІҢ ҮСТІНДЕ ТҰРҒАНДА АЙТЫЛАТЫН ДҰҒА.

236. Пайғамбарымыз, саллә-Ллаһу ʻаләйһи уә сәлләм, Сафаға жақындағанда мына аятты оқығандығы туралы хабарланады:

﴿إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَآئِرِ اللَّهِ﴾

Аудармасы: **«Расында, Сафа мен Маруа Аллаһтың рәсімдік белгілерінен»** (Бұл жерде осы төбелерде белгілі бір діни рәсімдер өткізілетін орын екені меңзелуде) («әл-Бақара» сүресі, 158-аят). [265]

Содан соң ол, саллә-Ллаһу ʻаләйһи уә сәлләм: «***Аллаһ бастаған нәрседен бастаймын***», - деп Сафадан бастады. Ол Сафа төбесіне оның үстінен Қағба көрінгенге дейін көтерілді. Ол жерде Аллаһтың Елшісі, саллә-Ллаһу ʻаләйһи уә сәлләм, жүзін Қыблаға қаратты да, келесі сөздерді айтты: «***Лә иләһа иллә-Ллаһ!***»

لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ

Аудармасы: *«Аллаһтан басқа құлшылыққа лайықты құдай жоқ!»)*
және «***Аллаһу Әкбар!***»

اللهُ أَكْـبَر

Аудармасы: «***Аллаһ Ұлы!***», Кейін ол былай деді:

---

[264] Әл-Бухари 1613. Қз.: Әл-Бухари «Фатх әл-Бәри» шархымен 3/472.

[265] Әбу Дауд 1894, Ахмад 15398, әл-Бағауи в «Шархус-Суннаһ» 7/128. Әл-Әлбани «Сахих Әбу Дауд» (1/354) кітабында хадисті қабылдауға жарамды деді.

«Лә иләһа иллә-Лаһу уәхдәһу лә шарикә ләһу ләһу-л-мулку уә ләһу-л-хамду уә һууә ‘алә кулли шәй-ин кадир! Лә иләһа иллә-Лаһу уәхдәһу, әнжәзә уә’дә-һу, уә нәсара ‘абдәһу, уә һәзәмәл-ахзәбә уахдәһу!» (3 рет айтылады).

((لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ، أَنْجَزَ وَعْدَهُ، وَنَصَرَ عَبْدَهُ، وَهَزَمَ الْأَحْزَابَ وَحْدَهُ، ثُمَّ دَعَا بَيْنَ ذلكَ. قَالَ مِثْلَ هَذَا ثَلاَثَ مَرَّاتٍ))

Аудармасы: «***Жалғыз, серігі жоқ Аллаһтан басқа құлшылыққа лайықты құдай жоқ. Бүкіл билік Онікі және барлық мадақ Оған, әрі Оның күш-құдіреті барлық нәрсеге толық жетеді. Жалғыз Аллаһтан басқа құлшылыққа лайықты құдай жоқ. Ол уәдесін орындады да, пендесіне (пайғамбарына) көмек беріп, бүкіл тайпаларды Жалғыз Өзі жеңді».***

Бұл хадистің жалғасында Пайғамбар, саллә-Лаһу ‘аләйһи уә сәлләм, Маруаға көтерілгенде де осылай жасағандығы хабарланады.[266]

119. АРАФА КҮНІ АЙТЫЛАТЫН ДҰҒА.

237. Аллаһ Елшісінің, саллә-Лаһу ‘аләйһи уә сәлләм, былай деп айтқаны хабарланады: ***“Дұғалардың ең жақсысы Арафа күніндегі дұға. Мен және Менің алдымда өткен пайғамбарлар айтқан сөздердің ең абзалы: «Лә иләһа иллә-Лаһу уәхдәһу лә шарикә ләһу, ләһу-л-мулку уә ләһу-л-хамду уә һууә ‘алә кулли шәй-ин қадир!»”***

((لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ))

Аудармасы: «***Аллаһтан басқа құлшылыққа лайықты құдай жоқ. Ол Жалғыз әрі Оның серігі жоқ. Бүкіл билік Онікі және барлық мақтау Оған. Сондай-ақ Оның күш-құдіреті барлық нәрсеге толық жетеді».***[267]

120. МАШ’АРУЛ ХАРАМДА АЙТЫЛАТЫН ДҰҒА («Әл-Маш’арул харам» деп Муздалифа алқабын айтады, бұл қажылардың Қажылық кезінде тоқтайтын Арафаттан кейінгі екінші мекені).

238. “Пайғамбар, саллә-Лаһу ‘аләйһи уә сәлләм, Қасуа атты түйесіне мініп, Маш’арул Харамға келді де, Қыблаға карап Аллаһқа дұға етіп, келесі сөздерді айтты: «***Аллаһу Әкбар!» («Аллаһ Ұлы!»)*** және ***«Лә иләһа иллә-Лаһ!» («Аллаһтан басқа құлшылыққа лайықты құдай жоқ!»).*** Әрі Пайғамбар, саллә-Лаһу ‘аләйһи уә сәлләм, таң атып жап-жарық болғанға дейін дұға етуін жалғастырды да, содан кейін күн

---

[266] Муслим 1218.

[267] Әт-Тирмизи 3585, Әл-Әлбани «Сахихут-Тирмизи» (3/184) және «Силсиләтул-Ахадисис-Сахихаһ» (4/6) кітаптарында хадисті қабалдауға жарамды деді.

шығудан бұрын (Минаға қарай) жүріп кетті".[268]

121. ЖАМАРАТТАРҒА ӘРБІР ТАСТЫ ЛАҚТЫРҒАНДА АЙТАТЫН ТӘКБІР.

239. Пайғамбар, салләә-Лаһу 'аләйһи уә сәлләм, тас лақтырылатын үш бағананың (араб. - жамарат) әрбіріне: ***«Аллаһу Әкбар» («Аллаһ Ұлы!»),*** - деп тас ататын, кейін алға қарай өтіп барып, тоқтап Қыблаға қарап, қолын аспанға көтеріп, дұға ететін. Осыны ол бірінші және екінші жамаратқа тас лақтырып болған соң істейтін, ал үшінші жамаратқа келер болсақ, ол оған да: ***«Аллаһу Әкбар»,*** - деп тас лақтырып болған соң, тоқтамай жүріп кететіні хабарланады.[269]

((اللهُ أَكْبَر))

122. ТАҢҒАЛҒАНДА ЖӘНЕ ҚУАНЫШТЫ ХАБАР ЕСТІГЕНДЕ АЙТАТЫН ДҰҒА.

240. ***«Субхәнә-Ллаһ!»***

((سُـبْحانَ الله))

Аудармасы: ***«Аллаһ (кемшілік атаулыдан) Пәк!»***[270]

241. ***«Аллаһу Әкбар!»***

((اللهُ أَكْـبَر))

Аудармасы: ***«Аллаһ Ұлы!»***[271]

123. ҚУАНЫШТЫ ЖАҒДАЙДА НЕ ІСТЕЙДІ.

242. Пайғамбарымызды, салләә-Лаһу 'аләйһи уә сәлләм, қуантатын қандай да бір оқиға болған кезде, ол Ең Ұлы және бәрінен Жоғары Аллаһқа шүкіршілік етіп, сәждеге бас қоятыны хабарланады.[272]

124. ДЕНЕСІНДЕ АУРУ СЕЗІНГЕН КІСІ НЕ ІСТЕЙДІ.

---

[268] Муслим 1218.

[269] Әл-Бухари 1751. Қз.: сондай-ақ Әл-Бухари «Фатх әл-Бәри» шархымен 3/583, 3/584, 3/581 № 1753. Хадисті сондай-ақ Муслим (1218) келтіреді.

[270] Әл-Бухари «Фатх әл-Бәри» шархымен 1/200, 390 және 414 № 115, 3599, 6218, Муслим 1674.

[271] Әл-Бухари «Фатх әл-Бәри» шархымен 8/441 №4741 және 3062, әт-Тирмизи 2180, ән-Нәсаи «әл-Кабирде» 11185. Сондай-ақ қз.: «Сахихут-Тирмизи» 2/103 және 2/235, имам Ахмад «Муснад» (5/218) №21900.

[272] Әбу Дауд 2774, әт-Тирмизи 1578, Ибн Мәжаһ 1394. Қз.: «Сахих Ибн Мәжаһ» 1/233 және «Ируаул-Ғалил» 2/226.

243. Аллаһ Елшісінің, салләә-Лләһу ‘аләйһи уә сәлләм, былай деп айтқаны жеткізіледі: ***"Қолыңды дененің ауырып жатқан жеріне қой да, үш мәрте: «БисмиЛләһ!» («Аллаһтың атымен!»), - деп, кейін жеті рет:***

«Ә’узу би-Лләһи уә құдрати-һи мин шәрри мә әжиду уә ухәзиру!»

((بِسْمِ اللَّهِ، ثَلاَثاً، وَقُلْ سَبْعَ مَرَّاتٍ: أَعُوذُ بِاللَّهِ وَقُدْرَتِهِ مِنْ شَرِّ مَا أَجِدُ وَأُحَاذِرُ))

(Аудармасы:) ***«Аллаһ пен Оның құдіретіне өзім сезіп үрейленіп тұрған жамандықтан сиынамын!», - деп қайтала",*** - дегені хабарланады.[273]

125. БІР НӘРСЕГЕ КӨЗІ ТИЮДЕН ҚОРЫҚҚАН КІСІ НЕ ДЕЙДІ.

244. Аллаһ Елшісінің, салләә-Лләһу ‘аләйһи уә сәлләм, былай деп айтқаны жеткізіледі: ***«Егер сендерден бір кісі өзінің бауырында, не өзінде, не өзінің мал-мүлкінде қатты ұнаған бір нәрсе көрсе, оған береке тілесін. Өйткені, расында, көз тию – бұл ақиқат».*** [274] Мысалы: ***«Аллаһумма барик ‘аләйһ»,*** - деп айтуға болады.

((اللّٰهُمَّ بارِك عَلَـيه))

‘Аудармасы: ***«Я, Аллаһ оған берекеңді бер!»***

126. ҚОРЫҚҚАН КЕЗДЕ НЕ АЙТУ КЕРЕК.

245. ***«Лә иләһа иллә-Ллаһ!»***

((لا إلهَ إلاّ اللّهُ))

Аудармасы: ***«Аллаһтан басқа құлшылыққа лайықты құдай жоқ!»*** [275]

127. ҚҰРБАНДЫҚ ШАЛҒАНДА НЕ АЙТУ КЕРЕК.

246. ***«Бисмил-Ләһи, уә-Ллаһу Әкбару, Аллаһуммә, минкә уә ләка, Аллаһуммә, тәқаббәл минни».***

((بِسْمِ اللَّهِ وَاللَّهُ أَكْبَرُ [اللَّهُمَّ مِنْكَ وَلَكَ] اللَّهُمَّ تَقَبَّلْ مِنِّي))

Аудармасы: ***«Аллаһтың атымен, Аллаһ Ұлы. Я, Аллаһ! (Бұл мал) Сенен және Саған. Я, Аллаһ! Менен (мұны) қабыл ете гөр!»*** [276]

---

[273] Муслим 2202.

[274] Ахмад «Муснад» 15700, Ибн Мәжаһ 3508, Малик 3/118-119. Әл-Әлбани «Сахихул-Жәми’» (1/212) кітабында хадисті сахих деді. Сондай-ақ: әл-Арнауттың «Тахқық «Задул-Ма’ад» (4/170) кітабын қараңыз.

[275] Әл-Бухари 3346, Муслим 2880.

[276] Муслим 1967, әл-Бәйһақи 9/287 және басқалар.

128. ЖАУЫЗ ШАЙТАНДАРДЫҢ АЙЛАСЫН ҚАЙТАРУ ҮШІН НЕ АЙТУ КЕРЕК.

247. «***Ә'узу би-кәлимәти-Лләһи-т-тәммәти-лләти лә южәуизу-һуннә бәррун уә лә фәжирун-мин шәрри мә халәқ, уә бәра-а уә зәра-а, уә мин шәрри мә янзилу минә-с-сәмә-и, уә мин шәрри мә я'ружу фиһә, уә мин шәрри мә зәра-ә фил-әрды, уә мин шәрри мә яхруджу мин-һә, уә мин шәрри фитәни-л-ләйли уә-н-нәһәр, уә мин шәрри кулли тариқин иллә тариқан ятруқу би-хайрин, йа Рахмән!***»

((أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللهِ التَّامَّاتِ الَّتِي لاَ يُجَاوِزُهُنَّ بَرٌّ وَلاَ فَاجِرٌ: مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ، وَبَرَأَ وَذَرَأَ، وَمِنْ شَرِّ مَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ، وَمِنْ شَرِّ مَا يَعْرُجُ فيهَا، وَمِنْ شَرِّ مَا ذَرَأَ فِي الْأَرْضِ، وَمِنْ شَرِّ مَا يَخْرُجُ مِنْهَا، وَمِنْ شَرِّ فِتَنِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ، وَمِنْ شَرِّ كُلِّ طَارِقٍ إِلاَّ طَارِقاً يَطْرُقُ بِخَيْرٍ يَا رَحْمَنُ))

Аудармасы: «***Олардан жақсы (салиқалы) адам да, жаман (күнәһар) адам да жоғарылай алмайтын Аллаһтың кәміл сөздеріне, Ол жаратқан, бейнелеген, ұрпақты еткен нәрселердің кесірінен және көктен түсетін әрі көкке көтерілетін нәрселердің кесірінен, соңдай-ақ жердегі жаратқандарының кесірінен әрі жерден шығатын нәрселердің кесірінен, түн мен күндізгі бүліктердің кесірінен әрі түнделетін келетіннің кесірінен, өзімен жақсылық әкелетіннің басқасынан сиынамын, я, Рахман!***» [277]

129. КЕШІРІМ ТІЛЕУ ЖӘНЕ ТӘУБЕ ЕТУ.

248. Аллаһ Елшісінің, саллә-Ллаһу 'аләйһи уә сәлләм, былай дегені туралы хабарланады: «***Аллаһпен ант етемін, шын мәнінде, мен бір күнде Аллаһтан жетпіс мәртеден астам кешірім тілеп, тәубе етемін!***»[278]

249. Сондай-ақ Аллаһ Елшісінің, салләә-Ллаһу 'аләйһи уә сәлләм, былай дегені де жеткізіледі: «***Әй, адамдар! Аллаһқа тәубе етіңдер, өйткені мен Оған күніне жүз мәрте тәубе етемін!***»[279]

250. Аллаһ Елшісінің, салләә-Ллаһу 'аләйһи уә сәлләм, сондай-ақ былай деп айтқаны да жеткізіледі: "***Кімде-кім: «Әстәғфиру-Ллаһ-әл-'Азыймә-лләзи лә иләһа иллә һуүә-л-Хайю-л-Қаййуму уә әтубу иләйһ!***»

((أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الْعَظِيمَ الَّذِي لاَ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ وَأَتُوبُ إِلَيهِ،))

*(«**Одан басқа құлшылыққа лайықты құдай болмаған Тірі әрі Мәңгі Жасаушы Ұлы Аллаһтан кешірім тілеп, әрі Оған тәубе етемін**») - десе, ол тіпті шабуылдаған дұшпаннан (соғыс алаңынан) қашқан болса да, Аллаһ оны кешіреді!»*[280]

---

[277] Ахмад 15461 сенімді иснадпен, Ибн Сунни 637. Әл-Арнаут «Тахриж әт-Тахауийя» (133-бет) кітабында оның иснадын сахих деді. Қз.: «Мәжма'уз-Зауаид» (10/127).
[278] Әл-Бухари «әл-Фатх әл-Бари» шархымен (11/101) № 6307.
[279] Муслим 2702.

251. Аллаһ Елшісінің, салл-Лаһу ‘аләйһи уә сәлләм, былай деп айтқаны да жеткізілген: «*Раббының пендеге ең жақын болатын уақыты түннің соңғы бөлігі (мұнда түннің соңғы үштен бір бөлігі туралы сөз болуда). Сол сәтте Аллаһты зікір етушілерден бола алсаң, солардан бол!*» [281]

252. Және Пайғамбарымыз, салл-Лаһу ‘аләйһи уә сәлләм, былай деген: **«*Пенденің Раббысына ең жақын болатын уақыты сәждеге бас қойған кезі. Осы уақытта Аллаһқа көп дұға етіңіздер!*»**[282]

253. Аллаһ Елшісінің, салл-Лаһу ‘аләйһи уә сәлләм, былай деп айтқаны да хабарланған: **«*Шын мәнінде, менің жүрегім қымталып қалады және мен, ақиқатында, Аллаһтан күніне жүз рет кешірім сұраймын!*»**[283]

130. «СУБХАНА-АЛЛАҺ» (ТАСБИХ), «ӘЛХАМДУ ЛИЛЛӘҺ» (ТАХМИД), «ЛӘ ИЛӘҺА ИЛЛӘ-ЛЛАҺ» (ТАҺЛИЛ) ЖӘНЕ «АЛЛАҺУ ӘКБАР» (ТӘКБІР) СӨЗДЕРІН АЙТУДЫҢ ПАЙДАСЫ!

254. Аллаһ Елшісінің, салл-Лаһу ‘аләйһи уә сәлләм, былай деп айтқаны хабарланады: ***"Күн барысында жүз мәрте: «Субхәнә-Ллаһи уә бихамдиһи»***

((سُبْحَانَ اللهِ وَبِحَمْدِهِ))

«Аллаһ (кемшілік атаулыдан) Пәк және Ол барлық мақтауға лайық!», - деп айтқан адамның күнәлары кешіріледі, тіпті олар теңіз көбігіндей көп болса да!"[284]

255. Аллаһ Елшісінің, салл-Лаһу ‘аләйһи уә сәлләм: ***"Кімде-кім он мәрте: «Лә иләһа илл-Лаһу уәхдәһу лә шарикә ләһу ләһу-л-мулку, уә ләһу-л-хамду, уә һуұә ‘алә кулли шәй-ин қадир!»***

((لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ، وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ))

«Аллаһтан басқа құлшылыққа лайықты құдай жоқ. Ол Жалғыз әрі Оның серігі жоқ. Бүкіл билік Онікі және Ол барлық мақтауға лайық, әрі Оның күш-құдіреті

---

[280] Әбу Дауд 1517, әт-Тирмизи 3577, әл-Хаким хадисті сахих деді және онымен әз-Заһаби (1/511) келісті. Әл-Әлбани де хадисті сахих деді. Қз.: «Сахихут-Тирмизи» 3/182, «Жәми’ул-Усул» (4/389-390) әл-Арнауттың тахқиқымен.

[281] Әт-Тирмизи 3579, ән-Нәсаи 572, әл-Хаким 1/309. Қз.: «Сахихут-Тирмизи» 3/183, «Жәми’ул-Усул» (4/144) әл-Арнауттың тахқиқымен.

[282] Муслим 482.

[283] Муслим 2702. Ибнул-Асир былай деген: *"Пайғамбар, салл-Лаһу ‘аләйһи уә сәлләм, үнемі Аллаһты зікір ететін, Оған дұға ететін және басқа да салиқалы амалдар жасап жүретін. Ал егер оның көңілі бөлінсе немесе осы туралы ұмытса, өзін күнә жасағандай деп сезінетін де, осы үшін кешірім сұрайтын. Сөйтіп.* «**қымталып қалады**» *деген сөзбен Пайғамбар белгілі себептермен осы нәрселермен айналыса алмаған қысқа мерзімдер меңзеледі"* Қз.: «Жәми’ул-Усул» 4/386.

[284] Әл-Бухари 6405, Муслим 2691. Сондай-ақ осы сөздерді таңертең және кешкісін 100 рет айтқан адамның артықшылығы туралы осы кітаптың № 91 тармағын қараңыз.

барлық нәрсеге толық жетеді», - деп айтса, Исмаил ұрпақтарынан төртеуін азат еткендей болады", - дегені хабарланады (яғни төрт құлды азат еткендей сауап алады деген меңзеледі).[285]

256. Аллаһ Елшісінің, саллә-*Л*лаһу *'*әләйһи уә сәлләм, сондай-ақ былай деп айтқаны хабарланады: ***"Тілге өте жеңіл, (Мизан) Таразыда салмағы өте ауыр болатын әрі Аса Мейірімді (Аллаһ) үшін сүйікті екі сөз бар, олар: «Субхәнәл-Лаһи уә бихамдиһи, субхәнә-Ллаһи-л- 'Азыйм!»***

((سُبْحانَ اللهِ وَبِحَمْدِهِ وسُبْحَانَ اللهِ العَظِيمِ))

«Аллаһ барлық кемшілік атаулыдан Пәк. Және Ол барлық мақтауға лайық. Ұлы Аллаһ кемшілік атаулыдан Пәк!»"[286]

257. Аллаһ Елшісінің, саллә-*Л*лаһу *'*әләйһи уә сәлләм, былай деп айтқаны да жеткізіледі: ***««Субхәнә-Ллаһи, уәл-хамду ли-Лләһи, уә лә иләһа иллә-Ллаһу, уә-Ллаһу Әкбар!», - деп айту мен үшін күн астындағы барлық нәрселерден де сүйіктірек!"***[287]

((سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَلاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ))

Аудармасы: ***«Аллаһ Пәк. Ол барлық мақтауға лайық. Аллаһтан басқа құлшылыққа лайықты құдай жоқ. Аллаһ Ұлы!»***

258. Аллаһ Елшісінің, саллә-*Л*лаһу *'*әләйһи уә сәлләм, бірде адамдардан: ***«Сендерден кім күн сайын мың жақсылық істей алады?», — деп сұрағаны жеткізіледі.*** Сол жерде болған (сахабалардың) бірі: *«Біздің қайсыбіріміз мың жақсылық істей алады дейсіз?!»,* - деді. Сонда Пайғамбар, саллә-*Л*лаһу *'*әләйһи уә сәлләм: ***"Ендеше, («Субхана-Ллаһ», - деп) жүз тасбих айтсын, әрі оған осынысы үшін мың жақсы іс жазылады немесе оның мың күнәсі өшіріледі»,*** - деп жауап берді.[288]

((سُبْحَانَ اللهِ))

259. Сондай-ақ Аллаһ Елшісінің, саллә-*Л*лаһу *'*әләйһи уә сәлләм, былай деп айтқаны хабарланады: ***"Кімде-кім: «Субхәнә-Ллаһи-л-'Азыйми уә бихамдиһи!»***

((سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ وَبِحَمْدِهِ))

[285] Әл-Бухари 6404, Муслим 2693. Сондай-ақ осы сөзді күніне 100 рет айтатын адамның артықшылығы туралы осы кітаптың № 93 тармағын қарасын.
[286] Әл-Бухари 6404, Муслим 2694.
[287] Муслим 2695.
[288] Муслим 2698.

(«Ұлы Аллаһ Пәк және Ол барлық мақтауға лайық»), - десе, ол үшін Жәннатта бір құрма ағашы егіледі".[289]

260. Абдуллаһ ибн Қайстың (Аллаһ оған разы болсын) былай деп баяндағаны жеткізіледі: *"Бірде Аллаһтың Елшісі, саллә-Ллаһу 'аләйһи уә сәлләм, маған:* ***«Әй, Абдуллаһ, мен саған Жәннат қазыналарының бірін үйретейін бе?»,*** *— деді. Мен: «Әрине, уа, Аллаһтың елшісі», — дедім. Сонда ол:* ***"«Лә хаулә уә лә қууәтә иллә би-Лләһ!»***

((لاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِاللَّهِ))

(«Аллаһтан басқа ешкімде күш те, қуат та жоқ!»), - деп айт", *— деді".*[290]

261. Аллаһ Елшісінің (саллә-*Ллаһу 'аләйһи* уә сәлләм) сондай-ақ былай деп айтқаны жеткізіледі: ***"Сөздердің ішіндегі Аллаһқа ең сүйіктісі төртеу: «Субхәнә-Ллаһи», «Әлхамду-лиЛләһи», «уә лә иләһа иллә-Ллаһу», «уә-Ллаһу Әкбар!»***

((سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَلاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ))

«Аллаһ Пәк! Бүкіл мақтау Аллаһқа лайық! Аллаһтан басқа құлшылыққа лайықты құдай жоқ! Аллаһ Ұлы!» Және олардың қайсысымен бастасаң да оқасы жоқ".[291]

262. Бірде Аллаһ Елшісіне, саллә-*Ллаһу 'аләйһи* уә сәлләм, бір бәдәуи келіп: «Маған бір сөзді үйретіңіз, оны мен айтып жүрейін», - дегені хабарланады. Пайғамбарымыз, саллә-*Ллаһу 'аләйһи* уә сәлләм: ***"«Лә иләһа иллә-Ллаһу уахдәһу лә шәрикә ләһ. Аллаһу Әкбару кәбиран, уә-л-хамду ли-Лләһи кәсиран, субхәнә-Ллаһи Рабби-л-'аләмин, лә хаулә уә лә кууәтә иллә би-Лләһи-л-'Азизи-л-Хаким!»***

((لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، اللَّهُ أَكْبَرُ كَبِيراً، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ كَثِيراً، سُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ العَالَمِينَ، لاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِاللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ))

(«Аллаһтан басқа құлшылыққа лайықты құдай жоқ. Ол Жалғыз, әрі Оның ешбір серігі жоқ. Аллаһ Аса Ұлы. Оған көп-көп мақтаулар болсын. Әлемдердің Жаратушысы кемшілік атаулыдан Пәк. Өте Үстем, Хикмет Иесі Аллаһтан басқа ешкімде күш те қуат та жоқ", - деп айтып жүр"), - дегені хабарланады. Сонда бәдәуи: «Бұл сөздер Раббым үшін, енді өзім үшін не айтайын?», - деді. Пайғамбарымыз, саллә-*Ллаһу 'аләйһи* уә сәлләм, оған: ***«Аллаһуммә, ғфир ли, уә-рхам-ни, уә-һди-ни уә-рзуқ-ни!»***

((اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي، وَارْحَمْنِي، وَاهْدِنِي، وَارْزُقْنِي))

---

[289] Әт-Тирмизи 3464, әл-Хаким 1/501 хадисті сахих деді және онымен әз-Зәһаби келісті. Қз.: «Сахихул-Джами'» 5/531 және «Сахихут-Тирмизи» 3/160.

[290] - Әл-Бухари 4206, Муслим 2704.

[291] Муслим 2137.

("«Я, Аллаһ! Мені жарылқа, маған рақымдылық ете гөр. Мені тура жолға сал және мені ризықтандыр»), - деп айт", - деді. [292]

263. Егер бір кісі Исламды қабылдаса, Пайғамбарымыз, саллә-Ллаһу ʻаләйһи уә сәлләм, оған намаз оқуды үйрететіні, кейін мына сөздермен дұға етуге бұйыратыны туралы хабарланады: «***Аллаһуммә, ғфир ли, уә-рхам-ни, уә-һди-ни, уа ʻафи-ни, уә-рзуқ-ни!***»

((اللَّهُمَّ اغْفِرِ لِي، وَارْحَمْنِي، وَاهْدِنِي، وَعَافِنِي وَارْزُقْنِي))

Аудармасы: «***Я, Аллаһ! Мені жарылқа, маған рақымдылық ете гөр, мені тура жолға баста, мені Өзің қорғап, әрі мені ризықтандыр!***»[293]

264. Аллаһ Елшісінің, саллә-Ллаһу ʻаләйһи уә сәлләм, былай дегені хабарланады: ***"Ақиқатында, Аллаһқа: «Әлхамду ли-Ллән!» (Барлық мақтау Аллаһқа!), - деген сөздер арқылы дұға еткен ең жақсы. Ал Аллаһты зікір етудің ең абзалы: «Лә иләһа иллә-Лаһ!» (Аллаһтан басқа құлшылыққа лайықты құдай жоқ!)".***[294]

((الْحَمْدُ لله. لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ))

265. Сондай-ақ Аллаһ Елшісінің, саллә-Ллаһу ʻаләйһи уә сәлләм, былай деп айтқаны да жеткізілген: «***Субхәнә-Ллаһи, Әлхамду-ли-Лләһи, уә лә иләһа илләл-Лаһу, уә-Ллаһу Әкбар, уә лә хаулә уә лә қууәтә иллә биЛләһ!***»

(سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَلاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ، وَلاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِاللَّهِ))

(«Аллаһ (кемшілік атаулыдан) Пәк! Барлық мақтау Аллаһқа лайық! Аллаһтан басқа құлшылыққа лайықты құдай жоқ! Аллаһ Ұлы! Аллаһтан басқа ешкімде күш те, қуат та жоқ!») сөздерін айту жақсы істердің қатарына жатады».[295]

131. ПАЙҒАМБАРЫМЫЗ, САЛЛӘ-ЛЛАҺУ ʻАЛӘЙҺИ УӘ СӘЛЛӘМ, ҚАЛАЙ ТӘСБИХ АЙТАТЫН ЕДІ.

---

[292] Муслим 2696, Әбу Дауд 832. Бәдәуи кеткеннен кейін Пайғамбар, саллә-Ллаһу ʻаләйһи уә сәлләм: «***Ол игілікті толығымен алды***», - деді.

[293] Муслим 3697. Муслимдегі басқа риуаятта Пайғамбардың, саллә-Ллаһу ʻаләйһи уә сәлләм, былай деп айтқаны жеткізіледі: «***Расында, бұл (сөздер) сен үшін фәни мен бақи дүниеге (қатысты барлық нәрселерді) біріктіреді***».

[294] Әт-Тирмизи 3383, Ибн Мәжаһ 3800, әл-Хаким 1/503 хадисті сахих деді және онымен әз-Заһаби келісті. Қз.: «Сахихул-Жәмиʼ» 1/362.

[295] Ахмад 513 (Ахмад Шакирдің реттеуімен). Сондай-ақ «Мәжмаʼуз-Зауаид» (1/297) кітабын да қараңыз. Ибн Хәжар «Булюғул-Марамда» Абу Саʼидтен ән-Нәсаиге («әл-Кабир») (10617) қатысты етіп: «*Ибн Хиббан (840) және әл-Хаким (1/541) сахих деді*», - деп айтты.

266. Абдуллаһ ибн Амрдың (Аллаһ оған разы болсын): «*Пайғамбарымыздың, саллә-Лләһу 'аләйһи уә сәлләм, тәсбихті оң қолының саусақтарымен санайтынын көргенмін*»,— дегені хабарланады.[296]

132. ЖАҚСЫЛЫҚ ТҮРЛЕРІНЕ ЖӘНЕ ЖАЛПЫ ӘДЕПТЕРГЕ ҚАТЫСТЫ МӘСЕЛЕЛЕР.

267. Пайғамбарымыздың, саллә-Лләһу 'аләйһи уә сәлләм, былай дегені жеткізіледі: ***«Күн батып, кеш басталғанда, балаларыңызды (көшеге шығудан) ұстаңыздар. Өйткені сол кезде жер бетінде шайтандар тарайды. Күн батқаннан соң біраз уақыт өткеннен кейін, оларды жіберсеңіздер болады. Есіктерді Аллаһтың атын атап жабыңыздар, өйткені, ақиқатында, шайтан жабылған есікті аша алмайды! Торсықтардың аузын да Аллаһтың есімін атап байлаңыздар. Әрі ыдыстардың бетін Аллаһтың есімін атап жабыңыздар, еш болмаса оның үстіне бір нәрсе қойыңыздар. Сөйтіп шырақтарыңызды өшіріңіздер».***[297]

وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّمَ وَبَارَكَ عَلَى نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ أَجْمَعِينَ

МУХАММАДҚА, ОТБАСЫНА ЖӘНЕ ОНЫҢ САХАБАЛАРЫНА АЛЛАҺТЫҢ ІГІЛІГІ МЕН СӘЛЕМІ БОЛСЫН!

МАЗМҰНЫ

[296] Әбу Дауд 1502, ат-Тирмизи 3486. Қз.: «Сахихул-Жәми'» 4865. Әл-Әлбани «Сахих «Сунан» Әбу Дауд» (1/411) кітабында хадисті сахих деген.
[297] Әл-Бухари 5623, Муслим 2012.

16. Намаздың басында оқылатын дұға.
17. Рукуғта (намазда еңкейгенде) айтылатын дұға.
18. Рукуғтан бас көтергенде айтылатын дұға.
19. Сәждеге барған уақытта оқылатын дұға.
20. Екі сәжде арасындағы отырыста оқылатын дұға.
21. Тиләуәт сәждесінің дұғасы.
22. Әт-тәхийят (тәшәһһуд) дұғасы.
23. «Тәшәһуудтан» кейін Пайғамбарымыз үшін, саллә-Ллаһу 'аләйһи уә сәлләм, айтылатын салауат.
24. Сәлем беруден бұрын оқылатын дұға.
25. Намазда сәлем бергеннен соң оқылатын дұғалар.
26. Истихара (көмек сұрау) намазының дұғасы.
27. Таңертең және кешке айтылатын зікірлер.
28. Үйықтар алдында айтылатын зікірлер.
29. Түнгі ұйықыда аунағанда оқылатын дұға.
30. Үйқысынан шошып оянып, әбігерленген кісі оқитын дұға.
31. Жаман, не түсініксіз түс көрген кісі не істеу керек.
32. Үтір намазында оқылатын Құнұт дұғасы.
33. Үтір намазында сәлем берген соң оқылатын дұға.
34. Мазасыздық пен уайым басқан кезде айтыллатын дұға.
35. Қайғы басқан сәтте айтылатын дұға.
36. Дұшпанға немесе әділетсіз басшыға жолыққанда айтылатын дұға.
37. Басшының зұлымдығынан қорыққан кісі айтатын дұға.
38. Дұшпанға қарсы айтылатын дұға.
39. Біреулерден қорыққан кісі айтатын дұға.
40. Иманына күмәнданған кісі оқитын дұға.
41. Аллаһтан қарызын өтеуге көмектесуін сұрап оқитын дұға.
42. Намаз және Құран оқу кезінде шайтанның азғыруына қарсы дұға.
43. Өзіне қиын болып көрінген әлдебір нәрсеге жолыққан кісі оқитын дұға.
44. Күнә іс жасап қойған кісі не істеп, не айтуы қажет.
45. Шайтанды әрі оның азғыруын кетіретін дұға.
46. Өзіне ұнамайтын іс болып қалғанда немесе шарасыз халге тап болғанда айтатын дұға.
47. Перзентті болған кісіні құттықтау дұғасы әрі оның жауабы.
48. Балаларды түрлі жамандықтардан қорғау үшін айтылатын дұға.
49. Науқастың көңілін сұрап барғанда айтылатын дұға.
50. Науқастың көңілін сұрап барудың артықшылығы.
51. Өмірден күдер үзген науқас адамның айтатын дұғасы.
52. Жан тәсілім ететін кісіге айтылатын сөз.
53. Бақытсыздыққа ұшыраған адам айтатын дұға.
54. Мәйіттің көзін жапқанда айтылатын дұға.
55. Мәйітке жаназа намазын оқығанда айтатын дұға.
56. Нәрестеге жаназа намазын оқығанда айтылатын дұға.
57. Көңіл айтып барғанда айтылатын дұға.

КІТАПТЫҢ ЭЛЕКТРОНДЫ НҰСҚАСЫН ҚҰРАСТЫРУДА ҚОЛДАНЫЛҒАН РЕСУРСТАР \ДЕРЕККӨЗДЕР\ ТІЗІМІ:

1 – Смысловой перевод Священного Корана. Э.Кулиев.
2 – Толкование Священного Корана шейха Абд ар-Рахмана бин Насира ас-Саади.
3 – Коран перевод смысла аятов и их краткое толкование. Абу Адель.
4 – КРЕПОСТЬ МУСУЛЬМАНИНА из слов поминания Аллаха, встречающихся в Коране и сунне. Асар-форум
5 – МҰСЫЛМАН ҚОРҒАНЫ. «Дәуір» баспасы. Алматы 2004.
6 – Дұғалармен емделу. МҰСЫЛМАН ҚОРҒАНЫ сериясынан. Алматы 2006.
7 – КРЕПОСТЬ МУСУЛЬМАНИНА из слов поминания Аллаха, встречающихся в Коране и сунне. Пятое издание, исправленное и дополненное. Казань 2007. Перевод: Владимир Абдалла Нирша.
8 – Fortress of the Muslim Invocation from the Qur'an & Sunnah. 6-th Edition.2007. Maktaba Dar-us-Salam. Riyadh.
9 – Fortification of the Muslim through remembrance and supplication from the Qur'aan and the Sunnah. 1996. Revised by Presidency of Islamic Researches, IFTA & Senior Scholars Commission, Riyadh.
10 – Мұсылманның өмірінде кездесетін маңызды сұрақтар. Мәжид Абдуллаһ әл-Химди. Алматы, 2010. 11-23-беттер (Аллаһтың көркем есімдері - тарауы).

ЕСКЕРТУЛЕР:

✓**«Әл-хамду *лиЛләһи-лләзи* ахйянә ба'дә мә әмәтәнә уә иләйһин-нушур».** Осы дұғадағы «ба'дә» сөзіндегі «**'**» белгісі араб тіліндегі «'айн» әрпінің орнына берілген. Ол тамақтың ортасы сәл қысылып «ғайн» әріпінің жұмсақ түрінде оқылады.
✓***«Му`минин»*** немесе ***«шә`ни».*** Осы жердегі «`» белгісін араб тіліндегі сүкінді хамзаның орнына берілген. Бұл айтылған ескертулер барлық дұғаларға тиісті.
✓"саллә-Лләһу 'аләйһи уә сәлләм". Аудармасы: Оған Аллаһтың игілігі мен сәлемі болсын! Бұны (салауатты) Пайғамбардың (оған Аллаһтың игілігі мен сәлемі болсын) есімі аталғанда айту уәжіп (міндетті) болады.
✓ Осындай түсті мәтінмен кітаптағы әлсіз хадистер не сенімділігіне қатысты ғалымдар арасында келіспеушіліктер болған хадистер келтірілген.
✓ «Мұсылман Қорғаны» кітабының андроидқа арналған нұсқасын жүктеп алу үшін сілтеме б-ша өтіңіз: https://bit.ly/2KF3Vj6